

Roucha milosti

Symbolika šatí v Biblii

2/2011

PRŮVODCE STUDIEM BIBLIE

Roucha milosti
Symbolika šatů v Bibli

Průvodce studiem Bible

Kolektiv autorů

2. čtvrtletí 2011

Foto: archiv

Grafická úprava a sazba Stanislav Staněk

Vydalo nakladatelství Advent-Orion, spol. s r. o.
pro Církev adventistů sedmého dne

Vytiskly Těšínské papírny, spol. s r. o.

Vydání první, Praha 2011

ISBN 978-80-7172-947-1

ISSN 0409-3208

Úvod

Symboly, které odkazují k něčemu vyššímu

Jsme zahlceni symboly. Náš jazyk a písmo jsou symboly, které zastupují věci a předměty. Písmena slova „pes“ nejsou nějakým konkrétním psem: Jsou symbolem, jenž je tvořen slovem skládajícím se z písmen a zvuků. Slovo tedy není totožné s předmětem, které zastupuje. Přesto představuje něco většího než jen shluk písmen.

Jazyk, kultura, společnost, politika – to všechno k nám do určité míry proniká prostřednictvím symbolů – vlajek, grafických symbolů, obrázků, sloganů, rčení, umění, poezie, soch, tance, architektury, rituálů, zvyků – jejichž významy se často na různých místech liší. Existuje mnoho předmětů, které v sobě nesou další symbolické významy, a tudíž znamenají více, než čím samy o sobě jsou.

Také v Bibli nacházíme mnoho symbolů. V Genesi 2 učinil Bůh sedmý den symbolem předcházejících šesti dnů stvoření. První příslib spasení byl padlému lidstvu zjeven v symbolech semene, hlavy a paty (Gn 3,15). Když Hospodin promlouval s Kainem, který zabil svého bratra, použil symbolickou řeč: „Slyš, prolitá krev tvého bratra křičí ke mně ze země“ (Gn 4,10).

V celé Bibli se objevují symboly zastupující předměty nebo myšlenky, jež těmto symbolům dodávají nový, hlubší význam: např. duha po potopě (Gn 9,13), Josefovy sny (Gn 37,1–11), tři andělé ze Zjevení 14 (Zj 14,6–12), služba ve svatyni v období staré smlouvy (Žd 9), chléb a víno při večeři Páně (Mk 14,22–25). Všechny tyto symboly poukazují na skutečnosti a pravdy, které je přesahují.

Jako adventisté sedmého dne jsme samozřejmě obeznámeni s prorockou symbolikou v knize Daniel: okřídleným lvem (Da 7,4), zvířetem se železnými zuby (Da 7,7), kozlem, který „se země nedotýkal“ (Da 8,5), sochou s nohama ze železa a z hlíny (Da 2,33). To vše jsou symboly, které odkazují k větším skutečnostem.

Působivou krásu symbolů pak nacházíme v biblické poezii: „Kdopak svou hrstí odměnil vodstvo a pídí nebesa změřil? Kdo shrnul v odměrku všechn prach země a hory odvážil na vahadlech, pahorky na vážkách?“ (Iz 40,12). „Jako zlatá jablka se stříbrnými ozdobami je vhodně pronesené slovo“ (Př 25,11).

A co teprve podobenství, která vyprávěl Ježíš: O ztracené ovci (L 15,1–6), o boháči a Lazarovi (L 16,22–31), o svatební hostině (Mt 22,1–13) a o deseti družičkách (Mt 25,1–13) – všechna tato podobenství symbolicky představují myšlenky, které mají ve své podstatě jen málo společného se svými symboly anebo s nimi vůbec nesouvisejí (Kristus nepřišel na tuto zem hledat ztracená hospodářská zvířata, ale darovat padlému lidstvu věčný život).

Lekce tohoto čtvrtletí jsou zaměřeny na biblickou symboliku určitého druhu: na symboliku šatů. Budeme uvažovat o tom, jaké oděvy nosili lidé v Bibli, co tyto šaty ve skutečnosti znamenaly, k jakým větším skutečnostem poukazovaly a jaká poučení si z toho můžeme vzít my dnes. Od nazdobeného Lucifera v nebi až po poskvrněný šat naší spravedlnosti, od suknic ze zvířecí kůže pro Adama a Evu v ráji až po „skvostná roucha“, o nichž je zmínka v Izajášovi, používá Bible symboliku šatů k vyjádření pravd o hříchu, pyšce, spravedlnosti, spasení, ospravedlnění, vzkříšení a věčném životě.

Ačkoli samozřejmě nejsme tím, co máme na sobě, přesto šaty, které nosíme, toho mohou hodně napovědět o tom, kým jsme; v tomto smyslu mohou šaty, jako je tomu se všemi symboly, poukazovat k něčemu většímu, než čím samy jsou.

PLÁŠŤ UTKANÝ NA NEBESKÉM STAVU

Texty na tento týden

Iz 64; Ř 4,1–7; Ř 3,21–31; Ř 6,1–13; Fp 3,3–16

Základní verš

„Blaze těm, jimž jsou odpuštěny nepravosti a jejich hříchy přikryty.“ (Ř 4,7)

„Kristus je zástupcem hříšníka a jeho jistotou. Na místě hříšníka se podrobil zákonu, aby v něj hříšník mohl uvěřit a aby mohl ve všech ohledech dorůst do jeho podoby, stát se zralým člověkem v Kristu Ježíši a tak v něm dosáhnout dokonalosti. Kristus usmířil hřích a nesl veškerou hanbu, potupu a trest, jež jsou s hříchem spojeny; a přestože vzal na sebe hřích, přinesl věčnou spravedlnost, takže ten, kdo věří, je před Bohem bez poskvrny. Přichází doba, kdy se lidé budou ptát: ‚Kdo obviní z něčeho Božího vyvoleného?‘ A odpověď zní: ‚Je tu Kristus, který zemřel a byl opět vzkříšen.‘ Ten, který má neposkvrněný plášť spravedlnosti, utkaný na nebeském stavu, v němž není ani nitka, na kterou by si hříšné lidstvo mohlo dělat nárok, je po Boží pravici a chce obléknout své věřící děti do dokonalého šatu své spravedlnosti. Ti, kteří budou zachráněni v Božím království, nebudou mít nic, čím by se sami o sobě mohli chlubit; veškerá sláva a chvála bude proudit zpět k Bohu, dárce spasení“ (Ellen Whiteová – Youths Instructor, 6. prosince 1894). Všimněte si uvedené symboliky: plášť spravedlnosti, neposkvrněný plášť spravedlnosti, „utkaný na nebeském stavu“, do kterého není nikde vetkána ani nitka hříšného lidstva. Jaký nádherný obraz Ježíšovy spravedlnosti, která přikrývá každého, kdo bude zachráněn v jeho království!

POHLED DO ZRCADLA

Jako nečistí jsme byli všichni, všechna naše spravedlnost jako poskvrněný šat. (Iz 64,5)

Osobní studium

Na jedné americké dálnici policisté v několika vozech obklopili auto, které řídila nějaká žena. Donutili ji, aby zastavila u okraje silnice. Pak přistoupili k jejímu vozidlu se zbraněmi namířenými na řidičku. Žena zděšeně vystoupila z auta.

„Co jsem provedla?“ ptala se a přitom se třásla strachy.

Požádali ji, aby jim ukázala řidičský a technický průkaz. Po několika minutách si všichni oddechli a schovali zbraně zpět do pouzder.

„Prosím vás,“ řekla žena, „co nebylo v pořádku? Proč jste mě donutili zastavit?“

„No,“ odpověděl jeden z policistů, „viděli jsme, že jedete příliš rychle a také děláte vulgární gesta na ostatní řidiče.“

„A kvůli tomu jste mě obklíčili se zbraněmi v rukou?“

„Ne, paní,“ odpověděl policista, „ale všimli jsme si nálepky s křesťanskými symboly na vašem nárazníku a domnívali jsme se, že jde o ukradené auto.“

Tento jednoduchý příběh ilustruje jednu skličující skutečnost: Ne všichni ti, kteří vyznávají Krista, žijí podle měřítek, k nimž je jejich víra povolává. Někteří si počínají lépe než jiní, všichni však selháváme. Když se na sebe podíváme do zrcadla, odrážíme Ježíšův charakter? Který křesťan, ať už je sebevěrnější, si může nárokovat jakoukoli spravedlnost? Který křesťan není při pohledu do zrcadla zděšen tím, co se skrývá pod povrchem?

Apoštol Pavel navazuje na téma o poskvrněném šatu z Iz 64,5 v Římanům 3. kapitole, kde vysvětluje, že jak Židé, tak pohané mají před Bohem stejné postavení: Jsou to hříšníci, kteří potřebují Boží milost. Text v Izajáši 64. kapitole lze chápat jako starozákonního předchůdce 3. kapitoly listu Římanům, protože zdůrazňuje tíživou situaci, v níž se jako hříšníci nacházíme. Přesto nás však nenechává bez naděje.

Kdy jsi naposledy důkladně zkoumal své myšlenky, pohnutky a touhy? Co jsi zjistil? Byl jsi hodně zděšený? Co je tvou nadějí?

Aplikace

DAROVANÁ SPRAVEDLNOST

Kdyby Abraham dosáhl spravedlnosti svými skutky, měl by se čím chlubit – ale ne před Bohem! Co říká Písmo? „Uvěřil Abraham Bohu, a bylo mu to počítáno za spravedlnost.“ Kdo se vykazuje skutky, nedostává mzdu z milosti, nýbrž z povinnosti. Kdo se nevykazuje skutky, ale věří v toho, který dává spravedlnost bezbožnému, tomu se jeho víra počítá za spravedlnost... „Blaze těm, jimž jsou odpuštěny nepravosti a jejich hříchy přikryty.“ (Ř 4,2–5,7)

Osobní studium

Není pochyb o tom, že upřímný křesťan při pohledu na sebe, a to zvláště v protikladu k Boží spravedlnosti, která byla zjevena skrze Krista, uvidí něco, co ho vyděsí. Není toho mnoho, za co bychom se mohli před Bohem pochválit. Pokud se upřímně podíváme sami na sebe, nenajdeme nic než „poskvrněný šat“.

Jakou naději tedy máme? Opravdu velikou. Naši naději je dokonalá Ježíšova spravedlnost, jež byla „utkána na nebeském stavu“ a která je nám udělena na základě víry. Řecké sloveso v úvodním textu, které apoštol Pavel použil, znamená, že Bůh hříšníkům spravedlnost „připočítává“ nebo „připisuje“. Nahrazuje tedy náš hříšný život jeho bezhříšným životem. Tato spravedlnost je připsána k našemu dobru, jde mimo nás a dokonale nás přikrývá. Bůh na nás hledí, jako bychom nikdy nezhřešili, jako bychom vždy dokonale poslouchali jeho přikázání, jako bychom byli stejně svatí a spravedliví jako sám Ježíš.

Apoštol Pavel v Římanům 4,2 představuje Bohem darovanou spravedlnost na příkladu Abrahamovy víry. Kdyby Abraham dosáhl spravedlnosti svými skutky, mohl by se chlubit. Abraham však uvěřil Bohu, a proto byl považován za spravedlivého. Ježíš nás vyzývá, abychom k němu přišli v prosté víře, přestože jsme hříšní. On nám dá svůj plášť dokonalosti, dokonalou spravedlnost, kterou vydobyl, když žil zde na zemi v lidském těle. Tato spravedlnost je tím jediným řešením problému, který je tak názorně popsán v Izajášovi 64 a v Římanům 3.

Darovanou spravedlnost je možné si představit i takto: Ježíš z tebe svlékne tvé staré umazané oblečení, tvůj poskvrněný šat, a zakryje tě pláštěm své dokonalé spravedlnosti a svatosti. Zahalí tě do něj a pak ti pošeptá do ucha: „Teď jsi dokonalý. Dal jsem ti svou dokonalost. Prosím, nos tento plášť a nenechej ho ze sebe spadnout.“

Aplikace

Jaký byl největší dar, který jsi kdy od někoho dostal? Jaké pocity v tobě tento dar vyvolal, a to zvláště tehdy, jestliže jsi neudělal nic, čím by sis ho zasloužil? Co ti přináší do života dar spravedlnosti, kterou ti nabízí Ježíš?

SPRAVEDLNOST BEZ ZÁKONA

Nyní však je zjevena Boží spravedlnost bez zákona, dosvědčovaná zákonem i proroky, Boží spravedlnost skrze víru v Ježíše Krista pro všechny, kdo věří. Není totiž rozdílu: všichni zhřešili a jsou daleko od Boží slávy; jsou ospravedlňováni zadarmo jeho milostí vykoupením v Kristu Ježíši. (Ř 3,21–24)

Přestože Pavel v Římanům 3,21–31 hovořil o konkrétním problému a ke konkrétní skupině lidí, podstata toho, o čem mluví, se týká každého. Pro nás jako pro adventisty sedmého dne, kteří věří v nepomijitelnost zákona, je to dnes obzvlášť důležité. Spravedlnost, která nás zachraňuje, spravedlnost, do níž potřebujeme být zahaleni jako do šatů, protože jsme hříšníci, je spravedlnost, která byla zjevena „bez zákona“. Jinými slovy, je to Ježíšova spravedlnost, spravedlnost jeho života, spravedlnost, která nám přináší „vykoupení v Kristu Ježíši“. Toto vykoupení přichází skrze Ježíše Krista. Nemůžeme si ho zasloužit zachováváním zákona, ale přivlastňujeme si ho vírou.

Jestliže budeme nakonec spaseni, jestliže opravdu „vytrváme až do konce“, jak řekl Ježíš, a dostaneme se až do věčného Božího království, pak to bude jediné proto, že jsme přikryti pláštěm Kristovy spravedlnosti, který nás zcela zahaluje. Možná se nám podaří přemáhat hřích a skrze Boží milost prožijeme mnohá vítězství; možná se nám z Boží milosti podaří překonávat naše charakterové vady a naučíme se milovat všechny lidi, dokonce i své nepřátele, přesto však nic z toho není ani zdaleka dost dobré. Potřebujeme být přikryti Ježíšovou spravedlností, která je nám připsána na základě víry, bez ohledu na naši poslušnost vůči zákonu.

**Osobní
studium**

Jaké máš zkušenosti se zachováváním zákona? Měl jsi někdy pocit, že by tě tvá snaha o poslušnost alespoň částečně ospravedlňovala před Bohem? Co vyplývá z tvé odpovědi?

Aplikace

ŠATY DĚLAJÍ ČLOVĚKA

Byli jsme tedy křtem spolu s ním pohřbeni ve smrt, abychom – jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých slavnou mocí svého Otce – i my vstoupili na cestu nového života. Jestliže jsme s ním sjednoceni, protože máme účast na jeho smrti, jistě budeme mít účast i na jeho zmrtvýchvstání. Víme přece, že starý člověk v nás byl spolu s ním ukřižován, aby tělo ovládané hříchem bylo zbaveno mocí a my už hříchu neotročili. (Ř 6,4–6)

Osobní studium

Jeden spisovatel napsal povídku o tom, jak se dva podvodníci pokusili o loupež. Podle plánu se měl jeden z nich obléci do policejní uniformy a postavit se před místo, které chtěli vykrást. Jeho přítomnost měla zajistit, aby nikdo nepojal žádné podezření, zatímco jeho společník se měl dopustit samotné loupeže. Tento příběh však skončil tím, že zloděj převlečený za policistu chytil a zatkl svého společníka. V uniformě policisty totiž začal jako policista i jednat!

Hlavní myšlenka tohoto příběhu dobře vystihuje probírané téma. Ano, na základě víry jsme zahaleni do Kristovy spravedlnosti, která je označena jako „plášť spravedlnosti“. Nyní jsme znovuzrozeni a žijeme nový život v Kristu. V našich životech se pak nepochybně projeví oděv, který máme na sobě.

Jestliže jsme přijali Kristův plášť spravedlnosti, plně jsme se mu odevzdali, čímž jsme mu dovolili, aby otiskl do našeho života svůj obraz. V okamžiku, kdy o to požádáme, jsme dokonale ospravedlněni jeho milostí a rovněž získáváme sílu k poslušnosti v našem každodenním životě. „Všecko mohu v Kristu, který mi dává sílu“ (Fp 4,13).

Pavel v Římanům 6,1–13 jasně vyjadřuje své přesvědčení o zásadním vlivu, který proměňuje život člověka „ukřižovaného“ spolu s Ježíšem. Za povšimnutí stojí symbolika života a smrti. Není zde možnost kompromisu nebo nějaké střední cesty: Starý člověk v nás, člověk v onom poskvrněném šatu, zemřel; narodil se nový člověk, jenž je oblečen do Ježíšovy spravedlnosti, která je zjevena, abychom nyní mohli „vstoupit na cestu nového života“. Nový život znamená, že už bychom neměli dovolit, aby v nás vládl hřích. Mnohokrát nám bylo zaslíbeno vítězství. Nezbyvá proto než se ptát: Vyžádáme si je pro sebe?

Aplikace

Jsi „oblečen“ do Kristovy spravedlnosti? Jak se to ve tvém životě projevuje? V jakých oblastech zápasíš? Co můžeš udělat pro to, abys zemřel sám sobě a žil nový život v Kristu, který je nám nabízen?

LACINÁ MILOST A ZÁKONICTVÍ

Ale cokoliv mi bylo ziskem, to jsem pro Krista odepsal jako ztrátu. A vůbec všechno pokládám za ztrátu, neboť to, že jsem poznal Ježíše, svého Pána, je mi nade všechno. Pro něho jsem všechno ostatní odepsal a pokládám to za nic, abych získal Krista a nalezen byl v něm nikoli s vlastní spravedlností, která je ze zákona, ale s tou, která je z víry v Krista – spravedlností z Boha založenou na víře. (...) Nemyslím, že bych již byl u cíle anebo již dosáhl dokonalosti; běžím však, abych se jí zmocnil, protože mne se zmocnil Kristus Ježíš. Bratří, já nemám za to, že jsem již u cíle; jen to mohu říci: zapomínaje na to, co je za mnou, upřen k tomu, co je přede mnou, běžím k cíli, abych získal nebeskou cenu, jíž je Boží povolání v Kristu Ježíši. (Fp 3,7–9.12–14)

Pavel ve Fp 3,4–7 podal velmi působivý přehled svého života, svých úspěchů a svého rodokmenu, jak je viděl předtím, než se setkal s Ježíšem: Byl obřezán osmého dne, pocházel z izraelského rodu, byl horlivým farizeem a tvrdil, že je bez úhony. Tak se projevuje zákonictví. Po svém obrácení však pokládal tyto věci ve srovnání s poznáním Krista za nic. Získal spravedlnost tím, že přijal plášť Kristovy spravedlnosti a chtěl se podobat Kristu.

Z teologického hlediska existuje rozdíl mezi připočtenou Kristovou spravedlností – spravedlností, kterou jsme ospravedlněni – a dílem, které v nás poté koná a jímž nás proměňuje Duch svatý. Pokud však hovoříme o tom, co znamená být křesťanem, pak tyto dva aspekty nesmíme nikdy od sebe oddělovat. Potřebujeme prožívat obojí. Přijmout pouze první bez druhého je jako mít minci jen s jednou stranou. Něco takového neexistuje.

Pochopíme-li, že poslušnost dostáváme jako dar, vyhneme se dvěma nástrahám: laciné milosti a zákonictví. Pokud jde o poslušnost zákona a o posvěcení, jsme stejně závislí na Kristu, jako u našeho ospravedlnění. Bůh touží po tom, aby nás mohl nejen ospravedlnit, ale také nám dát vítězství nad hříchem a sebou samými. Problematická zůstává jako vždy naše vůle – nakolik jsem ochoten denně odevzdávat Kristu své „já“, a vzít na sebe „podobu jeho smrti“ (Fp 3,10).

**Osobní
studium**

Jaké místo má tvá svobodná vůle v odevzdání se Kristu? Jsi ochoten se každý den plně spoléhat na Ježíše? Pokud přijmeš dar Kristovy spravedlnosti, jakým způsobem se to promítá do tvého každodenního života? Jsi připraven se nechat proměňovat Duchem svatým?

Aplikace

Podněty k zamyšlení

Z knihy Cesta k vnitřnímu pokoji od Ellen Whiteové si přečti kapitolu Vnitřní pokoj a vyrovnanost (str. 63), z knihy Rady pro církve kapitolu Kristus, naše spravedlnost (str. 45).

„Zákon vyžaduje spravedlnost – čistý život, dokonalou povahu. Toho člověk není schopen. Nemůže dostát požadavkům Božího svatého zákona. Kristus však přišel na svět jako člověk, žil svatým životem a zjevil světu dokonalou povahu. Nabízí ji jako dar všem, kdo o ni stojí. Nabízí svůj život za život lidí. Boží shovívavost odpouští lidem spáchané hříchy. Navíc Kristus propůjčuje lidem Boží vlastnosti. Proměňuje lidskou povahu k Božímu obrazu, vytváří velkolepé dílo duchovní síly a krásy. V životě člověka, který věří v Krista, se naplňuje spravedlnost zákona. Bůh může být ‚spravedlivý a ospravedlňuje toho, kdo žije z víry v Ježíše‘ (Ř 3,26).“ (TV 490; DA 762)

Otázky k rozhovoru

- 1. Znovu si společně přečtete citát od Ellen Whiteové uvedený v oddílu na sobotu. Svými vlastními slovy vyjádřete, co je zde řečeno. Sdílejte se vzájemně ve skupince s myšlenkami, které vás při čtení oslovily.*
- 2. Jestliže si oblékneme plášť Kristovy spravedlnosti, na naší „odhalené tváři... se zrcadlí slavná zář Páně, a tak jsme proměňováni k jeho obrazu ve stále větší slávě“ (viz 2K 3,18). Přemýšlejte o tom, co znamená „zrcadlit slavnou zář Páně“.*
- 3. V průběhu minulých let zápasili někteří členové církve s otázkou jistoty spasení. Máme jistotu spasení? Na čem můžeme tuto jistotu založit? Jak nám symbol pláště spravedlnosti, utkaného „na nebeském stavu“ bez jediné nitky lidských zásluh, pomáhá pochopit, kde můžeme brát svou jistotu? Jestliže máme tuto jistotu, podle čeho poznáme, že nejsme opovázliví?*
- 4. Proč je pro nás důležité, abychom rozlišovali to, co pro nás Kristus udělal – tj. že nás ospravedlnil a že nám odpouští v okamžiku, kdy ho o to ve víře požádáme –, a to, co v nás koná během našeho života? Jaká nebezpečí nám hrozí, pokud nebudeme důsledně dbát na tento rozdíl?*

OD VYVÝŠENÍ K ZAVRŽENÍ

Texty na tento týden

J 1,1–3; Ez 28,12–19; Iz 14,12–14; Zj 12,7–12; 2K 11,14

Základní verš

„Na svých cestách jsi byl bezúhonný ode dne svého stvoření, dokud se v tobě nenašla podlost.“ (Ez 28,15)

Základní verš na tento týden je jedním z nejhlubších textů v Bibli. Vystupují v něm do popředí dvě klíčová slova: bezúhonný (dokonalý – PBK) a podlost, přičemž druhé z nich (*podlost*) je jakoby skryto v tom prvním (*dokonalý*). Znamená to, že dokonalost – a to dokonce i v nebi! – v sobě nese možnost uchýlit se k podlosti. U bytosti, která byla stvořena jako dokonalá, by se nemohla projevit podlost, pokud v sobě „dokonalost“ nezahrnovala možnost dopustit se podlosti. Je tedy zřejmé, že v dokonalosti byla tato možnost přítomná.

Z tohoto textu vyplývá, že pojetí „dokonalosti“ ve vesmíru v sobě zahrnuje svobodu a schopnost rozhodovat se mezi dobrem a zlem. Lidé mají možnost svobodné volby a morálního rozhodování. Firma může naprogramovat software, jímž zablokuje svým zaměstnancům přístup k některým nevhodným stránkám. Nikdo však o tomto softwaru neřekne, že je sám o sobě „morální“ či „svobodný“.

Lucifer měl v nebi vysoké postavení. Přesto však zneužil svobody, která mu byla dána, a odpadl od Hospodina. Je zajímavé, že v Písmu je věnována zvláštní pozornost i tomu, co měl na sobě – jeho oděvu. I nad tímto textem se budeme v tomto týdnu hlouběji zamýšlet.

STVOŘITEL VŠEHO

Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo bylo Bůh. To bylo na počátku u Boha. Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest. (J 1,1–3)

Osobní studium

Náš Bůh je Stvořitel a Tvůrce života v celém vesmíru. Tato myšlenka se táhne celou Biblí jako zlatá nit, od první zprávy o stvoření v knize Genesis až do konce. Jan 1,1–3 vysvětluje, že vše, co bylo stvořeno, tj. vše, co kdysi neexistovalo, ale posléze vzniklo, vděčí za svou existenci jedině Božímu činu.

V Koloským 1,16 je krásný popis stvoření: „V něm bylo stvořeno všechno na zemi i na nebi – svět viditelný i neviditelný – jak nebeské trůny, tak i panstva, vlády a mocnosti...“ Při pohledu na vesmír si uvědomujeme, jak je lidské poznání omezené. Existují různé teorie, jak mohl vesmír vzniknout a jak funguje. Přesto jsou objevována nová vesmírná tělesa a jevy. Jsme schopni zachytit a pochopit jen malou část toho, co Bůh stvořil.

Text v Koloským pokračuje: „Všechno je stvořeno skrze něho a pro něho.“ Vesmír, země, příroda i člověk – to vše bylo vytvořeno Bohem. S nebeskými bytostmi i člověkem Bůh navázal vztah, protože vše bylo stvořeno pro Boha. V závěru Bible, v knize Zjevení, se opět setkáváme se zdůrazněním Božích činů a s obdivem k němu jako našemu Stvořiteli. Zaznívá v ní úžasný chvalozpěv: „Jsi hoden, Pane a Bože náš, přijmout slávu, čest i moc, neboť ty jsi stvořil všechno a tvou vůlí všechno povstalo a jest“ (Zj 4,11).

Aplikace

Jaké pocity prožíváš při pohledu na noční oblohu? Co pro tebe znamená zjištění, že jsi byl stvořen „pro Boha“?

KRÁSNÁ A DOKONALÁ BYTOST

Byl jsi věrným obrazem pravzoru, plný moudrosti a dokonale krásný. Byl jsi v Edenu, zahradě Boží, ozdoben všemi drahokamy: rubínem, topasem, jaspisem, chrysolitem, karneolem, onyxem, safírem, malachitem a smaragdem. Tvé bubínky a flétny byly zhotoveny ze zlata; byly připraveny v den, kdy jsi byl stvořen. Byl jsi zářivý cherub ochránce, k tomu jsem tě určil, pobýval jsi na svaté hoře Boží, procházel ses uprostřed ohnivých kamenů, na svých cestách jsi byl bezúhonný ode dne svého stvoření, dokud se v tobě nenašla podlost. (Ez 28,12–15)

K tomu, co Bůh stvořil, patřil i zástup andělů. Nejvyšší postavení měl nádherný cherub, který byl součástí Božího dokonalého a úžasného díla stvoření.

V Ezechieli 28 je tato výjimečná bytost popsána prostřednictvím obrazu týrského krále. Ve verši 12 je tento cherub představen takto: „Byl jsi věrným obrazem pravzoru“, „Ty, jenž zapečetuješ summy“ (PBK) nebo „Byl jsi pečeti jeho dokonalosti“ (B21).

Prorok Izajáš tuto zvláštní postavu popisuje pojmy jako „syn Jitřenky“ nebo „Zářný“ (Iz 14,12 – B21). Tímto slovem se v hebrejštině obvykle označovala planeta Venuše, když se objevila ve své jedinečné záři jako jitřenka. Pod vlivem latinského překladu Bible, který tuto zářivou hvězdu označuje latinským slovem „lucifer“ („Quomodo cecidisti de caelo lucifer...“), se toto slovo dostalo i do některých dalších překladů (např. do Bible kralické). Slovo „Lucifer“, které je v křesťanském prostředí poměrně známé a užívané, je tedy původně velmi pozitivní a označuje úžasnou bytost v její nádhře, která vyšla z rukou svého Stvořitele.

Když chce Ezechiel popsat jeho skvělou nádheru (28,13), použije symbolický obraz těch nejvýznamnějších kamenů, které zná, do nichž je nádherný cherub jakoby oděn (hebrejské slovo, které je v textu použito, vyjadřuje myšlenku přikrytí, zahalení do něčeho jako do pláště). Popis takto nádherného „pláště“ spojený s výčtem drahokamů má vyvolat představu něčeho výjimečně barevného (červená, žlutá, zelená, azurově modrá, tyrkysová a olivově zelená barva), co ani slovy nedokážeme plně popsat. Jako nebeská bytost ozdobená touto nádherou, která měla nejvyšší postavení mezi anděly, se Lucifer určitě musel těšit jejich úctě a lásce.

Andělé odráželi krásu svého Stvořitele a chválili ho za to, že mají tu výsadu žít v nebeské harmonii. Nepřetržitě velebili svého Stvořitele a to je inspirovalo ke vzájemné nesobecké lásce. Dokud toto byla jejich jediná touha, žili v neměnném, láskyplném prostředí, kterému se nic jiného nemohlo vyrovnat.

**Osobní
studium**

Jak můžeš zažívat doma, v práci i ve sboru alespoň zčásti harmonické, dokonalé a láskyplné prostředí, které by se podobalo tomu původnímu nebeskému? Co můžeš konkrétně udělat pro to, abys v životě odrážel Boží krásu, slávu a lásku?

Aplikace

PÁD DOKONALÉ BYTOSTI

Pro tvou krásu se stalo tvé srdce domýšlivým, pro svou skvělost jsi zkazil svoji moudrost, svrhnu tě k zemi... (Ez 28,17)

Osobní studium

I když si to se svým omezeným pohledem na realitu dokážeme jen stěží představit, Lucifer musel vypadat neuvěřitelně krásně. Znovu si přečti jeho popis v Ezechieli 28,12–15: Byl moudrý, krásný, oděn a ozdoben tím nejskvostnějším rouchem.

To, co Bible popisuje jako Luciferův symbolický oděv, má vyjádřit jeho vznešené postavení. Byl nádhernou bytostí, která měla moc a vliv.

Lucifer byl překrásnou a moudrou osobou. Jedna otázka je však při pohledu na něj zcela zásadní: Odkud to všechno měl? Samozřejmě, vše, čeho dosáhl, všechny nádherné „šaty“, které nosil, a to, co jej zdobilo – to vše pocházelo jediné od Boha. Bez Hospodina by neměl nic a nebyl ničím.

A přece na to tato bytost, jež žila Bohu nejbliže, zapomněla.

Aplikace

Jak snadno zapomínáme na to, že jsme ve všem závislí na Hospodinu, a to zejména v dobách blahobytu a bohatství! Jaké každodenní, praktické věci ti mohou pomoci, abys nehleděl na své „překrásné šaty“ – na svou moudrost, na své úspěchy či na cokoli jiného – a nezapomněl tak na to, jak velmi jsi ve všem závislý na Hospodinu?

TOUHA STÁT SE BOHEM

Jak jsi spadl z nebe, třpytivá hvězdo, jitřenky synu! Jak jsi sražen k zemi, zotročovateli pronárodů! A v srdci sis říkal: „Vystoupím na nebesa, vyvýším svůj trůn nad Boží hvězdy, zasednu na Hoře setkávání na nejzazším Severu. Vystoupím na posvátná návrší oblaků, s Nejvyšším se budu měřit.“ (Iz 14,12–14)

Ezechiel pomocí obrazné řeči představuje místo Boží vlády – samotné nebe. Když popisuje Lucifera na Boží hoře (Ez 28,14), je z jeho slov zřejmé, jak vysoké postavení Bůh této stvořené bytosti dal a jaké výsady jí poskytl.

Další příklady z Bible naznačují, že zkušenosti na hoře měly velký význam. Například Mojžíš vystoupil na horu, aby se setkal s Bohem (Ex 19,20), a také Ježíš a tři z jeho učedníků se sešli na vysoké hoře, kde došlo k Ježíšovu proměnění (Mt 17,1.2).

Když prorok Ezechiel říká: „Procházel ses uprostřed ohnivých kamenů,“ opět hovoří symbolicky a naznačuje Boží přítomnost: „ohnivé kameny“. Takto se Hospodin zjevoval Mojžíšovi, Áronovi a ostatním vůdcům: „Uviděli Boha Izraele. Pod jeho nohama bylo cosi jako průzračný safír, jako čisté nebe“ (Ex 24,10).

Navzdory všem svým výsadám Lucifer dopustil, aby do jeho mysli vstoupily zlé myšlenky, které ji nahlodaly: „A v srdci sis říkal: ‚Vystoupím na nebesa, vyvýším svůj trůn..., s Nejvyšším se budu měřit‘“ (Iz 14,13.14). Tyto myšlenky nakonec vedly k činům a k jeho vzpouře a zkáze.

Staří Římané věřili, že císař se po smrti stává bohem, což vysvětluje Vespasiánova poslední slova: „Běda, zdá se mi, že se stávám bohem.“

Pokušení hrát si na Boha může být mnohem záladnější, než si většina z nás uvědomuje. Když soudíme pohnutky druhých lidí, když si přivlastňujeme výsady, které nám nepatří, když se snažíme nevhodnými způsoby ovládat druhé – nehrajeme si svým způsobem na Boha?

**Osobní
studium**

Každému člověku hrozí nebezpečí, že se bude nenápadnými způsoby snažit převzít roli Boha. Kdy ses nejspíš takové věci dopustil? Co je skutečně tím jediným lékem na tento nebezpečný, ale často nenápadný klam?

Aplikace

SATAN NA ZEMI

A strhla se bitva na nebi: Michael a jeho andělé se utkali s drakem. Drak i jeho andělé bojovali, ale nezmáhali, a nebylo již pro ně místa v nebi. A veliký drak, ten dávný had, zvaný ďábel a satan, který sváděl celý svět, byl svržen na zem a s ním i jeho andělé. A slyšel jsem mocný hlas v nebi: „Nyní přišlo spasení, moc a království našeho Boha i vláda jeho Mesiáše; neboť byl svržen žalobce našich bratří, který je před Bohem osočoval dnem i nocí. Oni nad ním zvítězili pro krev Beránkovu a pro slovo svého svědectví. Nemilovali svůj život tak, aby se zalekli smrti. Proto jásejte, nebesa a všichni, kdo v nich přebýváte! Běda však zemi a moři, neboť sestoupil k vám ďábel, plný zlosti, protože ví, jak málo času mu zbývá.“ (Zj 12,7–12)

Osobní studium

Jak všichni dobře víme, satanův pád nezasáhl pouze nebe, ale ovlivnil i zemi. Jeho pád a vzpoura v nebi se zde na zemi projevují v tom, co nazýváme „velký spor“. Je skutečný, bolestný a týká se každého z nás.

Díky kříži, díky tomu, co pro nás Ježíš vykonal, víme, jak vše nakonec dopadne. Všichni, kdo jsou zahaleni do pláště Kristovy dokonalosti, mají zajištěné vítězství. A proto satan pilně pracuje a snaží se pokud možno co největšímu počtu lidí zabránit v nalezení zachraňující spravedlnosti, která jim zaručuje místo na věčnosti.

V 2K 11,14 apoštol Pavel píše: „A není divu, vždyť sám satan se převléká za anděla světla.“ Satan pracuje různými způsoby, aby nás oklamal a odvrátil od zachraňujícího vztahu s Kristem. Je zkušeným „mistrem převleků“. K dosažení svého cíle se nezděráhá použít ani ostatní lidi – ať už naše zjevné nepřátele, nebo i ty, kteří se tváří zbožně jako Kristovi následovníci.

Duchovní nebezpečí číhá všude kolem nás (1Pt 5,8). Potřebujeme si však uvědomit, že máme co činit s poraženým nepřítelem. Ďábel prohrál, jeho zkáza je jistá, jeho vláda skončí. Přesto ho sami o sobě a v sobě nedokážeme porazit a zvítězit. Naše jediná naděje a síla spočívá v tom, který ho už porazil, a tím je Ježíš. Patří nám jeho vítězství, pokud se ho ve víře a poslušnosti dožadujeme.

Aplikace

Jakými nenápadnými způsoby může ďábel pomalu, ale jistě, krok za krokem podkopat tvou víru? K čemu se potřebuješ den co den rozhodnout, aby sis zajistil, že neuspěje?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Z knihy Ellen Whiteové Na úsvitu dějin si přečti kapitoly Původ zla (str. 9) a Stan setkávání (str. 160); z knihy Touha věků kapitolu Světlo světa a slepota farizeů (str. 296).

„Když satan očerňuje Boží lid a chce jej zničit, Kristus zasáhne. Oni sice zhřešili, ale Kristus vzal jejich vinu na sebe.“ (PM 85; COL 169)

„Hřích vstoupil do světa selháním jedné bytosti, která stála v čele svatých andělů. Co způsobilo tak velikou změnu, která proměnila vznešenou, uctívanou osobu v odpadlíka? Odpověď zní: ‚Pro tvou krásu se stalo tvé srdce domýšlivým, pro svou skvělost jsi zkazil svoji moudrost‘ (Ez 28,17). Kdyby Hospodin nestvořil cheruba ochránce tak krásného, kdyby ho nestvořil tak věrně ke svému obrazu; kdyby mu nepropůjčil zvláštní důstojnost; kdyby v jeho daru krásy, moci a důstojnosti něco zanedbal, pak by satan možná měl nějakou výmluvu.“ (Ellen Whiteová, *The General Conference Daily Bulletin*, 2. března 1897)

Otázky k rozhovoru

- 1. Satan byl v mnoha ohledech výjimečně obdarován, a přece mu to nestačilo. V jakých oblastech zjišťujeme, že se u nás projevuje tentýž přístup? Jak můžeme sejít z této cesty zkázy?*
- 2. Znovu si přečtete Zjevení 12,7–12 a diskutujte o tom, co tyto texty znamenají. Jak by se měly projevit v našem životě? Zvláště se zaměřte na verš 11: „Oni nad ním zvítězili pro krev Beránkovu a pro slovo svého svědectví. Nemilovali svůj život tak, aby se zalekli smrti.“*
- 3. Přemýšlejte nad tím, jak ze sebe můžeme dělat Boha. Co to znamená? Jak se může tento charakterový rys projevovat v našem životě, aniž bychom si to vůbec uvědomovali?*
- 4. Znovu si společně přečtete první z výše uvedených citátů Ellen Whiteové o tom, že Kristus vzal na sebe naši vinu. Co to přesně znamená? Jakou naději můžeme získat z tohoto zaslíbení?*

ROUCHO NEVINNOSTI

Texty na tento týden

Gn 2,7–9.15; Gn 2,20–22.25; Gn 2,16.17; 3,1–4; Gn 3,6–11.21

Základní verš

„Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil.“ (Gn 1,27)

V minulé lekci jsme probírali, že Luciferův pád nebyl omezen jen na nebe. Své nástrahy a klamy přenesl ďábel na zem. Je ohromující, jak úspěšně se mu podařilo překroutit i ty nejjasnější pravdy Božího slova a přesvědčit miliony lidí, aby uvěřili jejich opaku.

Kniha Genesis hovoří zcela jednoznačně o tom, že lidé byli stvořeni k „Božímu obrazu“. Tento obraz nebyl něčím, co by se přirozenými procesy vyvíjelo miliardy let. Evoluční teorie tvrdí pravý opak – lidé byli na počátku na nižší úrovni (mikrobů) a na základě krutého procesu násilí a smrti si posléze razili cestu vzhůru potravním řetězcem. Písmo naproti tomu učí, že lidé byli ve chvíli svého stvoření na vrcholu a následkem hříchu došlo k jejich nepřetržitému úpadku a degradaci.

Tento týden se budeme zamýšlet nad tím, jak je pomocí symboliky šatů v knize Genesis představen pád lidstva do hříchu a co je jeho jediným řešením.

PRVNÍ DNY

I vytvořil Hospodin Bůh člověka, prach ze země, a vdechl mu v chrápní dech života. Tak se stal člověk živým tvorem. A Hospodin Bůh vysadil zahradu v Edenu na východě a postavil tam člověka, kterého vytvořil. Hospodin Bůh dal vyrůst ze země všemu stromovi žádoucím na pohled, s plody dobrými k jídlu, uprostřed zahrady pak stromu života a stromu poznání dobrého a zlého. Hospodin Bůh postavil člověka do zahrady v Edenu, aby ji obdělával a střežil. (Gn 2,7–9,15)

Adam a Eva byli postaveni do prostředí, které předčí i naše nejbujnější představy – do úžasného domova v překrásné zahradě, kde jim oddanými přáteli byla zvířata a jiná stvoření. Kochali se nádhernou krajinou, voňavými květinami, radovali se z Boží lásky a z lásky k sobě navzájem. Nechtěli ani nepotřebovali nic víc, a tak podle příkazu svého Stvořitele obdělávali zahradu. Adam a Eva se jistě těšili na návštěvy svého Pána, při nichž se společně procházeli po zahradě a vedli živé rozhovory. Věděli, že je Bůh miluje, a na oplátku i jejich láska k němu každý den rostla.

Adam a Eva se setkávali s Hospodinem tváří v tvář, což je výsada, kterou nyní nemáme. Přesto i my můžeme prožívat svůj život v nepřetržitém spojení s týmh Bohem, se kterým žili Adam a Eva. Jistě, vstoupil nám do cesty hřích. Avšak Ježíš, který spojil nebe se zemí pouty, jež nemohou být nikdy rozlomena, nám vydláždil cestu, abychom mohli žít se svým Stvořitelem ve stejně úzkém a důvěrném vztahu.

**Osobní
studium**

Jak důvěrný a blízký je tvůj vztah s Bohem? Až budeš přemýšlet o své odpovědi, polož si otázky: Co dělám, abych tuto důvěrnost posílil? Které věci ji narušují? Jaká rozhodnutí bys měl udělat, jestliže chceš prožívat užší vztah s Hospodinem?

Aplikace

BYLI NAZÍ, ALE NESTYDĚLI SE

Člověk tedy pojmenoval všechna zvířata a nebeské ptactvo i všechnu polní zvěř. Ale pro člověka se nenašla pomoc jemu rovná. I uvedl Hospodin Bůh na člověka mráкотu, až usnul. Vzal jedno z jeho žeber a uzavřel to místo masem. A Hospodin Bůh utvořil z žebra, které vzal z člověka, ženu a přivedl ji k němu. Oba dva byli nazí, člověk a jeho žena, ale nestyděli se. (Gn 2,20–22,25)

Osobní studium

Je pro nás velmi obtížné představit si morální stav Adama a Evy v Edenu, protože naše představy o světě, o realitě a vlastně o všem k nám pronikají skrze hřích a jsou hříchem pokřivené. Adam a Eva byli lidé, kteří neznali žádnou bolest, utrpení, klam, zradu, smrt, ztrátu ani stud.

Jako „jedno tělo“ (Gn 2,24) byli tedy Adam a Eva blízko nejen Bohu, ale i sobě navzájem. Text hovoří velmi jasně, velmi jednoznačně: byli nazí, ale nestyděli se (Gn 2,25).

„Bezhrášný pár na sobě neměl umělé oděvy. Byli oděni rouchem slávy, jaké nosí i andělé.“ (NUD 14; PP 45)

Není nám řečeno, jak tato sláva přesně vypadala, jak fungovala a co bylo jejím účelem. Víme jen, že i v ní byli Adam a Eva považováni za „nahé“. Skutečnost, že se nestyděli, nejspíš znamená, že tento oděv ze světla nezahaloval zcela jejich nahotu, ale v onom bezhrášném prostředí to nevadilo, protože tu neexistoval žádný stud.

Zdá se, že důraz na nahotu odhaluje v jistém smyslu druh fyzické blízkosti, které se bezhrášný pár těšil. Byli obklopeni otevřeností, průhledností a nevinností a vše, co dělali, počítalo s tímto stavem věcí. Žili v naprosté upřímnosti, otevřenosti a svobodě před sebou navzájem a před Bohem. Vždyť právě tak jim to Hospodin nařídil. Jak hezké to muselo být!

Aplikace

Kolik otevřenosti a průhlednosti existuje v tvém vlastním životě? Anebo neustále něco tajíš, projíždíš morální zatáčky na plný plyn a halíš se do plášťů, které skrývají, co se ve skutečnosti děje (Mt 10,26)? Jestliže platí druhá z uvedených možností, jaké oblasti svého života potřebuješ změnit?

ZKOUŠKA

A Hospodin Bůh člověku přikázal: „Z každého stromu zahrady smíš jíst. Ze stromu poznání dobrého a zlého však nejez. V den, kdy bys z něho pojedl, propadneš smrti.“ (...) Nejzchytralejší ze vši polní zvěře, kterou Hospodin Bůh učinil, byl had. Řekl ženě: „Jakže, Bůh vám zakázal jíst ze všech stromů v zahradě?“ Žena hadovi odpověděla: „Plody ze stromů v zahradě jíst smíme. Jen o plodech ze stromu, který je uprostřed zahrady, Bůh řekl: „Nejezte z něho, ani se ho nedotkněte, abyste nezemřeli.““ Had ženu ujišťoval: „Nikoli, nepropadnete smrti. Bůh však ví, že v den, kdy z něho pojíte, otevrou se vám oči a budete jako Bůh znát dobré i zlé.“ (Gn 2,16.17; 3,1–4)

Minulá lekce představila jednu klíčovou pravdu: Bůh dává všem bytostem svobodu, mohou se rozhodovat mezi dobrem a zlem. Bez této svobody by sice možná byly schopny dělat eticky správné věci, ale podobaly by se domácímu poplašenému zařízení, které tím, že chrání lidi před zločinem, dělá také něco dobrého. Ale kdo by o tomto poplašeném zařízení řekl, že je samo o sobě „mravné“? Podobně ani bytosti, které nemají jinou možnost než konat správné věci, nejsou „mravné“, to mohou být pouze svobodní jedinci.

Adam a Eva byli svobodnými bytostmi, měli možnost výběru: „Ze stromu poznání dobrého a zlého však nejez. V den, kdy bys z něj pojedl, propadneš smrti“ (Gn 2,17). Byli tím podrobeni jednoduché zkoušce. Byla to pro ně v jistém smyslu zkušební doba. Adam s Evou měli ukázat, že ze svobodné vůle, která jim byla dána, se rozhodnou jednat správně.

Je zajímavé, že onen „strom poznání dobrého a zlého“ obsahoval obě tyto možnosti. Bůh stvořil celý svět, včetně lidí, jako dobrý, ba dokonce „velmi dobrý“ (Gn 1,31). Hospodin chtěl Adama a Evu ušetřit poznání zla.

Který rodič nechce, a to i v našem padlém světě, ochránit své děti před poznáním zla? Oč víc chtěl Bůh ochránit Adama a Evu před zlem a také před poznáním té jediné věci, která by je připravila o jejich oděv ze světla a dala jim poznat stud, utrpení a smrt?

**Osobní
studium**

Zlo se neprojevuje vždy tak křiklavě, aby ho bylo snadné vidět, odhalit a vyhnout se mu. Existují však i velmi nenápadné projevy zla. Jaké projevy to mohou být? Jak se můžeš naučit tyto podoby zla rozpoznávat a pak se před nimi chránit?

Aplikace

ROZPOZNÁNÍ NAHOTY

Žena viděla, že je to strom s plody dobrými k jídlu, lákavý pro oči, strom slibující vševedoucnost. Vzala tedy z jeho plodů a jedla, dala také svému muži, který byl s ní, a on též jedl. Oběma se otevřely oči: poznali, že jsou nazí. Spletli tedy fíkové listy a přepásali se jimi. Tu uslyšeli hlas Hospodina Boha procházejícího se po zahradě za denního vánku. I ukryli se člověk a jeho žena před Hospodínem Bohem uprostřed stromů v zahradě. Hospodin Bůh zavolal na člověka: „Kde jsi?“ On odpověděl: „Uslyšel jsem v zahradě tvůj hlas a bál jsem se. A protože jsem nahý, ukryl jsem se.“ Bůh mu řekl: „Kdo ti pověděl, že jsi nahý? Nejedl jsi z toho stromu, z něhož jsem ti zakázal jíst?“ (Gn 3,6–11)

Osobní studium

Jak všichni až příliš dobře víme, Adam a Eva neobstáli, což přineslo tragické následky v dějinách lidstva.

Satan přesvědčoval Evu a Adama: „V den, kdy z něho pojíte, otevrou se vám oči a budete jako Bůh znát dobré i zlé“ (Gn 3,5). Jenže když snědli plody, viděli svět a skutečnost jinak než kdykoli předtím. Ve všech uvedených verších se opakovaně vyskytuje téma nahoty. V tomto oddílu je to nejdůležitější motiv. Ztráta nevinnosti, přestoupení a jejich nový vztah k Bohu a k sobě navzájem – to vše je vyjádřeno větou: „poznali, že jsou nazí“ (Gn 3,7).

Je také zajímavé si povšimnout, jakou jim Hospodin pokládá otázku: „Kdo ti pověděl, že jsi nahý?“ (Gn 3,11). Z toho vyplývá, že ve své nevinnosti si Adam a Eva své nahoty dříve nebyli vědomi. Prostě jim připadala přirozená, a tak o ní vůbec nepřemýšleli. Avšak nyní o nahotě nejenom přemýšleli, ale zmocnil se jich stud, který v nich vyvolávala.

Představ si Adama a Evu, jak se ukrywají za keři, dívají se na sebe a pokoušejí se před Hospodínem něčím zakrýt. Když zjišťovali, jaké mají možnosti, nejspíš usoudili, že nejlepší budou fíkové listy. Je to vlastně „první příklad“ spasení ze skutků, kdy se lidé snaží vyřešit problém hříchu svými vlastními činy. Ať už byly tenkrát jejich pokusy sebežalostnější, nejsou o nic ubožejší než ty naše dnešní.

NOVÝ ODĚV Z KŮŽE ZVÍŘAT

Hospodin Bůh udělal Adamovi a jeho ženě kožené suknice a přioděl je. (Gn 3,21)

**Osobní
studium**

Ve včerejší stati bylo představeno, jak na svůj hřích reagovali Adam a Eva; dnes se podíváme na to, jak na jejich hřích reagoval Bůh. Ve výše uvedeném textu zaznívá v určitém smyslu předzvěst poselství evangelia.

1. Fíkové listy, jimiž se Adam a Eva zakryli, nebyly dostačující. Kdyby tomu tak bylo, nemusela být zabíjena nevinná zvířata, aby se hříšný pár mohl obléknout. Stejně nedostačující je i veškeré naše úsilí o důsledné zachovávání zákona, abychom mohli být spaseni. Kdybychom se ke spasení mohli dopracovat vlastními silami, pak by pro nás Kristus nemusel zemřít. Stejně jako utržení fíkových listů bylo méně nákladné a traumatické než smrt nevinných zvířat, tak i naše skutky jsou „lacinější“ než Ježíšova smrt. Stejně jako pro spasení nestačily fíkové listy našich prarodičů, nestačí ani dnes naše dobré skutky; proto pro nás Ježíš musel zemřít; proto musela být zabita nevinná zvířata. Žádný jiný způsob neexistoval (Ga 3,21; Ř 3,21–28).

2. Jaký je hlavní rozdíl mezi fíkovými listy a zvířecími kůžemi? Co je nevyhnutelně spojeno se zvířecími kůžemi, přičemž s fíkovými listy to nemá nic společného? Je to krev a smrt. I tento moment ukazuje na předzvěst evangelia (Lv 17,11; Zj 12,11; 1Pt 1,18.19; Žd 9,22).

3. Nejhlubší vhled do textu nám umožňuje jeho poslední část, v níž je řečeno „přioděl je“ (Gn 3,21). Je to jasné poselství: Byl to Hospodin, kdo oblékl Adama a Evu do zvířecích kůží. Byl to jeho čin. Tím, co pro ně udělal, přikryl hanbu jejich nahoty. Bezprostřední důsledky Adamova a Evina hříchu jsou vyjádřeny motivem nahoty; Bůh však řeší jejich problém tím, že je sám obléká do oděvu vyrobeného z kůže zabitých nevinných zvířat. V textu stojí pouze to, že byli oděni do „kožených“ sukní; není řečeno, z jakých zvířat kůže pocházela. Přesto nám texty v Gn 22,8 a J 1,36; 3,16 mohou ledacos napovědět.

Hospodin již od počátku zjevil plán spasení. Jakkoli hrozný byl Adamův a Evin hřích, nebyl větší než Boží milost, která je z něj mohla zachránit.

Přemýšlej o úžasném příslibu spasení z víry v Ježíše. Najdi si verše, které přinášejí zaslíbení, že naše spasení spočívá v oběti Ježíše Krista, a nikoli v tom, co bychom dokázali udělat sami. Jak můžeš postavít zaslíbení, že se Kristova spravedlnost stane naším vlastním pláštěm, do středu svého života? A jak je můžeš učinit základem svého chození s Pánem?

Aplikace

Podněty k zamyšlení

Z knihy Ellen Whiteové *Na úsvitu dějin* si přečti kapitoly *Na úsvitu dějin*, *Nedůvěra* a její důsledky a *Zaslíbení záchrany* (str. 14–26).

„Když Bůh postavil naše první rodiče do Edenu, měli na sobě bílé roucho nevinnosti... Člověk nedokáže vymyslet nic, čím by své ztracené roucho nevinnosti nahradil... Jedině oděv, který nám poskytl sám Kristus, nás může učinit způsobilými, abychom se mohli objevit v Boží přítomnosti. Tento oděv, plášť své vlastní spravedlnosti, oblékne Kristus každému věřícímu člověku, jenž činí pokání... V tomto plášti, utkaném na nebeském stavu, není ani nitka lidských zásluh.“ (Ellen Whiteová, *Maranatha*, str. 78)

„Pán Ježíš Kristus připravil oděv, plášť své vlastní spravedlnosti, jenž oblékne každému věřícímu člověku, který činí pokání a který jej vírou přijme... Když pak Hospodin pohlédne na věřícího hříšníka, vidí, že ho nezakrývají fíkové listy, ale Ježíšův plášť spravedlnosti...“ (Ellen Whiteová, *Advent Review and Sabbath Herald*, 15. listopadu 1898)

Otázky k rozhovoru

1. *Přečtěte si Genesis 3,1–6. Jaké metody používal ďábel při svádění našich prarodičů? Používá je i dnes? S jakým úspěchem?*
2. *Diskutujte o výše zmíněných citátech Ellen Whiteové. Jak je v nich představena úžasná pravda evangelia?*
3. *Přečtěte si Židům 5,14: „Hutný pokrm je pro vyspělé, pro ty, kdo mají cvičením své smysly vypěstovány tak, že rozeznají dobré od špatného.“ Zamyšlete se společně nad otázkou zla. Co si představujeme pod pojmem „zlo“? Je to něco, co je vždy rozpoznatelné a neměnné? Anebo je zlo relativní pojem – takže to, co některé kultury považují za zlo, mohou jiné kultury pokládat za dobro; nebo to, co bylo kdysi považováno za zlo, už nyní zlem není? Do jaké míry ovlivňuje kultura a společnost naši představu o tom, co je a co není zlé? Jak si můžeme být jisti tím, co je dobré a co zlé? Jak bychom měli rozumět textu v Izajášovi 5,20: „Běda těm, kdo říkají zlu dobro a dobru zlo, kdo vydávají tmu za světlo a světlo za tmou, kdo vydávají hořké za sladké a sladké za hořké!“?*

PESTROBAREVNÝ PLÁŠŤ

Texty na tento týden

Gn 29,15–35; 30,1–24; Gn 37,2–36

Základní verš

„Izrael Josefa miloval ze všech svých synů nejvíce; vždyť to byl syn jeho stáří. Proto mu udělal pestře tkanou sukni.“ (Gn 37,3)

Je možné konstatovat, že špatné základy v tomto příběhu připravil již Jákob (viz Gn 29), který měl několik manželek a konkubín. Jeden otec a čtyři matky, s nimiž zplodil asi tucet dětí – tato situace předznamenává, že půjde o nefunkční a neradostnou rodinu.

Pro Jákoba by bylo mnohem lepší, kdyby se držel původního pravzoru a příkladu z Eden: jeden manžel, jedna manželka. Toto byl a je ideální model pro všechny domovy.

Ale jak jsme již několikrát zmínili, Bůh nás stvořil jako svobodné bytosti a k tomu patří i možnost dělat špatná rozhodnutí. Ona pověstná „pestře tkaná sukni“, která je nejspíš symbolem chyb, jichž se Jákob dopustil, nám odhaluje, jak může jedna chyba vést k dalším selháním, až se její důsledky vymknou kontrole člověka.

Je proto lepší odstraňovat hřích již v jeho zárodku, než zahubí nás i ty, které milujeme.

JAK DOCHÁZÍ K RODINNÉ KATASTROFĚ

Jákob si Ráchel zamiloval; proto řekl: budu ti sloužit sedm let za tvou mladší dceru Ráchel. (...) Jákob tedy sloužil za Ráchel sedm let; bylo to pro něho jako několik dní, protože ji miloval. Potom řekl Jákob Lábanovi: „Dej mi mou ženu, má lhůta už uplynula. Toužím po ní.“ Lában shromáždil všechny muže toho místa a uspořádal hody. Večer vzal svou dceru Leu a uvedl ji k Jákobovi, a on k ní vešel. Za služebnictví své dceři Leji dal Lában otrokyni Zilpu. Ráno Jákob viděl, že to je Lea. Vyčítal Lábanovi: „Proč jsi mě oklamal?“ Lában odpověděl: „U nás není zvykem, aby se mladší vdávala dříve než prvorozená.“ (...) Pak mu Lában dal za ženu svou dceru Ráchel. Za služebnictví dal své dceři Ráchel otrokyni Bilhu. I vešel Jákob také k Ráchel a miloval ji více než Leu. (...) Když Ráchel viděla, že Jákobovi nerodí, žárlila na svou sestru a naléhala na Jákoba: „Dej mi syny! Nedáš-li, umřu.“ Jákob vzplanul proti Ráchel hněvem a okřikl ji... Odpověděla: „Tu je má otrokyně Bilha; vejdi k ní! Porodí na má kolena, a tak i já budu mít z ní syny. Dala mu tedy svou služku Bilhu za ženu a Jákob k ní vešel. (...) Když Lea viděla, že přestala rodit, vzala svou služku Zilpu a dala ji Jákobovi za ženu. (Gn 29,18.20–26.28–30; 30,1–4.9)

Osobní studium

Jak všichni víme, život se neskládá z oddělených oblastí. Skutky a jednání jedné osoby mohou mít dopad na druhé – a to třeba i o celé generace později. Kdo jsme, kde jsme, proč jsme tím, čím jsme – všechny tyto skutečnosti byly do určité míry ovlivněny jednáním druhých a nejsou pod naší kontrolou. Proto bychom měli být velice opatrní na to, co říkáme a děláme. Vždyť kdo ví, jaký krátkodobý či dlouhodobý vliv k dobrému nebo ke zlému budou mít naše skutky a slova na druhé?

V Gn 29,15–30 je popsáno Jákobovo zakládání rodiny. Jákobův strýc se vymlouvá na rodové zvyklosti, když Jákobovi dává jinou dceru a její služebnici. Zakládá tím ovšem na mnohé problémy.

„Jákobův hřích a sled událostí, které z něj vyplynuly, přinesly trpké ovoce v povahách jeho synů. Projevily se u nich závažné nedostatky. V rodině byly patrné důsledky mnohoženství. Toto hrozné zlo vede k vysychání zdrojů lásky a jeho vliv oslabuje nejposvátnější svazky. Žárlivost několika matek naplňovala rodinné vztahy hořkostí. Děti byly svárlivé, netrpělivé a nedokázaly se ovládat. Otcův život byl ztrpčován úzkostí o ně a zármutkem nad jejich chováním.“ (NUD 95; PP 208.209)

Aplikace

Život s sebou přináší mnoho toho, co nemáš pod kontrolou. Které oblasti to jsou? Když přemýšlíš nad tím, co chceš v budoucnu uskutečnit, vždy si polož nejprve otázky: Mohu tímto rozhodnutím ovlivnit druhé? Je to opravdu to, co chceš, aby se stalo?

JOSEF A JEHO BRATŘI

Josef přinášel svému otci o svých bratrech zlé zprávy. (...) Když bratři viděli, že ho otec miluje nade všechny bratry, začali ho nenávidět a nepromluvili na něho pokojného slova. (...) Bratři mu odpověděli: „To budeš nad námi kralovat jako král či mezi námi vládnout jako vladař?“ A nenáviděli ho pro jeho sny a pro jeho slova ještě víc. (...) Bratři na něho žárlili, ale otec na to nepřestával myslet. (...) Jakmile ho v dálce spatřili, ještě než se k nim přiblížil, smluvili se proti němu, že ho usmrtí. (...) „Pojďme, zabijme ho! Pak ho vhodíme do nějaké cisterny a řekneme: Sežrala ho divá zvěř. A uvidíme, co bude z jeho snů!“ (Gn 37,2.4.8.11.18.20)

Rivalita mezi sourozenci, a to dokonce i v těch nejspřádanějších domovech, nepřináší nic dobrého. V podobě Jákobových synů se však proměnila v časovanou nálož, protože obsahovala takové přísady jako nenávisť, žárlivost, nadřizování a pychu, které nakonec vyústily v katastrofu.

Předně musíme poznamenat, že Josefovi bratři nebyli právě skupinou nejvlídnějších mladých mužů. V Gn 34 je popisován příběh Díny – jejich sestry – a Šekema, který vyústil v podlé krveprolití.

Pak tu byl ještě problém s Josefovými sny (Gn 37,5–11), v nichž se mu celá rodina s úctou klaní. Jestliže bratři nesnášeli Josefa už předtím, pak tyto sny jejich nevraživost vůči němu jen prohloubily.

Ale bylo toho ještě víc: „Josef přinášel svému otci o svých bratrech zlé zprávy“ (Gn 37,2). Nikdo nemá rád, když na něj druzí donášejí. Nehledě na to, jak špatně se Josefovi bratři chovali, jistě se jim nelíbilo, že na ně Josef žaluje otci. Přestože v textu není výslovně řečeno, čeho se dopouštěli, s ohledem na jejich chování v minulosti to s největší pravděpodobností bylo něco, co bylo třeba řešit, aby neuvrhli sebe a svou rodinu do ještě větší hanby a potupy.

A konečně tím největším problémem bylo zřejmě to, co nám odhaluje Bible, když říká: „Izrael Josefa miloval ze všech svých synů nejvíce“ (Gn 37,3). Bratři nebyli hloupí; jistě si všimli postoje svého otce a to mohlo nelehkou situaci ještě zhoršit.

Přestože je počínání bratrů vůči Josefovi neomluvitelné, uvedené okolnosti nám pomáhají lépe pochopit, co je k němu vedlo.

Osobní studium

Každý člověk je do jisté míry v zajetí okolností. Stávají se věci, které se vymykají naší kontrole. Proto je dobré si klást otázky: Jak budu na tyto okolnosti reagovat? Ovládnou mě do té míry, že slevím ze svých zásad, anebo dovolím svým zásadám, aby mě těmito okolnostmi provedly?

Aplikace

PESTROBAREVNÝ PLÁŠŤ

Izrael Josefa miloval ze všech svých synů nejvíce; vždyť to byl syn jeho stáří. Proto mu udělal pestře tkanou suknici. Když bratři viděli, že ho otec miluje nade všechny bratry, začali ho nenávidět a nepromluvili na něho pokojného slova. (Gn 37,3.4)

Osobní studium

Špatné charaktery bratří vynikly ještě více v protikladu k Josefově charakteru. „Přesto tu však byl někdo, kdo měl úplně jinou povahu – Ráchelin starší syn Josef, v jehož výjimečně krásném vnějším vzhledu se patrně zrcadlila vnitřní krása mysli a srdce. Život tohoto čistého, bystrého a veselého chlapce svědčil o jeho mravní čestnosti a pevnosti. Dbal otcových příkazů a rád poslouchal Boha. Brzy se u něj začaly projevovat vlastnosti, jimiž se později vyznačoval v Egyptě, totiž jemnost, věrnost a opravdovost. Protože jeho matka byla už mrtvá, lpěl citově tím víc na otci. Jákob přilnul k tomuto dítěti svého stáří celým svým srdcem. Josefa miloval ze všech svých synů nejvíce“ (Gn 37,3).“ (NUD 95; PP 209)

Drahá suknice, kterou Josef dostal od svého milujícího otce a která byla nádherně protkána nejrůznějšími barvami, byla jistě honosnější než plášť kteréhokoli z jeho bratrů. Tento druh oblečení obvykle nosili významní lidé. Bratři se nepochybně domnívali, že otec zahrne toto dítě ještě dalšími poctami, což by mohlo znamenat, že Josef získá i větší dědický podíl. Ať už otec svým darem zamýšlel cokoli, a nemuselo to znamenat nic víc než jen projev lásky, udělal velikou chybu. Tím, že dal Josefovi tento plášť, rozdmýchal v srdcích jeho bratří plameny nenávisti vůči němu.

Aplikace

Dostalo se ti někdy nějaké „světské pocty“? Jaké příjemné pocity to tehdy v tobě vyvolalo? Jak dlouho ti vydržely radost, pocit uspokojení či jakýkoli jiný příjemný pocit, než vyprchal? Jaké poučení si z toho můžeš vzít? (1K 9,24–26)

STRHLI Z NĚHO SUKNICI PESTŘE TKANOU

Josef tedy šel za svými bratry a našel je v Dótanu. Jakmile ho v dálce spatřili, ještě než se k nim přiblížil, smluvili se proti němu, že ho usmrtí. Řekli si mezi sebou: „Hle, mistr snů sem přichází! Pojďme, zabijme ho! Pak ho vhodíme do některé cisterny a řekneme: Sežrala ho divá zvěř. A uvidíme, co bude z jeho snů!“ (...) Jakmile Josef přišel k bratrům, strhli z něho suknici, tu suknici pestře tkanou, kterou měl na sobě. Vzáli ho a hodili do cisterny. Cisterna byl prázdná, bez vody. (...) Když midjánští obchodníci jeli kolem, vytáhli Josefa z cisterny a prodali ho Izmaelcům za dvacet šekelů stříbra. Ti přivedli Josefa do Egypta. (Gn 37,17–20,23,24,28)

Bratři nezosnovali pouze Josefovou smrt, předem si naplánovali i to, co přesně řeknou svému otci. *Ach, otče, je nám to moc líto. Našli jsme tenhle plášť. Patří Josefovi? Pokud ano, pak ho muselo sežrat nějaké dravé zvíře.* Je těžké si představit, jak může být v lidech tolik nenávisti vůči jejich vlastnímu bratrovi, že dokážou udělat něco takového.

**Osobní
studium**

První věc, o níž se bratři zmínili, když zdálky viděli Josefa, byly sny, které v nich prohloubily nenávist vůči němu. Teď se jednou provždy postarají o to, aby tyto sny nedošly naplnění! Je zajímavé si všimnout, že bratři z Josefa ihned strhávají jeho plášť, který dostal od otce. Text zdůrazňuje, že ho Josef měl „na sobě“. Když bratři viděli, jak se k nim blíží v tomto plášti, muselo to jen vystupňovat jejich hněv.

Plášť byl pro Josefovy bratry symbolem všeho, co na svém bratrovi nenáviděli, všeho dobrého, co v něm bylo, a všeho zlého, co bylo v nich. Když z něj plášť strhávali, museli pociťovat velikou radost, škodolibost a uspokojení. Teď, když Josef přišel o svůj krásný oděv, který symbolizoval to, čeho se jeho bratři obávali, byl zcela v jejich rukách. Před těmi, kteří se mu podle jeho vlastních snů měli jednoho dne klanět, byl bezmocný.

Přemýšlej o tom, jak nerozumné bylo počínání Josefových bratrů v důsledku jejich zjitřených emocí. Dovolíš někdy svým zjitřeným emocím, aby tě ovládly a ty jsi udělal nějaký nepředložený čin? Jak můžeš i své zjitřené emoce odevdat „pod Boží kontrolu“ a tak předejít nepříjemným následkům?

Aplikace

SUKNICE TVÉHO SYNA

Tu vzali bratři Josefovou suknici, porazili kozla a suknicí namočili v krvi. Tu pestře tkanou suknicí pak dali donést otci se vzkazem: „Tohle jsme našli. Pozorně si to prosím prohlédni: Je to suknice tvého syna, nebo není?“ (Gn 37,31.32)

Osobní studium

Jak mohli synové milujícího otce klesnout tak hluboko, že mu předali jím darovaný plášť potřísněný krví s otázkou, zda ho poznává? Možná že ještě den předtím, než se tohoto zločinu dopustili, jim nic takového ani nepřišlo na mysl. Jakmile však jednou člověk nasedne do „vlaku hříchu“, nikdy neví, kam bude zavezen.

Plášť tedy sehrál svou roli jak na začátku, tak na konci. Byl to symbol vztahu mezi Jákobem a Josefem i symbol Josefova „odchodu“, o němž se bratři domnívali, že ukončí Josefovy vychloubavé plány i nenávist, kterou vůči němu pociťovali. Tento čin sice „vyřešil“ jeden problém, ale vzápětí vyvolal celou řadu dalších. Otcův zármutek bratry jistě velmi trápil. Když se tito muži den co den dívali, jak Jákob truchlí, určitě zápasili s pocity viny a výčitkami svědomí (Gn 42,13.21–23.32).

Zlo, kterého se bratři dopustili, nakonec Hospodin obrátil v dobro. Tato skutečnost však sotva ospravedlní to, co udělali. Tento příběh by nám měl připomínat, jak rychle se nám hříchy mohou vymknout z rukou, zaslepit nás a dovést k jednání, které může končit utrpením či tragédií.

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Z knihy Ellen Whiteové Na úsvitu dějin si přečti kapitoly Návrat domů, Josef v Egyptě a Josef a jeho bratři (str. 93–113).

„Josef netušil, co ho potká, a tak s radostným srdcem přistoupil ke svým bratrům, aby je po dlouhé a únavné cestě pozdravil. Ti ho však hrubě odbyli. Řekl jim, proč přišel, ale oni mu neodpověděli. Josefa znepokojily jejich zlostné pohledy... Obvinili ho z pokrytectví. Když dávali volný průchod svým závistivým pocitům, ovládal jejich mysl satan. Neměli se svým bratrem slitování, necítili k němu žádnou lásku. Strhli z něj pestrobarevný plášť, jenž měl na sobě, znamení otcovy lásky, které v nich vyvolávalo pocity závisti.“ (Ellen Whiteová, Spirit of Prophecy, 1. svazek, str. 128.129)

Otázky k rozhovoru

1. *Existují další druhy „pestrobarevných plášťů“? Po kterých věcech – které však z nás mohou být jednoduše strženy – toužíme? Některé pocity mohou mít ve společnosti velkou hodnotu, a přece nakonec neznamenaají vůbec nic. Jaké jsou?*
2. *Přemýšlejte o souvislostech lekce na tento týden a srovnajte je s textem v Genesi 45,22.*
3. *Josef byl často vnímán jako předobraz Krista. Pokuste se najít paralely mezi Kristem a Josefem.*
4. *Josefovi bratři cítili kvůli svému činu velké výčitky svědomí. Nevíme, co otec udělal se zakrváceným pláštěm. Možná si jej ponechal jako památku na svého milovaného syna. Představte si, jak bratrům bylo pokaždé, když tento plášť viděli. Kdysi byl symbolem jejich žárlivosti, nyní jejich viny. Jak se můžeme naučit nedělat věci ukvapeně – tedy nejprve přemýšlet a potom jednat? Jak jinak by mohl tento příběh vypadat, kdyby bratři sloužili Hospodinu jako jejich otec? Kdyby se uměli modlit, kdyby věděli, jak zemřít sami sobě a jak se ve víře a poslušnosti odevzdat Bohu, nic z toho by se nemuselo stát. Ušetřili by sobě i druhým mnoho bolesti. Co můžeme udělat pro to, abychom nepadli do stejné léčky, v níž se ocitli tiito muži?*

KNĚŽSKÉ ROUCHO MILOSTI

Texty na tento týden

Ex 32,1–6; Ex 28; Žd 4,14.15

Základní verš

„Vy však jste ‚rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid náležející Bohu‘, abyste hlásali mocné skutky toho, kdo vás povolal ze tmy do svého podivuhodného světla.“ (1Pt 2,9)

Jedno z velikých témat pocházejících z doby protestantské reformace dostalo název „kněžství všech věřících“. Myšlenka, že všichni křesťané plní před Bohem funkci „kněží“ a že nepotřebují pozemské prostředníky mezi sebou a Bohem, protože mají Ježíše, je odvozena zejména (nikoli však pouze) z výše uvedeného textu. „Je totiž jeden Bůh a jeden prostředník mezi Bohem a lidmi, člověk Kristus Ježíš“ (1Tm 2,5).

V Ježíšově životě, smrti, vzkříšení a velekněžské službě došlo k naplnění starého obětního systému, který zavedl Bůh. Levitské kněžství bylo nahrazeno zavedením nového řádu, podle něhož jsme všichni součástí „královského kněžstva“.

Když budeme tento týden studovat, jaký oděv nosili kněží ve „starém systému“, můžeme se tím něco naučit i o tom, co znamená být „kněžími“ v „novém systému“.

MILOST V DOBĚ STARÉ SMLOUVY

Když lid viděl, že Mojžíš dlouho nesestupuje z hory, shromáždil se k Áronovi a naléhali na něho: „Vstaň a udělej nám boha, který by šel před námi. Vždyť nevíme, co se stalo s Mojžíšem, s tím člověkem, který nás vyvedl z egyptské země.“ Áron jim řekl: „Strhněte zlaté náušnice z uší svých žen, synů a dcer a přineste je ke mně!“ I strhal si všechen lid z uší zlaté náušnice a přinesli je k Áronovi. On je od nich vzal, připravil formu a odlil z toho sochu býčka. A oni řekli: „To je tvůj bůh, Izraeli, který tě vyvedl z egyptské země.“ Když to Áron uviděl, vybudoval před ním oltář. Potom Áron povolal: „Zítra bude Hospodinova slavnost.“ Nazítří za časného jitra obětovali oběti zápalné a přinesli oběti pokojné. Pak se lid usadil k jídlu a pití. Nakonec se dali do nevázaných her. (Ex 32,1–6)

Ježíš to řekl tak jasně, jak to jen lidským jazykem bylo možné vyjádřit: „Komu bylo mnoho dáno, od toho se mnoho očekává, a komu mnoho svěřili, od toho budou žádat tím více“ (L 12,48). To platilo nejen o Božím lidu biblických dob, ale i o těch, kteří jdou za Bohem dnes. Je to závažná zásada. S ohledem na to, co všechno nám jako adventistům bylo dáno (a dostali jsme toho opravdu hodně!), udělali bychom dobře, kdybychom ji vzali vážně.

A právě kvůli této zásadě je Áronův hřích týkající se zlatého telete tak špatný.

Odpadnutí izraelského lidu bylo již samo o sobě dosti hanebné, ale skutečnost, že se mu podvolil Áron, zní ještě neuvěřitelněji. Áronovi se dostalo tolika výsad. Hned od počátku stál po Mojžíšově boku (Ex 4,27–30); byl Mojžíšovým mluvčím před faraonem (Ex 7,1); hodil hůl, z níž se stal had (Ex 7,10); udeřil do vody, která se proměnila v krev (Ex 7,20); a byl mezi několika vyvolenými, kteří se směli velmi zvláštním způsobem přiblížit k Hospodinu (Ex 24,9.10). Tomuto muži byly poskytnuty výsady, jichž se v průběhu celých dějin dostalo jen několika málo lidem. A přece ve chvíli zkoušky selhal.

Úžasné na tom však je, že Bůh Áronovi jeho hřích nejen odpustil, ale nakonec mu i dovolil, aby jako první velekněz národa smlouvy nosil svatá roucha a stal se předobrazem velekněžské služby samotného Ježíše (Žd 8,1). Jinými slovy, ačkoli se Áron provinil těžkým hříchem, přijal i Boží zachraňující milost. Tato milost byla tak veliká, že mu bylo nejen odpuštěno, ale mohl se také ujmout posvátného úřadu, který ve své podstatě celý spočíval na Boží milosti, na Božím slitování a odpuštění. Áronův život je zvláštním příkladem milosti a záchrany, která je pro všechny lidi dostupná v Kristu.

Osobní studium

Stalo se ti někdy, že jsi selhal, a to dokonce na celé čáře, a nežil jsi podle toho, co ti bylo dáno? Jak můžeš z Áronova příkladu načerpat pro sebe naději, že nic není navzdory tvým chybám ztraceno?

Aplikace

KNĚŽSTVÍ

Příkaz, aby předstoupil tvůj bratr Áron a s ním jeho synové z řad Izraelců, aby mi sloužili jako kněží: Áron a Áronovi synové Nádab, Abihú, Eleazar a Ítamar. (Ex 28,1)

Osobní studium

Levitské kněžství bylo zavedeno, když synové Izraele putovali pouští (viz Gn 14,18), a mělo trvat více než tisíc pět set let. I když pojem kněžství pro Hospodina existoval již dlouho předtím, zavedením levitského kněžství vznikla jasná představa o jeho funkci.

Hospodin si vyvolil Árona, aby navzdory závažnosti hříchu, jehož se dopustil (Ex 32,1–6), stanul v čele tohoto nového kněžství. Z toho je zřejmé, že kněží museli mít porozumění pro lid, protože plnili funkci zástupců, prostředníků mezi padlým lidstvem a svatým Bohem. Jako hříšný člověk dokázal Áron snadněji chápat jiné padlé lidské bytosti, které měl zastupovat. Jak by si mohl dovolit soudit druhé pro jejich hříchy, když sám nebyl bez viny?

S kněžstvím byla zároveň spjata posvátná úcta a kněží měli být ztělesněním svatosti a čistoty. Vždyť právě oni stáli před Hospodinem namísto lidí. Museli být „svatí“ – zřetelně se odlišovali od davů lidí jako celku a přitom uznávali, že ti, které zastupují, jsou jim blízcí.

Ve 21. kapitole knihy Leviticus je zaznamenán Řád kněžské svatosti, který obsahoval velké množství požadavků. Jakkoli je dnes pro nás obtížné porozumět některým z těchto pojmů, jedna myšlenka by nám měla být jasná: Kněžství mělo být něčím odlišným, posvátným, zvláštním. Kněží byli symbolem Ježíše a jejich práce měla v náznamech a předobrazech symbolizovat to, co Ježíš vykoná v náš prospěch.

Aplikace

Vnímáš Boží povolání, abys i ty byl součástí „královského kněžstva“? Odlišuješ se od světa, který je kolem tebe? Jestliže ano, proč a v jakých směrech?

KNĚŽSKÁ ROUCHA

Přikaz, aby předstoupil tvůj bratr Áron a s ním jeho synové z řad Izraelců, aby mi sloužili jako kněží: Áron a Áronovi synové Nádab, Abihú, Eleazar a Ítamar. Uděláš pro svého bratra Árona svaté roucho k slávě a ozdobě. Promluvíš se všemi dovednými řemeslníky, které jsem naplnil duchem moudrosti; ti zhotoví Áronovi roucho, aby byl posvěcen a mohl mi sloužit jako kněz. Toto budou roucha, která udělají: náprsník a nárameník, říza a tkaná suknice, turban a šerpa; taková svatá roucha udělají tvému bratru Áronovi a jeho synům, aby mi sloužili jako kněží. Použijí zlata, látky fialově purpurové, nachové a karmínové a jemného plátna. (Ex 28,1–5)

V pozemské svatyni mělo vše svůj účel, nic nebylo ponecháno náhodě (Ex 36–40). Bůh dal kněžím jednoznačné pokyny ohledně toho, co bylo třeba udělat. To platilo i pro roucha, která měli mít kněží na sobě. Všechno bylo zhotoveno podle přesných instrukcí (Ex 28).

**Osobní
studium**

„S předlohami kněžských rouch byl Mojžíš seznámen na hoře. Každá část oděvu, kterou měl mít kněz na sobě, i způsob, jak měla být zhotovena, byly přesně určeny. Tato roucha byla zasvěcena nanejvýš vznešenému účelu. Jejich prostřednictvím byl představován charakter velikého vzoru – Ježíše Krista. Zahalovaly kněze slávou a krásou a zjevovaly důstojnost jeho úřadu. Když byl do nich kněz oblečen, vystupoval jako zástupce Izraele a demonstroval jimi slávu, kterou měl Izrael zjevovat světu jako vyvolený Boží národ.“ (Ellen Whiteová, *The Youth's Instructor*, 7. června 1900)

O domnělém významu a symbolice jednotlivých barev, látek, kamenů, řetízků apod. toho bylo v průběhu staletí mnoho napsáno. Ať už byl význam každé z těchto věcí jakýkoli, společně představovaly dokonalost, svatost, krásu a důstojnost „onoho velikého vzoru“, našeho pravého Velekněze Ježíše Krista, který slouží v nebeské svatyni (Žd 8,1.2).

Zástupná oběť je v celém plánu spasení, který kněžství a svatyně symbolizovaly, klíčovým tématem: Ježíš jako náš Zástupce nesl naše hříchy a vzal na sebe trest za ně. Služba ve svatyni a oděv kněží symbolizovaly Ježíšův charakter a jeho dílo v náš spásch.

NÁPRSNÍK BOŽÍCH ROZHODNUTÍ

Zhotovíš také umně utkaný náprsník Božích rozhodnutí. Uděláš jej týměž způsobem jako nárameník; ze zlata, z látky fialově purpurové, nachové a karmínové a z jemně tkaného plátna. (...) Kameny budou označeny jmény synů Izraele; bude jich dvanáct podle jejich jmen; na každém bude vyryto jeho jméno jako na pečeti podle dvanáctera kmenů. (...) Áron tak bude nosit jména synů Izraele na náprsníku Božích rozhodnutí na svém srdci, kdykoli bude vstupovat do svatyně, aby je ustavičně připomínal před Hospodínem. (Ex 28,15.21.29)

Osobní studium

Nejsložitější a nejpropracovanější ze všech kněžských oděvů byl „náprsník Božích rozhodnutí“ (Ex 28,15), který nosil velekněz. Ostatní roucha byla spíše jakýmsi podkladem pro tuto posvátnou část kněžského oděvu. Zhotovení této posvátné ozdoby je věnován značný prostor, přibližně jedna třetina kapitoly (Ex 28,15–30). Již to by nám mělo samo o sobě napovědět něco o důležitosti a významu náprsníku pro službu kněží ve svatyni.

V Ex 28,29 („bude nosit jména synů Izraele na svém srdci“) se opět jedinečným způsobem objevuje téma kněze, symbolu Ježíše, který nese svůj lid. Hebrejské slovo, jímž je zde vyjádřen význam „nést“, je ve Starém zákoně běžně používáno pro nesení hříchu, tedy pro něco, co kněží dělali jako součást své služby (Ex 28,38; Nu 18,1.22). Přestože je toto slovo použito v souvislosti s knězem, který „nosí“ jména Izraele, přestože jeho bezprostřední kontext je poněkud odlišný, uvedená myšlenka je tu stále přítomna: Boží lid musí být zcela závislý na Hospodinu, který mu odpouští, který ho zachovává a který mu nabízí moc žít svatým životem, jaký Bůh od svého lidu požaduje (Fp 4,13).

Je také zajímavé, kde kněz jména národa nosí. Na svém srdci. Srdce je v Bibli (i v mnoha kulturách) běžným symbolem odhalujícím lásku a něžnou péči, kterou Hospodin projevuje svým dětem.

Každý kmen byl představován v náprsníku jiným drahokamem s odlišnými vlastnostmi, což symbolizovalo osobitost jednotlivých kmenů (viz Genesis 49). Vykладаči v tom vidí způsob, jak zdůraznit nejen charakteristické rozdíly mezi dvanácti kmeny či dvanácti apoštoly (Zj 21,14), ale také v rámci církve jako celku, který je tvořen „živými kameny“ (1Pt 2,5). Jakkoli jsme všichni rozdílní, pokud jde o naši osobnost, charakter a dary, měli bychom být jednotní ve svých záměrech pod milostí a vládou našeho Velekněze Ježíše.

Aplikace

Při jakých příležitostech jsi osobně pocítil Boží lásku? Jak ti Bůh dal najevo, že tě nosí na svém srdci? Proč je důležité přemýšlet o těchto zkušenostech a jak z nich můžeš, zejména v dobách zkoušek, čerpat sílu?

JEŽÍŠ, NÁŠ VELEKNĚZ

Protože máme mocného velekněze, který vstoupil až před Boží tvář, Ježíše, Syna Božího, držíme se toho, co vyznáváme. Nemáme přece velekněze, který není schopen mít soucit s našimi slabostmi; vždyť na sobě zakusil všechna pokušení jako my, ale nedopustil se hříchu. (Žd 4,14,15)

Protože dnes Ježíš Kristus jako náš Velekněz přebývá v nebeské svatyni, i on v jistém smyslu nosí na svém srdci takový náprsník. A protože „je stále živ a přimlouvá se“ (Žd 7,25) za nás, můžeme nacházet útěchu ve vědomí toho, že našeho Velekněze se dotýkají naše pocity, problémy, bolesti a pokušení. Ježíš byl stejně jako Áron lidskou bytostí, která poznala zkoušky, soužení a pokušení celého lidstva; ale oproti Áronovi byl Ježíš „bez hříchu“, což je zásadní rozdíl. Díky jeho bezhříšnosti se můžeme dovolávat dvou úžasných zaslíbení: (1) vírou si můžeme přivlastnit plášť jeho spravedlnosti; a pokud to uděláme, víme, že stojíme před Bohem dokonale; (2) můžeme získat stejnou moc, kterou měl Ježíš, totiž moc k vítězství nad pokušením.

V Žd 8,12 je napsáno: „Slituji se nad jejich nepravostmi a na jejich hříchy už nevzpomenu.“ Zde je řeč o těch, kteří se ve víře odevzdali Ježíši a dožadují se zaslíbení obsažených v nové smlouvě (Žd 8,8), o těch, kteří mají jeho zákon zapsaný ve svém srdci, a tak jej poslouchají – ne proto, aby byli spaseni, ale proto, že už jsou spaseni. Jsou oblečeni do pláště jeho spravedlnosti a tato spravedlnost se projevuje v jejich životech.

**Osobní
studium**

Přemýšlej o tom, co pro tebe znamená zaslíbení odpuštění tvých provinění. Projevuje se to nějak konkrétně ve tvém životě?

Aplikace

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Z knihy Ellen Whiteové Na úsvitu dějin si přečti kapitolu Stan setkávání (str. 160); z knihy Perly moudrosti kapitolu Boží vinice (str. 144); z knihy Od slávy k úpadku kapitolu Ovoce nevědomosti (str. 114) a z knihy Velké drama věků kapitoly Tajemství svatyně (str. 270) a Vysvobození (str. 410).

„Kristus je služebníkem pravého svatostánku, veleknězem všech, kdo v něj věří jako ve svého osobního Spasitele. (...) Je veleknězem církve...“ (Ellen Whiteová, That I May Know Him, str. 74)

„Každý den bychom měli projevovat víru; a tím, jak ji projevujeme, by měla každý den růst, protože si uvědomujeme, že nás nejen vykoupil, ale také si nás zamiloval, svou vlastní krví z nás smyl naše hříchy a učinil nás královským kněžstvem Boha, svého Otce.“ (Ellen Whiteová, Sons and Daughters of God, str. 287)

Otázky k rozhovoru

- 1. Přečtěte si Zjevení 1,5.6, kde nás Ježíš seznamuje s náplní své práce a pak nám předává to, co bychom mohli nazvat „dychtivě očekávané zaslíbení“. Diskutujte o tom, co znamená, že nás učinil „královským kněžstvem“, abychom mu navěky sloužili (Zj 1,6).*
- 2. Byli jsme varováni, jak je nebezpečné předstírat, že jsme si oblékli roucho spravedlnosti, a přitom ve skutečnosti nežít spravedlivým životem. Mluvte společně o způsobech, jak můžeme posoudit své vlastní pohutky a činy. Podle čeho poznáme, zda máme opravdu na sobě Ježíšovo roucho spravedlnosti, nebo zda jenom klameme sami sebe?*
- 3. Diskutujte o myšlence z oddílu na neděli – o milosti a odpuštění, které byly prokázány Áronovi. Tento muž, jemuž byla svěřena velká zodpovědnost, nedostál své povinnosti a v důsledku toho došlo k tragédii. Přesto však byla Áronovi nakonec svěřena ještě větší zodpovědnost. Oproti tomu Mojžíš po létech selže ve své zodpovědnosti a Bůh mu už nedovolí dovést národ až do zaslíbené země. Můžeme si z těchto příběhů vzít nějaké poučení jako jednotlivci, kteří se zapojují do života sborů? Jak se máme zachovat, když se někomu, jemuž je svěřena velká zodpovědnost, nepodaří dostát svým povinnostem?*

ELIJÁŠŮV A ELIŠŮV PLÁŠŤ

Texty na tento týden

1Kr 19,1–21; 1Kr 21,17–29; 2Kr 2,1–18

Základní verš

„Zármutek podle Boží vůle působí pokání ke spáse, a toho není proč litovat, zármutek po způsobu světa však působí smrt.“ (2K 7,10)

Jen málo biblických postav mělo pestřejší život než prorok Elijáš. Jeho příběh o víře, zkoušce a o Boží nepřekonatelné moci v tomto světě je fascinující!

V judaizmu je dodnes Elijáš považován za velikána. V židovské tradici byl vlastně zdůrazňován více než kterákoli jiná biblická postava.

Například při každém hodu beránka se naplní zvláštní kalich vínem a postaví se na slavnostní stůl. Během samotného hodu beránka se pak otevřou dveře domu a všichni povstanou, aby mohl vstoupit prorok Elijáš a napít se. Při obřízce se jako součást obřadu vyhradí „židle pro Elijáše“. Také na závěr soboty Židé zpívají o Elijášovi a doufají, že přijde „chvatně v našich dnech... společně s Mesiášem, synem Davidovým, aby nás vykoupil“.

Příklad toho, jak význačné postavení zaujímal Elijáš v židovském myšlení, nacházíme v evangeliích, když Petr říká, že někteří se domnívali, že Ježíš je Elijášem (Mt 16,14).

Tento týden budeme přemýšlet o Elijášovi a o plášti, který nosil.

TICHÝ, JEMNÝ HLAS

Hospodin řekl: „Vyjdi a postav se na hoře před Hospodinem.“ A hle, Hospodin se tudy ubírá. Před Hospodinem veliký a silný vítr rozervávající hory a tříštící skály, ale Hospodin v tom větru nebyl. Po větru zemětřesení, ale Hospodin v tom zemětřesení nebyl. Po zemětřesení oheň, ale Hospodin ani v tom ohni nebyl. Po ohni hlas tichý, jemný. Jakmile jej Eliáš uslyšel, zavinul si tvář pláštěm, vyšel a postavil se u vchodu do jeskyně. Tu mu hlas pravil: „Co tu chceš, Elijáši?“ (1Kr 19,11–13)

Osobní studium

V Eliášově životě, zaznamenaném v 1. a ve 2. Královské, byly okamžiky, kdy statečně čelil králům a jejich výhrůžkám, že ho připraví o život. Existovala však jedna pozoruhodná výjimka – tehdy, když utíkal, aby si zachránil život, protože ho vydělily hrozby jedné proradné královny.

V 1. Královské 18. kapitole přivolal na hoře Karmel oheň z nebe, pobil Baalovy proroky a varoval Achaba před blížícím se deštěm. Sestoupila na něj Hospodinova moc, proto mohl běžet před Achabem více než 30 kilometrů do Jizreelu.

V následující kapitole se však tentýž Boží muž objevuje ve zcela jiném světě.

V 1Kr 19,1–4 Eliáš utíká, aby si zachránil život. Když šel pouští, přál si, aby zemřel. Hospodin však s Eliášem ještě neskončil, a to ani po jeho dosti zoufalé modlitbě. Stále mu předkládal přesvědčivé důkazy o své lásce vůči němu a o svém zájmu o jeho život.

Na hoře Choreb, kam posléze Eliáš došel, s ním hovoří Hospodin (1Kr 19,5–18). Je zajímavé, že ani silný vítr, zemětřesení a oheň nepřiměly Eliáše k tomu, aby si zakryl tvář. Tuto reakci způsobenou strachem a úctou v něm vyvolala teprve Hospodinova přítomnost, která se projevila „tichým, jemným hlasem“.

Bylo třeba, aby si Eliáš uvědomil, že ačkoli byly tyto síly mocné a úchvatné, samy o sobě nepředstavovaly pravdivý obraz Boha. Eliáš zaslechl, jak mu Hospodinův hlas potichu a něžně říká, co má udělat. A právě tento hlas uposlechl.

Aplikace

Jak se můžeš naučit rozpoznávat Hospodinův hlas, který k tobě promlouvá? Ještě důležitější je však tato otázka: Poslechněš to, co slyšíš, anebo tento „tichý, jemný hlas“ promlouvající ve svém nitru umlčíš?

PLÁŠŤ MĚNÍ SVÉHO MAJITELE

Odešel odtud a našel Elišu, syna Šáfatova, jak orá. Bylo před ním dvanáct spřežení a on sám při dvanáctém. Elijáš k němu přikročil a hodil na něj svůj plášť. Eliša opustil dobytek, rozběhl se za Elijášem a řekl: „Dovol, ať políbím otce a matku. Pak půjdu za tebou.“ On mu řekl: „Jdi a vrať se! Nezapomeň, co jsem ti učinil.“ Obrátil se tedy od něho, vzal spřežení dobytčat a obětoval je. Maso uvařil na dříví z jejích jha a dal je lidu, a ti jedli. Potom vstal, šel za Elijášem a přisluhoval mu. (1Kr 19,19–21)

Po velkolepém projevu Boží moci na hoře Karmel, kde se Bůh k Elijášovi přiznal a on zvítězil na Baalovými kněžími, si Elijáš stěžoval, že z těch, kdo milovali Hospodina, zbyl už jen on sám. Když Elijáš domluvil, dostal od Hospodina pokyny: Měl pomazat dva krále a Elišu. Současně mu bylo dáno ujištění, že není sám, ale je dalších sedm tisíc těch, „jejichž kolena nepoklekla před Baalem“ (1Kr 19,18).

Elijáš uposlechl Hospodinův příkaz, že má vyhledat svého nástupce. Vydal se na statek Elišova otce Šáfata a našel Elišu, jak orá s dobytčaty. Možná že Elijáš na Elišu zamával, aby na sebe upozornil, a Eliša přestal pracovat a čekal, až mu Elijáš sdělí své poselství.

Nevíme, co přesně Elijáš řekl ani jak Eliša na jeho povolání odpověděl, víme však, že Elišova reakce byla kladná. Elijáš hodil svůj plášť, symbol role Božího služebníka, Elišovi na ramena (viz Nu 20,28). Symbolika je tu naprosto zřejmá. Eliša obdržel svaté povolání.

Elijášův plášť zde představoval zbožnost, oddanost a zasvěcení. „Když Elijáš přišel k poli, na kterém Eliša oral, přehodil přes bedra mladého muže plášť posvěcení. Během hladomoru sedláckova rodina věděla o Elijášově službě a poslání. A nyní Boží Duch Elišovi sdělil, že se má stát Elijášovým nástupcem“ (OSU 86; PK 219.220).

**Osobní
studium**

V jiných biblických příbězích nebyl plášť (nebo roucho či jiná podobná součást oděvu) vždy použit k naznačení Boží výzvy ke službě. Symbolika pláště se dále uplatňuje třeba v Jb 1,20; Ž 109,29; 2S 10,3.4; Ez 16,15.16. Přemýšlej o tom, že jedna věc v nás může vyvolávat jak pozitivní, tak negativní představy v závislosti na tom, jak je použita. Jak zacházíš s věcmi ve svém vlastním životě? Jaké významy jim svými činy propůjčuješ? Co pro tebe symbolizují a proč?

Aplikace

OBLEČEN DO ŽÍNĚNÉHO ROUCHA

I stalo se slovo Hospodinovo k Elijáši Tišbejskému: „Vstaň a jdi vstříc Achabovi, králi izraelskému ze Samaří. Je právě v Nábotově vinici; šel tam, aby ji zabral. Promluv k němu: „Toto praví Hospodin: Zavraždil jsi a teď si zabíráš.“ Ohlas mu: „Toto praví Hospodin: Na místě, kde psi chlemtali krev Nábotovu, budou psi chlemtat i tvoji krev.““ Achab řekl Eliášovi: „Přece jsi mě našel, můj nepříteli?“ On řekl: „Našel, protože ses zaprodal a dopouštíš se toho, co je zlé v Hospodinových očích.“ (...) Jakmile Achab uslyšel tato slova, roztrhl svůj šat, přehodil přes sebe žíněné roucho, postil se a spával v žíněném rouchu a chodil zkroušeně. I stalo se slovo Hospodinovo k Eliášovi Tišbejskému: „Viděl jsi, že se Achab přede mnou pokořil? Protože se přede mnou pokořil, nedopustím to zlo za jeho dnů, ale uvedu je na jeho dům za dnů jeho syna.“ (1Kr 21,17–20.27–29)

Osobní studium

V příbězích o Eliášovi se hovoří o šatech i v souvislosti s jinými postavami. Izraelský král Achab chtěl koupit vinici, která se nacházela v sousedství jeho paláce a patřila Jizreelci Nábotovi. Když ji Nábót odmítl Achabovi prodat a dozvěděla se o tom Jezábel, velmi se rozzlobila a zosnovala rafinované spiknutí s cílem Nábota zničit. Po Nábotově smrti se Achab zmocnil vinice, aniž by tušil, že Eliáš dostal pokyn, že se s ním má na vinici setkat.

„Promluv k němu: „Toto praví Hospodin: Zavraždil jsi a teď si zabíráš.“ Ohlas mu: „Toto praví Hospodin: Na místě, kde psi chlemtali krev Nábotovu, budou psi chlemtat i tvoji krev““ (1Kr 21,19).

Eliáš dostal za úkol postavit se Achabovi kvůli několika závažným věcem, což v něm jistě muselo vyvolat obavy. Zdá se však, že byl silný a odhodlaný řídit se Hospodinovými pokyny, přestože věděl, že tím může ohrozit svůj život. Nyní musí sdělit Achabovi, jaké soudy nad ním Hospodin vynesl kromě toho, že budou psi chlemtat jeho krev (1Kr 21,21–29).

Když Achab uslyšel tato slova, zaujal před Hospodinem postoj mimořádné pokory (1Kr 21,27), s čímž souviselo to, že roztrhl svůj šat, oblékl si žíněné roucho, a dokonce odmítal jíst. Zbývající část kapitoly naznačuje, že jeho pokání a pokora byly nejspíš upřímné. Fakt, že roztrhl svůj šat, což bylo v tehdejší době běžné jednání, jímž se dávaly najevo zděšení a zármutek, prozrazuje, že skutečně přijal pravdu, kterou mu Eliáš oznámil. Jak hluboké bylo toto pokání či jak dlouhé mělo trvání, se z textu nedozvídáme; je tu však řečeno, že v té chvíli bylo roztržení šatu projevem upřímnosti Achabova srdce.

Aplikace

„Zármutek podle Boží vůle působí pokání ke spáse, a toho není proč litovat, zármutek po způsobu světa však působí smrt“ (2K 7,10). V kontextu tohoto verše Pavel mluví o napomínání. Umiš od druhých přijmout napomenutí či konstruktivní kritiku (samozřejmě pokud je oprávněná)? Vede tě k pokání a ke změně?

ELIJÁŠOVO NANEBEVZETÍ

A stalo se, jak přešli, že Elijáš řekl Elišovi: „Požádej, co mám pro tebe udělat, dříve než budu od tebe vzat.“ Eliša řekl: „Ať je na mně dvojnásobný díl tvého ducha!“ Elijáš mu řekl: „Těžkou věc si žádáš. Jestliže mě uvidíš, až budu od tebe brán, stane se ti tak. Jestliže ne, nestane se.“ Pak šli dál a rozmlouvali. A hle, ohnivý vůz s ohnivými koni je od sebe odloučil a Elijáš vstupoval ve víchru do nebe. (2Kr 2,9–14)

Elijášův život byl velmi dramatický a zajímavý. Druhá kapitola 2. Královské líčí strhující příběh, který v následující kapitole vyústí v ještě poutavější vyprávění.

Elijáš je uchvácen do nebe a Eliša trhá své roucho. Elišova reakce pramenila nesporně z mimořádného vzrušení a z vděčnosti. Ano, spatřil vůz s koňmi a získá dvojnásobný díl Eliášovy moci. I když roztržení roucha obvykle znamenalo zármutek, tentokrát byl asi Eliša tak ohromen, že roztrhl své roucho z vděčnosti. V rukou držel Elijášův plášť. Roztržením svého šatu možná symbolicky vyjádřil i to, že se zbavuje svého vlastního roucha a obléká si Eliášovo.

Když Elijáš poprvé hodil svůj plášť na rolníka Elišu, oba muži věděli, že tento čin symbolizuje povolání do Božího díla (ačkoli Eliša musel Eliášovi jeho plášť v určitém okamžiku vrátit). Nyní byl tento zvláštní plášť majetkem Eliši, což znamenalo, že bude pokračovat v prorockých povinnostech, které plnil Elijáš.

Je také zajímavé, oč Eliša svého učitele požádal: „Ať je na mně dvojnásobný díl tvého ducha“ (2Kr 2,9). Elišova slova vypovídají o jeho charakteru a svědčí o tom, že byl hoden stát se Eliášovým nástupcem a nosit plášť tohoto velikého proroka.

**Osobní
studium**

Často máme sklon dívat se na svět zúženým „materialistickým“ pohledem a zapomínat na všudypřítomnou realitu nadpřirozeného světa. Jak často komunikuješ s Bohem? Vnímáš ve svém životě jeho zásahy a vedení?

Aplikace

ELIŠŮV PLÁŠŤ

Viděli to proroctí žáci z Jericha, kteří byli naproti, a řekli: „Na Elišovi spočinul duch Elijášův.“ Šli mu vstříc, poklonili se mu až k zemi a řekli mu: „Hle, je tu s tvými služebníky padesát udatných mužů. Ať jdou hledat tvého pána, aby ho Hospodinův duch neodnesl a nemrštil jím na nějakou horu nebo do nějakého údolí.“ Řekl: „Nikam je neposílejte.“ Když ho však nutili až do omrzení, řekl: „Pošlete je.“ Oni tedy poslali těch padesát mužů; ti hledali Elijáše tři dny, ale nenašli ho. Pak se vrátili k Elišovi, který zůstal v Jerichu. Řekl jim: „Což jsem vám neřekl: Nikam nechoďte?“ (2Kr 2,15–18)

Osobní studium

Z 2Kr 2,1–8 je patrné, že proroctí žáci věděli, že Eliáš bude vzat vzhůru. V textu se nepíše, jak tuto informaci obdrželi. Na jedné straně na tom vlastně nezáleželo, protože věděli, že ho vzal „Hospodinův duch“. Z nějakého důvodu si však mysleli, že by Elijáše pořád ještě mohli najít „na nějaké hoře nebo v nějakém údolí“ (2Kr 2,16). Asi nebyli připraveni na myšlenku, že by někdo mohl být takto uchvácen do nebe, a tak se domnívali, že Hospodin přenesl Elijáše někam jinam. Trvali na tom, že se pokusí Elijáše najít, přestože jim Eliša řekl, aby se tím neobtěžovali. Je možné, že teprve když ho nenašli, si uvědomili, co se stalo. I tehdy tu však zbyl prostor pro pochybnosti. Co když ho Hospodin odnesl na nějakou horu nebo do nějakého údolí, kde ho nehledali?

V konečném důsledku nezáleží na tom, jaké zkušenosti jsme prožili či jaké zázraky jsme viděli. I přesto musíme věřit. Jen tak se můžeme zbavit pochybnosti, která by mohla ohrozit naši křesťanskou zkušenost.

Aplikace

Přemýšlejte o některých zkušenostech, které jste s Bohem prožili. V době, kdy jste danou zkušenost prožívali, a bezprostředně po ní byla tvá víra určitě silná. Co se však postupem doby stalo, zejména když se samotná zkušenost začala vzdalovat v proudu času? Proč je důležité, abys každý den budoval vztah s Bohem a tak mohl přispět k posílení své víry?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Z knihy Ellen Whiteové Na úsvitu dějin si přečti kapitolu Šét a Henoch (str. 31) a z knihy Od slávy k úpadku kapitoly Eliáš ztrácí víru, Co tu chceš, Elijáši? a Odpadnutí v dnešní době (str. 59–72).

„Eliáš byl proměněn, vzat do nebe a nikdy nepoznal smrt. Představuje ty, kdo budou žít na zemi při Kristově druhém příchodu a budou proměněni, ‚naráz, v okamžiku, až se naposled ozve polnice‘, ‚pomíjitelné tělo musí totiž obléci nepomíjitelnost a smrtelné nesmrtelnost‘ (1K 15,52.53). Ježíš byl oděn nebeským světlem a tak se zjeví i podruhé, až přijde ‚ne už kvůli hříchu, ale ke spáse‘ (Žd 9,28). ‚Přijde v slávě svého Otce se svatými anděly‘ (Mk 8,38).“ (TV 270; DA 422)

Otázky k rozhovoru

1. *Jaké praktické věci můžeme udělat, abychom slyšeli onen „tichý, jemný hlas“? Jakými věcmi si naslouchání tomuto hlasu ztěžujeme, ne-li znemožňujeme? V jakém směru nás vědomý hřích činí do značné míry poněkud „nedoslýchavými“?*
2. *Když prožíváme zoufalství a malomyslnost, které jsou téměř nad naše síly, podle čeho – stejně jako Eliáš – můžeme poznat, že Bůh je nám nablízku a bdí nad námi?*
3. *Elijášův plášť symbolizoval předání služby Elišovi, což navozuje otázku předávání služebnosti v dnešní církvi. Jak tento proces funguje a jak si můžeme být jisti, že – vyjádřeno po způsobu Eliáše – „plášť je předán“ těm správným lidem? A můžeme si tím vůbec být jisti?*
4. *„Zármutek podle Boží vůle působí pokání ke spáse, a toho není proč litovat, zármutek po způsobu světa však působí smrt“ (2K 7,10). Povídejte si ve třídě o tom, co tento text znamená a co se z něj můžeme naučit o podstatě pravého pokání.*
5. *V lekcích tohoto čtvrtletí o šatech a rouchách se zabýváme celou řadou symbolů. Co jsou to symboly? Jak je vykládáme? Jaké významy jim přisuzujeme? A co nám tyto významy říkají o nás samotných?*

VE STÍNU JEHO KŘÍDEL

Texty na tento týden

2S 11; 2S 12; Ž 32,1–5; Ž 51,1–12; Ž 61,5

Základní verš

„Že jsi mou pomocí býval, ve stínu křídel tvých plesám.“ (Ž 63,8)

„Tyto tři věci mám za podivuhodné a čtyři nemohu pochopit: cestu orla po nebi...“ (Př 30,18.19)

Orel je živá „trysková stíhačka“. Je vyzbrojený zahnutým zobákem a drápy ostrými jako břitva. Orel je lovec, rybář a zloděj. Řítí se z oblaků do vody rychlostí cyklonu. Orel ve svém hnízdě pokulhává na zkroucených drápech, aby nerozdrtil svá mláďata. Orel je vznešenost, moc a elegance. Orla lze popsat všemi těmito metaforami, a přesto je větší než všechny dohromady. Není divu, že biblický pisatel nedokázal pochopit nespoutanou krásu orlího letu.

Sám David se ve svých žalmech uchýlil k podobnému obrazu, když napsal, že se ukrývá pod Božími křídly. Tento týden budeme pročitat žalmy a společně s Davidem přemýšlet o tom, jaké útočiště nám poskytuje Bůh a jak přikrývá náš hřích. Nejprve se však podíváme na události, které v Davidovi vyvolaly potřebu vyhledat toto útočiště, a pak se budeme snažit pochopit, proč i my potřebujeme být ukryti pod týmiž křídly.

NAHÁ PRAVDA

Jednou k večeru vstal David z lože a procházel se po střeše královského domu. Tu spatřil ze střechy ženu, která se právě omývala. Byla to žena velmi půvabného vzhledu. (...) David pak pro ni poslal posly. Ona k němu přišla a on s ní spal. (...) Ta žena však otěhotněla a poslala Davidovi zprávu: „Jsem těhotná.“ David vzkázal Jóabovi: „Pošli mi Chetejce Urijáše.“ Jóab tedy poslal Urijáše k Davidovi. (...) Urijáš však ulehl se všemi služebníky svého pána u vchodu do královského domu a do svého domu nezašel. (...) Ráno David napsal Jóabovi dopis: „Postavte Urijáše do nejtuššího boje a pak od něho ustupte, ať je zabit a zemře.“ (...) Když Urijášova žena uslyšela, že její muž Urijáš je mrtev, nařikala nad svým manželem. Jakmile však smutek pominul, David pro ni poslal, přijal ji do svého domu a ona se stala jeho ženou. Porodila mu pak syna. Ale v očích Hospodínových bylo zlé, co David spáchal. (2S 11,2,4-6,9,14,15,26,27)

Orel se může vznést až do výšky 3 kilometrů, tedy výše než většina ptáků. David se stejně jako orel vznesl velmi vysoko. Velikost pastýře, který se stal králem, dosáhla výšin, k nimž dospělo jen málo panovníků. Zvítězil v mnoha bojích, lidé ho ctili a oslavovali. Zapomněl však, že jeho královská roucha jsou darem od Boha. Nedokázala skrýt před Božím zrakem lidské hříchy, byť šlo o hříchy samotného krále.

David jako král stál v čele izraelské teokracie. Těžké hříchy, jimiž poskvrnil svůj „oděv“, ho inspirovaly k napsání Žalmu 32 a 51. Abychom dokázali plně docenit symboliku, jimiž je v těchto žalmech vyjádřeno, že Bůh přikrývá náš hřích, a symboliku Božích křídel poskytujících útočiště, obsaženou v jiných žalmech, je třeba se zamyslet nad událostmi, které je inspirovaly. V tomto čtvrtletí se věnujeme studiu duchovních poučení, která můžeme čerpat ze symboliky šatů. Jak ale uvidíme, je ironické a tragické, že smutný příběh o Davidově pádu začíná jejich absencí.

Jeden zakázaný pohled uvádí do pohybu události, které končí vraždou a málem i občanskou válkou. Davidův příběh je o zatajování jedné věci za druhou ve snaze vyhnout se následkům. Děsivou realitou hříchu je to, že pokud se dopustíme jednoho hříchu, aniž bychom ho vyznali a opustili, vede to ke spáchání dalšího, ještě hanebnějšího, jímž se snažíme utajit předchozí poklesek. David spáchal pod pláštěm královské moci cizoložství a vraždu. Bůh však vidí i pod svrchní oděv, až do srdce člověka.

**Osobní
studium**

Kdosi řekl: „Jestliže bída zabila tisíce lidí, blahobyť jich zabil desetitisíce.“ Vezmeme-li v úvahu Davidův život, jakým nebezpečím je vystavena naše duše v blahobytu? Proč nás nouze často přivádí blíže k Bohu? Jak se můžeme vyhnout nástrahám blahobytu?

Aplikace

NÁTAN VŠE ODHALUJE

Hospodin poslal k Davidovi Nátana. Ten k němu přišel a řekl mu: „V jednom městě byli dva muži, jeden boháč a druhý chudák. Boháč měl velmi mnoho bravu a skotu. Chudák neměl nic než jednu malou ovečku, kterou si koupil. Živil ji, rostla u něho spolu s jeho syny, jedla z jeho skývy chleba a pila z jeho poháru, spávala v jeho klíně a on ji měl jako dceru. Tu přišel k bohatému muži návštěvník. Jemu bylo líto vzít nějaký kus ze svého bravu či skotu, aby jej připravil poutníkovi, který k němu přišel.“ Vzal tedy ovečku toho chudého muže a připravil ji muži, který k němu přišel.“ David vzplanul proti tomu muži náramným hněvem. Řekl Nátanovi: „Jakože živ je Hospodin, muž, který tohle spáchal, je synem smrti! A tu ovečku nahradí čtyřnásobně za to, že něco takového spáchal a neměl soucitu.“ Nátan Davidovi odvětil: „Ten muž jsi ty!“ (...) „Proč jsi pohrdl Hospodinovým slovem a dopustil ses toho, co je v jeho očích zlé? Chetejce Urijáš jsi zabil mečem a jeho ženu sis vzal za manželku, zavraždils ho mečem Amónovců. Nyní se už nikdy nevyhne meč tvému domu.“ (...) David Nátanovi řekl: „Zhřešil jsem proti Hospodinu.“ Nátan Davidovi pravil: „Týž Hospodin hřích s tebe sňal. Nezemřeš.“ (2S 12,1–7.9.10.13)

Osobní studium

Po celý rok David skrývá svůj hřích. Zdá se, jako by králi prošla vražda. Pod vlivem hříchu je Davidovo srdce tvrdé jako kámen. Bůh však posílá Nátana, aby je zlomil. Místo aby Nátan odhalil Davidův hřích přímo – a tak riskoval královský hněv a velmi pravděpodobně i svůj život – zahálí pravdu do podobenství.

Přestože je Nátanovo podobenství vyjádřeno jen v několika verších, obsahuje cenná poučení, jak se dotknout hříchem zatvrzelého srdce. Za prvé, Nátan nepřichází za Davidem, aby ho obvinil; místo toho pokorně a taktně žádá Davida o pomoc. Hřích možná zatvrdil Davidovo srdce, ale jeho smysl pro spravedlnost není zcela otupen. Za druhé, tím, že Nátan použil podobenství, nedal Davidovi možnost na něj zaútočit. Za třetí, metoda, kterou Nátan zvolil, umožňuje Davidovi naslouchat, aniž by se cítil odsuzován. A výsledek? David prohlédne a přichází k sobě.

Nátanův výrok: „Ten muž jsi ty!“ protrhl roušku sebeklamu, ve kterém se David zabydlel. Davidova reakce „Zhřešil jsem proti Hospodinu“ se setkává s odpovědí „Týž Hospodin hřích s tebe sňal“ (2S 12,13). 1. list Janův 1,9 osvětluje, proč mohl Hospodin z Davida jeho hřích sejmout nebo jej přikrýt.

Davidův pád do hříchu začíná a končí koupelí. Toto závěrečné umývání však není předeherou k hříchu, ale projevem čistého srdce.

Aplikace

Jakou naději ti dává skutečnost, že se David vykoupal, převlékl si šaty a pomazal se? Proč si mohou ti, které Ježíš umyl a očistil, být naprosto jisti tím, že za ním mohou přijít, aby se mu klaněli?

BLAZE TOMU, JEHOŽ HŘÍCH JE PŘIKRYT

Blaze tomu, z něhož je nevěrnost snata, jehož hřích je přikryt. Blaze člověku, jemuž Hospodin nepravost nepočítá, v jehož duchu není zálnosti. Mlčel jsem a moje kosti chřadly, celé dny jsem pronářikal. Ve dne v noci na mně těžce ležela tvá ruka, vysýchal mně morek jako v letním žáru. Svůj hřích jsem před tebou přiznal, svoji nepravost jsem nezakrýval, řekl jsem: „Vyznám se Hospodinu ze své nevěrnosti.“ A ty jsi ze mne sňal nepravost, hřích můj. (Ž 32,1–5)

Když David spáchal hřích proti Uriášovi a Bat-šebě, ještě celý rok poté jej odmítá přiznat i sám sobě. Maskuje své cizoložství lží a krveprolitím, drtí ho však tíha vlastní viny. Ale jak vyplývá ze Žalmu 32,5, David se v opravdové pokoře a lítosti vyznává Hospodinu.

Když s pláčem prosí o odpuštění, dělá řadu věcí, jež jsou poučné pro všechny, kteří u Boha hledají útočiště a odpuštění. (1) David svůj hřích nijak neomlouvá. (2) Nesnaží se sám sebe ospravedlnit. (3) Nekritizuje Boží zákon za to, že ho odsoudil. (4) Ze svého hříchu obviňuje jenom sám sebe. (5) Upřímně nenávidí hřích, který ho oddělil od Boha, a odvrací se od něj. A Bůh jej i jeho hřích „přikrývá“ (Ž 32,1).

Snad nejsilnější obraz Boží lásky „přikrývající“ naše hříchy najdeme u proroka Ezechiele, jenž Boží lásku k jeho lidu znázorňuje obrazem muže, který nachází svou vyvolenou ležet nahou v krvi. Nejprve na ni rozprostře svůj plášť, aby *přikryl* její nahotu (Ez 16,8), a poté, co ji očistí, ji *zahalí* hedvábím (16,10).

Bůh nepřehlíží hřích. Ale hřích je přikryt, což znamená, že pokud hříšník činí pokání, už z něj není obviňován ani mu není připomínán. Nestačí hřích pouze vyznat, aniž bychom se z něj káli. Svého hříchu nesmíme jenom litovat, musíme se od něj v Boží síle i odvrátit. Bůh může odpustit a přikrýt všechny hříchy. Jeho milost nejen odpouští hřích, ale přijímá kajícího se hříšníka, jako by nikdy nezhrěšil! Taková je moc Ježíše, našeho Zástupce, na kterého Bůh hřích vkládá. Tímto způsobem je Kristova spravedlnost připočtena kajícímu se hříšníkovi.

Hebrejské sloveso „k-s-h“ („přikrýt“), které je v tomto žalmu použito, je v Bibli často používáno v souvislosti s oblečením sloužícím k zahalení toho, co má být ukryto před zraky ostatních. Šém a Jefet *přikryli* pláštěm svého otce, který se opil a ležel nahý uprostřed stanu (Gn 9,23). Při jiné příležitosti se Rebeka podle tehdejšího obyčeje před setkání s mužem *zahalila* rouškou (Gn 24,65), stejně jako později Tamar (Gn 38,14). V knize Exodus zazní nařízení, aby kněží nosili lněné spodky, které by *zakryly* jejich nahotu (Ex 28,42).

**Osobní
studium**

Jak ochotně vyznáváš před Bohem své vlastní hříchy a svá provinění? Jestliže je nevyznáváš, klameš Boha, nebo sám sebe? Prožil jsi už zkušenost „přikrytí“ svých hříchů? Jak tě tato silná zkušenost ovlivnila v tvém životě? Využij chvíli ztišení k novému poděkování Bohu za jeho neuvěřitelný projev lásky.

Aplikace

BĚLEJŠÍ NAD SNÍH

Smiluj se nade mnou, Bože, pro milosrdenství svoje, pro své velké smilování zahlad' moje nevěrnosti, moji nepravost smyj ze mne dokonale, očist' mě od mého hříchu! Doznávám se ke svým nevěrnostem, svůj hřích mám před sebou stále. Proti tobě samému jsem zhřešil, spáchal jsem, co je zlé ve tvých očích. (...) Zbav mě hříchu, očist' yzopem a budu čistý, umyj mě, budu bělejší nad snůh. Dej, ať slyším veselí a radost, ať jásají kosti, jež jsi zdeptal. Odvrát svou tvář od mých hříchů, zahlad' všechny moje nepravosti. Stvoř mi, Bože, čisté srdce, obnov v mém nitru pevného ducha. (Ž 51,3–6,9–12)

Osobní studium

Žalm 51 je v mnohém podobný Žalmu 32. Oba to jsou kající žalmy, které David napsal poté, co vyznal svůj hřích. V obou jsou šaty použity jako symbolika toho, že Bůh přikrývá náš hřích. V Žalmu 51 se však klade důraz na prací a bělicí prostředky, které se používají k čištění oděvů, a na jejich duchovní význam. Jinými slovy, v tomto žalmu David obrazně pere své „špinavé prádlo“.

Výraz, který zde David používá pro obmytí (Ž 51,4), odkazuje na jiných místech Písma k praní šatů (viz Gn 49,11; Ex 19,10). Slovo očistit (Ž 51,9) navozuje myšlenku smíření hříchů. Yzop, modrozelená rostlina, se používal jako koření a měl léčivé vlastnosti. Byl také účinným čistícím prostředkem. V Izraeli měl dlouhou historii. Používal se v původním rituálu spjatém s hodem beránka (Ex 12,22), v době, kdy se očisťovali malomocní a domy (Lv 14,6.49), a při obětování červenohnědé krávy za účelem očistění lidí a věcí poskvrněných kontaktem s mrtvým. Mojžíš použil yzop ke stvrzení smlouvy (Žd 9,19.20). Z Davidovy zmínky o yzopu je zřejmé, že chápe, že poskvrny hříchu ho může zbavit jen ten nejúčinnější čistící prostředek. A tímto prostředkem je smířující krev našeho Spasitele.

V Žalmu 51,12 se David modlí, aby mu Bůh stvořil čisté srdce. Bůh nejen očisťuje srdce od nepravosti; člověku, kterému odpouští, dokonce tvoří srdce nové. Nové srdce znamená novou mysl. Pavel nás vyzývá: „Nepřizpůsobujte se tomuto věku, nýbrž proměňujte se obnovou své mysli“ (Ř 12,2). Modlitba za odpuštění by měla být vždy spojena s modlitbou za obnovu srdce a svatý život. David touží být oblečen do zcela nové duševní a morální přirozenosti. Prosí, aby dokázal být trvale poslušný a aby mu nebyl odňat Duch svatý.

Aplikace

Žádné „prádlo“ v našem životě není tak „špinavé“, aby jej Bůh ve své lásce nedokázal „vyprat“ dobřela. Chceš i ty mít takto „čisté srdce“? Pokud ano, popros Boha právě teď, aby ti odpustil tvá provinění, obnovil tvé srdce a provázal tě ve tvém životě.

VE SKRÝŠI JEHO KŘÍDEL

Chci navěky pobývat v tvém stanu, utéci se do skryše tvých křídel. (Ž 61,5)

Osobní studium

Někteří orlí mají rozpětí křídel více než dva a půl metru, takže pod nimi mohou skrývat a chránit svá vylihnutá mláďata. Boží milost – stejně jako orlí křídla – poskytuje útočiště těm, kdo opouštějí své hříchy, bez ohledu na to, jak hluboko klesli. Avšak na rozdíl od viny spojené s našimi hříchy, která je zahlazena, důsledků a dopadu hříchu často zbaveni být nemusíme. David zakusil tvrdou realitu této pravdy čtyřikrát, když mu zemřeli tři z jeho synů a když byla jeho dcera Tamar znásilněna svým nevlastním bratrem Amnónem.

Motiv skryše pod Božími křídly nacházíme v několika dalších žalmech: Ž 17,8; 36,8; 57,2. Boží křídla poskytují láskyplnou péči, milost a úkryt. Orlí křídla umocňují tuto pravdu velmi pozoruhodným způsobem: Orlí otec učí orlí mládě létat tak, že je na svém hřbetě vynese do veliké výšky. Pak nakloní svá křídla a mládě padá k zemi, třepe křídly a zmítá sebou. Než však stihne dopadnout na zem, orlí otec se snese pod něj, zachytí je na svých křídlech a opět ho vynese vzhůru. Nezáleží na tom, jak hluboko jsme klesli, Bůh létá rychleji, než my padáme. Využívá našeho pádu k tomu, aby nás naučil létat. Jestliže stejně jako David činíme pokání, až nás Bůh během našeho pádu zachytí, budeme mu blíže, než když jsme začali padat!

Snad právě tyto znalosti o orlím letu vzbudily v Davidovi důvěru v Boží ochranu křídla, jak je vyjádřeno v Žalmu 61. David pravděpodobně složil tento žalm v době, kdy byl psancem, protože se Abšalóm zmocnil trůnu. Vyznává v něm svou víru v zachraňující Boží milost a možná odkazuje i na příkrov milosti v Boží svatyni. Zde spočívá schrána Boží smlouvy s jeho lidem, kterou střeží cherubové, jejichž rozpjatá křídla chrání zákon – písemný záznam o Božím charakteru a o Boží lásce. Je možné, že David vyjadřuje svou touhu žít ve víře s Bohem v této svatyni a obléknout svou duši do proměňujícího světla Boží lásky.

Přestože jsi opětovně zasněžil svůj život Bohu, je možné, že ještě teď trpíš následky svých hříchů: odcizením, vyhoštěním ze společnosti, fyzickou nemocí či emocionální bolestí. Jakou naději na uzdravení ti nabízí úkryt pod Božími křídly?

Aplikace

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Z knihy Ellen Whiteové Na úsvitu dějin si přečti kapitolu Davidův pád (str. 352) a z knihy Výchova kapitolu Životní příběhy biblických postav (str. 87).

„Davidovo pokání bylo upřímné. Nesnažil se ospravedlnit svůj hřích, nechtěl uniknout soudům, které mu hrozily. Viděl své poskvrněné nitro. Nenáviděl svůj hřích. Neprosil jen za odpuštění, ale za čistotu srdce. V Božím slibu hříšníkům, kteří činí pokání, viděl důkaz o svém odpuštění a přijetí...

Ačkoli David zhřešil, Hospodin ho pozdvihl...

Kdokoli se pokoří, vyzná svůj hřích a bude činit pokání tak jako David, smí mít jistotu, že je pro něj naděje. Hospodin nikdy nezavrhne člověka, který činí opravdové pokání.“ (NUD 355.356; PP 725.726)

Otázky k rozhovoru

- 1. V rámci skupinky diskutujte o marnosti naší snahy přikrýt se svými vlastními zásluhami ve srovnání s tím, co nám ochotně poskytuje Ježíš. Proč je přijetí Ježíšovy oběti jediným způsobem, jak přikrýt náš hřích, a tedy jedinou cestou vedoucí k uzdravení a záchraně?*
- 2. Pokuste se ve vaší skupince napsat vlastní žalm o Boží milosti a lásce. Napište jej stejně jako David na základě svých osobních zkušeností.*
- 3. Reklamy na prací prostředky určené k odstraňování skvrn slibují, že tyto prostředky naše šaty vybělí a změkčí. Odstranit skvrnu bez změkčení by mohlo být pro tkaninu příliš nešetrné. Změkčíme-li látku, aniž bychom jakkoli ošetřili samotnou skvrnu, zůstane špinavá. Souhlasíš s tím, že k vyčištění své duše potřebujeme jak bělicí účinek Boží spravedlnosti, tak změkčující sílu jeho milosti?*
- 4. I po odpuštění hříchu se můžeme cítit bídňě, nesmíme však zapomenout na to, že je odpuštěn. Jak se můžeme naučit, že ačkoli žijeme s následky svého hříchu, neznamená to, že nám nebylo odpuštěno?*

SKVOSTNÁ ROUCHA

Texty na tento týden

Iz 1,11–15; Iz 6,1–8; Iz 51,6–8; Iz 52,1–3; Iz 61,10.11

Základní verš

„Velmi se veselím z Hospodina, má duše jásá k chvále mého Boha, neboť mě oděl rouchem spásy, zahalil mě pláštěm spravedlnosti jak ženicha, jenž si jako kněz čelenku bere, a jako nevěstu, která se kráší svými šperky.“ (Iz 61,10)

Izajáš žil za vlády Uzijáše, Jótama, Achaze a Chizkijáše, takže působil více než čtyři bouřlivá desetiletí, během nichž také napsal jedny z nejobsáhlejších biblických textů. Kniha Izajáš vznikla v době politických, morálních, vojenských a hospodářských nepokojů, a proto je prostoupena nejen skličujícími varováními před zhoubou, která dopadne na zatvrzelé, ale také tématy spásy, vykoupení a naděje – naděje, kterou dává „Hospodin, tvůj vykupitel, Svatý Izraele“, ten, který říká: „Já jsem Hospodin, tvůj Bůh. Já tě vyučuji tomu, co je ku prospěchu, uvádím tě na cestu, po níž půjdeš“ (Iz 48,17).

Izajáš naléhal na lidi, aby si oblékli nádherná roucha spravedlnosti a přijali od Boha spasení. Obrazy popisujícími šaty, pláště a žíněná roucha nám přiblížil duchovní pravdy, jejichž ozvěna zněla po celé věky. Pro Izajášovy současníky i pro nás se znovu nabízí otázka: Vyprosíme si pro sebe roucho spravedlnosti, anebo budeme dál žít v hanbě své vlastní nečistoty a nahoty?

NEPŘINÁŠEJTE ZBYTEČNÉ OBĚTI

K čemu mi je množství vašich obětních hodů, praví Hospodin. Přesýtil jsem se zápalných obětí beranů i tuku vykrmených dobytčat, nemám zájem o krev býčků, beránků a kozlů. Že se mi chodíte ukazovat! Kdo po vás chce, abyste šlapali má nádvoří? Nepřinášejte už šalebné obětní dary, kouř kadidla je mi ohavností, i novoluní, dny odpočinku a svolaná shromáždění; ničemnost a slavnostní shromáždění, to nemohu vystát. Z duše nenávídím vaše novoluní a slavnosti, jsou mi jen na obtíž, jsem vyčerpan, když je musím snášet. Když rozprostíráte své dlaně, zakrývám si před vámi oči. Ať se modlíte sebevíc, neslyším. Vaše ruce jsou celé od krve. (Iz 1,11–15)

Osobní studium

Úvodní kapitoly Izajáše líčí dosti bezútěšný obraz duchovního stavu jižního království. Potomci těch, kteří byli při vyjití z Egypta svědky neuvěřitelných zázraků, začali být časem spokojeni sami se sebou. Ještě horší však bylo, že většina z nich sice nepochybně věřila tomu, že se všechny tyto úžasné věci staly, ale pravděpodobně si říkali: No a co má být? Co to má všechno dnes společného s námi? Proč by se nás dnes mělo týkat něco, co se kdysi přihodilo našim předkům?

Snad nejpříkrejší ze všech uvedených textů se nachází v první kapitole, kde Hospodin odsuzuje veškeré jejich náboženské předpisy a zvyky. Jinými slovy, Tito lidé vyznávali, že slouží Hospodinu, a navenek ho uctívali. Co však o nich a o jejich bohoslužbě říká Bůh? (Viz Iz 1,11–15.)

A přesto je Hospodin jako vždy milostivý; jako vždy se snaží zachránit, koho může. I v těchto úvodních kapitolách se setkáváme s Bohem, který oslovuje svůj lid a nabízí mu způsob, jak odvrátit tragické důsledky jejich počínání.

Aplikace

Jak uctíváš Hospodina? O čem přemýšlíš, když ho uctíváš? Do jaké míry je tvé uctívání jen „divadlem“ a do jaké míry je to hluboce procítěná odevzdanost, chvála a pokání? Podle čeho to lze poznat?

NEČISTÉ RTY

Toho roku, kdy zemřel král Uzijáš, spatřil jsem Panovníka. Seděl na vysokém a vznošeném trůnu a lem jeho roucha naplňoval chrám. Nad ním stáli serafové: každý z nich měl po šesti křídlech, dvěma si zastíral tvář, dvěma si zakrýval nohy a dvěma se nadnášel. Volali jeden k druhému: „Svatý, svatý, svatý je Hospodin zástupů, celá země je plná jeho slávy.“ Od hlasu volajícího se pohnuly podvaly prahů a dům se naplnil dýmem. I řekl jsem: „Běda mi, jsem ztracen. Jsem člověk nečistých rtů a mezi lidem nečistých rtů bydlím, a spatřil jsem na vlastní oči Krále, Hospodina zástupů.“ Tu ke mně přiletěl jeden ze serafů. V ruce měl žhavý uhlík, který vzal kleštěmi z oltáře, dotkl se mých úst a řekl: „Hle toto se dotklo tvých rtů, tvá vina je odňata a tvůj hřích je usmířen.“ Vtom jsem slyšel hlas Panovníka: „Koho pošlu a kdo nám půjde?“ I řekl jsem: „Hle, zde jsem, pošli mne!“ (Iz 6,1–8)

Prorok Izajáš byl povolán v době, která byla popsána v oddílu této lekce na veřejek. Bylo to kolem roku 740 př. n. l. V té době také zemřel izraelský král Uzijáš. Ačkoli si Uzijáš zpočátku počínal dobře, nakonec odpadl od Boha (2. Paralipomenon 26) a potkal ho špatný konec.

Při svém povolání Izajáš zažil vidění, v němž spatřil Hospodina. V té chvíli zvolal: „Běda mi, jsem ztracen. Jsem člověk nečistých rtů a mezi lidem nečistých rtů bydlím“ (Iz 6,5). Izajášova reakce se netýkala Boží moci a vznešenosti v protikladu k jeho vlastní slabosti; netýkala se ani Boží věčnosti v protikladu k jeho vlastní pomíjivosti. Místo toho souvisela s mravností. Když Izajáš spatřil ve vidění Boha, když se díval, jak „lem jeho roucha“ (Iz 6,1) naplňuje chrám, ohromil ho rozpor mezi Boží svatostí a jeho vlastní hříšností. A jak by ještě k tomu mohl on, „člověk nečistých rtů“, hovořit jménem Hospodina zástupů?

Ve 6. verši k Izajášovi přiletěl jeden ze serafů a dotkl se uhlíkem jeho rtů. Tímto symbolickým činem odhalil skutečnost jeho obrácení. Nyní byl Izajášovi jeho hřích odpuštěn; měl nový život v Hospodinu a ovoce tohoto obrácení se projevilo ve verši 8, když zvolal: „Hle, zde jsem, pošli mne!“ S vědomím toho, že je jeho hřích „usmířen“, vykročil kupředu ve víře a v důvěře ve spravedlnost a svatost Boha, který se mu zjevil v tomto vidění.

Osobní studium

Izajášova vina byla odňata, jeho hřích usmířen. Izajáš se „znovu narodil“ a bezprostředním ovocem tohoto znovuzrození byla jeho ochota přijmout výzvu: „Kdo půjde?“ Přemýšlej nad tím, jaké ovoce přineslo tvé obrácení.

Aplikace

ŠATY, KTERÉ SE ROZPADNOU

Pozvedněte své oči k nebi, pohleďte dolů na zem! Nebesa se rozplynou jako dým a země zvětší jako roucho, rovněž tak její obyvatelé pomřou. Ale má spása bude tu věčně, má spravedlnost neztroškotá. Slyšte mě, kdo znáte spravedlnost, lidé, v jehož srdci je zákon. Nebojte se lidských pomluv, neděste se jejich hanobení! Moli je rozežerou jako roucho, larvy je sežerou jako vlnu, ale má spravedlnost bude tu věčně a moje spása po všechna pokolení. (Iz 51,6–8)

Osobní studium

Ve své knize Izajáš věnoval hodně prostoru tomu, aby varoval lid před soudem. Svá varování však prokládal povzbudivými Božími zaslíbeními. Nejprve předal poselství, že Hospodin zpusťší zemi, a pak promluvil k těm v Izraeli, kteří upřímně očekávali naplnění všech zaslíbení, ale již zapomněli na mnohé situace, v nichž Hospodin provedl svůj lid zlými časy.

V Iz 51,6–8 je několikrát zmíněn symbol roucha. Kdo by nevěděl, jak snadno a rychle lze zničit nebo obnosit oděv. Stačí málo a naše nejlepší a nejdražší šaty mohou být zničeny. Jak výstižné srovnání s tímto světem a s lidmi, kteří v něm žijí! V Novém zákoně přirovnává Jakub naši existenci k „páře“ či k „mlze“ (Jk 4,14).

Izajáš však v tomto textu mluví i o Boží spáse a spravedlnosti, o rouchu Kristovy spravedlnosti, které jediné nám přináší záchranu – spasení, které potrvá navěky. Hospodin zde obrací naši pozornost k pouhým dvěma možnostem, které před sebou lidstvo má: k rozkladu a věčné smrti, nebo k věčnému životu na nové zemi. Toto byly od doby Adama a Evy v Edenu dva konečné osudy celého lidstva a zůstanou jimi až do dne Kristova příchodu. Tyto osudy se také vzájemně vylučují, což znamená, že může platit buď první, nebo druhý z nich. Který z nich to bude, záleží pouze na osobním rozhodnutí každého jednotlivce.

Aplikace

Přečti si Izajáše 51,7, slova určená těm, kdo znají spravedlnost a mají Boží zákon ve svém srdci. Co by to dnes pro nás mělo znamenat? Jak ti Boží zákon v srdci pomáhá rozpoznat, co je správné? Stačí k tomu, abys jednal správně, jenom to, že víš, co je správné, anebo ke správnému jednání potřebuješ ještě něco navíc?

SKVOSTNÁ ROUCHA

Probud' se, probud', oděj se silou, Sijóne, oděj se svými skvostnými rouchy, Jeruzaléme, město svaté, neboť už nikdy do tebe nevstoupí neobřezanec a nečistý. Setřes prach a povstaň, usídli se, Jeruzaléme, rozraz pouta na své šíji, zajatá dcero sijónská. Toto praví Hospodin: „Byli jste prodáni zadarmo, bez peněz budete vykoupeni.“ (Iz 52,1–3)

Osobní studium

Při čtení Starého zákona je celkem snadné zabřednout do všemožných skličujících varování před zhoubou. Kritikové Bible na tato místa velmi rádi poukazují a prohlašují: „Kdo by chtěl uctívat nebo milovat takového Boha?“

Takové čtení je však výběrové. Mezi těmito varováními nám Bůh stále znovu nabízí východisko z této situace. Ano, vzpoura a neposlušnost přináší ovoce zkázy. Hospodin však vždy úpěnlivě prosí svůj lid, aby k ní nedošlo. Spasení, spravedlnost a bezpečí máme na dosah; kéž bychom si je v Hospodinově jménu vyprosili!

V 52. kapitole knihy Izajáš je znovu představen Hospodin, který volá svůj lid k návratu, pokání, poslušnosti a ke spáse. „Skvostná roucha“ jsou roucha spravedlnosti, oděv, který mají na sobě všichni, kdo se odevzdali Hospodinu a kdo žijí ve víře a v poslušnosti jeho přikázání. Nikdy to nebylo složité: Vše, co Bůh od doby Edenů žádal od svého lidu, byl život ve víře a poslušnosti.

Na Izajášovi 52 je úchvatné, jak končí a co po něm následuje. Není náhoda, že hned poté, co Izajáš vyzve lid, aby si oblékl „skvostná roucha“, přechází k nejúžasnějšímu prorockému líčení Ježíšovy zástupné smrti ve Starém zákoně. Právě tímto činem dal Ježíš „skvostná roucha“ k dispozici všem, kdo o ně usilují. Jedině skrze Kristův život, jeho smrt a vzkříšení mohlo být lidstvo zachráněno před zkázou, kterou přináší hřích.

Je také zajímavé, že v Izajášovi 52,3 se v náznacích o daru spasení hovoří jako o něčem, co si nemůžeme zasloužit ani koupit. „Toto praví Hospodin: „Byli jste prodáni zadarmo, bez peněz budete vykoupeni.““ Ocitli jsme se v situaci, z níž se nemůžeme vykoupit ani dostat svými silami. Spasení můžeme být jediné Boží milostí, která se projevila v oběti, již pro nás na kříži přinesl Ježíš.

ROUCHO SPÁSY

Velmi se veselím z Hospodina, má duše jásá k chvále mého Boha, neboť mě oděl rouchem spásy, zahalil mě pláštěm spravedlnosti jak ženicha, jenž si jako kněz členku bere, a jako nevěstu, která se kráší svými šperky. Jako země dává vzrůst tomu, co klíčí, jako zahrada dává vzkličít tomu, co bylo zaseto, tak Panovník Hospodin dá vzkličít spravedlnosti a chvále přede všemi pronárody. (Iz 61,10.11)

Osobní studium

V L 4,16–20 je zaznamenán příběh, kdy Ježíš v synagoze četl z knihy Izajáše 61. kapitoly. Tehdy k velikému úžasu posluchačů prohlásil: „Dnes se splnilo toto Písmo, které jste právě slyšeli“ (L 4,21).

Mnohé z veršů 61. kapitoly knihy Izajáš jsou velmi obsažné a plné nejrůznějších obrazů ze Starého zákona, které nakonec přecházejí i do Nového zákona. Středem našeho zájmu je verš 10: „Velmi se veselím z Hospodina, má duše jásá k chvále mého Boha, neboť mě oděl rouchem spásy, zahalil mě pláštěm spravedlnosti jak ženicha, jenž si jako kněz členku bere, a jako nevěstu, která se kráší svými šperky.“

„Opatření, které bylo učiněno, je dokonalé. Každému věřícímu člověku byla připsána věčná Kristova spravedlnost. Kajícímu se hříšníkovu bylo poskytnuto vzácné rouchu, které je bez poskvrny a jež bylo utkáno na nebeském stavu, takže může říct: „Velmi se veselím z Hospodina, má duše jásá k chvále mého Boha, neboť mě oděl rouchem spásy, zahalil mě pláštěm spravedlnosti.““ (ISM 394)

Slovní spojení „si jako kněz ... bere“ odpovídá v hebrejštině výrazu, jenž znamená „dělat práci kněze“ a které je proroctvím o tom, jak jsou v nové smlouvě chápáni všichni věřící, kteří jsou oblečeni do roucha spásy. Tito věřící působí jako „kněží“, nikoli však v tom smyslu, že by stejně jako starozákonní kněží nebo Ježíš vykonávali funkci prostředníků. Spíše druhým představují Boží milost, laskavost a spásu.

Aplikace

Znovu si projdi Izajáše 61. kapitolu. Jaká zaslíbení uvedená v těchto verších můžeš vztáhnout sám na sebe? Jak je můžeš uskutečnit ve svém životě; tj. jaké návyky musíš změnit, aby se naplnila v tobě a pro tebe?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Z knihy Ellen Whiteové Perly moudrosti si přečti kapitulu Ztratil se, a je nalezen (str. 100); z knihy Od slávy k úpadku kapitulu Slavnostní shromáždění (str. 250); z knihy Touha věků kapitulu Ukřižování (str. 476) a z knihy Velké drama věků kapitulu Obránci pravdy (str. 296).

„Bílé roucho je čistota charakteru, Kristova spravedlnost propůjčená hříšníkovi. Je to samozřejmě oděv zhotovený z nebeské tkaniny, který lze za život v ochotné poslušnosti dostat pouze od Krista.“ (Ellen Whiteová, Testimonies for the Church, 4. sv., str. 88)

Otázky k rozhovoru

1. *Zabývejte se ve skupince podrobněji tématem úvodní kapitoly Izajáše, která pojednává o bohoslužbě – a to dokonce takové, která je sice z formálního hlediska v pořádku, a přesto je pro Boha nepřijatelná. Jakými způsoby, které pro něj mohou být nepřijatelné, uctíváme dnes Hospodina i my? Spočívá problém v samotné bohoslužbě, nebo v něčem jiném – například v tom, jak věřící jednají, když právě nejsou na bohoslužbě?*
2. *V Izajášovi 61,3 čteme: „Pozvednout truchlící na Sijónu, dát jim místo popela na hlavu čelenku, olej veselí místo truchlení, závoj chvály místo ducha beznaděje. Nazvou je ‚Stromy spravedlnosti‘ a ‚Sadba Hospodinova‘ k jeho oslavě.“ Co se zde odehrává? Jak můžeme prožívat zaslíbení, která jsou v tomto verši uvedena?*
3. *Delmore Schwartz napsal povídku o tom, jak ve městě New York napadl sních, který po celém městě zázračně vytvořil nádherné sochy. Lidé žasli. Celé město bylo ohromeno. Hlavní postava tohoto příběhu byla obzvlášť uchválena. Onen muž dokonce opustil své zaměstnání, aby nemusel dělat nic jiného než se dívat na sochy. Zdálo se, že dávají jeho životu význam a smysl, který nenacházel nikde jinde. Pak se v příběhu píše, že začal padat vytrvalý, kalný déšť a všechny sochy přes noc zmizely. Brzy se vše opět vrátilo do starých kolejí a věci byly přesně takové jako předtím, než se objevily sochy. V závěru příběhu hlavní postava buď spadla, nebo skočila pod vlak a zemřela. Tento příběh ukazuje, že pokud vkládáme naději do věcí tohoto světa, čeká nás zklamání. Tato země totiž „zvětší jako roucho“. Jaké máte vlastní zkušenosti s tím, jak snadno nás věci tohoto světa mohou zklamat? Co nás tyto zkušenosti naučily?*

OHAREK VYRVANÝ Z OHNĚ

Texty na tento týden

Za 1–3; Ef 2,8–10

Základní verš

„Pohled, sňal jsem z tebe tvou nepravost a dal jsem tě obléci do slavnostního roucha.“ (Za 3,4)

Přestože se na to snadno zapomíná, velký spor mezi Kristem a satanem je rozhodující hybnou silou v pozadí veškerého dění tohoto světa. Války, zločiny, násilí, osobní tragédie – to vše jsou jen vnější projevy konfliktu, jenž se skrývá pod povrchem (Zj 12,7) a který začal v nebi. Odehrává se tu vesmírný zápas, do něhož je vtažen nejen každý člověk, ale celé stvoření (Ř 8,20–22).

Na jednu věc však nikdy nesmíme zapomenout: V tomto velkém sporu nejde o ropu na Středním východě ani o převratné geopolitické změny ve vojenské a hospodářské převaze. Jde v něm o spasení lidstva, o spasení každého jednotlivce. Národy, mocenské struktury i velká historická a ideologická témata vznikají a zanikají; pouze spasení – ti, kdo jsou oblečeni do roucha Kristovy spravedlnosti, přetrvávají navěky. Satanovi nezáleží na penězích, moci ani politice – záleží mu na lidech. Chce jich s sebou strhnout do záhuby pokud možno co nejvíce. Díky Kristově smrti může být každý z této zkázy zachráněn. Podstatou a jádrem velkého sporu je to, zda si lidé zvolí věčný zánik, nebo věčný život. V porovnání s touto rozhodující volbou se všechno ostatní jeví jako nepodstatné a druhotné.

BŮH HORLÍ PRO JERUZALÉM

Řekni jim tedy: Toto praví Hospodin zástupů: Obrátte se ke mně, je výrok Hospodina zástupů, a já se obrátím k vám, praví Hospodin zástupů. (...) Plesej a raduj se, sijónská dcero, neboť už přicházím a budu bydlet uprostřed tebe, je výrok Hospodinův. Pak se Hospodin ujme Judy jako svého dědičného podílu ve svaté zemi a znovu vyvolí Jeruzalém. (Za 1,3; 2,14.16)

Jeruzalém ležel tehdy v troskách, protože ho před 70 lety dobyli Babyloňané. Bůh však dal tomuto městu naději do budoucnosti. Zacharjáš obdržel od Hospodina poselství, že nejenom chrám, ale celý Jeruzalém budou znovu vybudovány.

V úvodu Zacharjáš svým posluchačům oznámil, že se Hospodin „hrozně rozlítil“ na jejich otce. Hned poté je však povzbudil ujištěním, že pokud se v pokoře a pokání obrátí k Bohu, obrátí se i on k nim (Za 1,1–3).

Zacharjášova vidění měla posílit a nadchnout lid k pokračování ve stavbě jeruzalémského chrámu. Po prvním vidění, které je podrobně popsáno v 1. kapitole, pronesl Hospodin velmi povzbudivá slova: „Horlím pro Jeruzalém a Sijón velkou horlivostí“ (verš 14).

Následuje ujištění o dokončení stavby a obnově Jeruzaléma: „Proto praví Hospodin toto: ‚Obrátím se k Jeruzalému s hojným slitováním; bude v něm zbudován můj dům, je výrok Hospodina zástupů, a nad Jeruzalémem bude nataženo měřicí pásmo‘“ (Za 1,16).

Muž s měřicím pásmem představoval v Zacharjášově době plány pro opětovné vybudování města Jeruzaléma a jeho chrámu. Zatím však byly položeny jen základy chrámu, a tak se zdálo, že vybudovat celé město je zhola nemožné.

Těsně před viděním o Jóšuvě špinavém šatu obdržel Zacharjáš poselství znamenající v Zacharjášovi 2,10–13. Bůh Izraelce vyzval, aby „plesali a radovali se“, a pak jim slíbil, že bude bydlet uprostřed nich. Jak povzbudivé muselo být toto poselství pro lid, který se snažil spojit k uctívání Boha!

**Osobní
studium**

Bůh v 1. a 2. kapitole knihy Zacharjáš dává svému lidu několik zaslíbení. Jaká jsou to zaslíbení, jaké naděje a za jakých podmínek se měly splnit? Jsí ochoten spolehnout se na principy z těchto Božích zaslíbení?

Aplikace

ŽALOBCE A OBŽALOVANÝ

Potom mi ukázal velekněze Jóšuu, jak stojí před Hospodinovým poslem, a po pravici mu stál satan, aby proti němu vznesl žalobu. Hospodin však satanovi řekl: „Hospodin ti dává důtku, satane, důtku ti dává Hospodin, který si vyvolil Jeruzalém. Což to není oharek vyrvaný z ohně?“ (Za 3,1.2)

Osobní studium

V textu je velmi působivě představeno několik stěžejních bodů. Jóšua, který je v tomto vidění vyličen jako velekněz stojící před Hospodinem, představuje Izrael se všemi jeho chybami, nedostatky a hříchy. Tento lid nepochybně není nevinný ani bezhříšný: Nezaslouží si slíbenou obnovu, kterou mu Hospodin nabízí a na kterou si dělá nárok na základě víry a pokání.

A je tu samozřejmě satan, aby je obvinil, aby vznesl námitky proti jejich pokání, proti jejich touze změnit se a najít u Boha milost a slitování. Existuje lepší způsob, jak zmalomyslnit lidi ve velkém sporu, než je přesvědčit, že jejich hříchy jsou prostě příliš velké, než aby jim je Hospodin mohl odpustit? Kolik lidí již v průběhu celých dějin podlehl a podléhá dokonce i dnes tomuto klamu, který je jedním z nejzákeřnějších satanových triků? Jeho veliké nebezpečí spočívá v tom, že pokud jde o naše hříchy, nemusí satan lhát. Stačí, když nám je připomene, a nebudeme-li mít na paměti Boží milost, zdrtí nás pocit beznaděje a prohry. Naše hříchy nás i bez žalobce samy odsuzují.

Hebrejské sloveso, které je zde přeloženo jako „vznést žalobu“, je odvozeno od stejného slova jako „satan“; je tvořeno třemi stejnými hebrejskými souhláskami, jež jsou základem obou slov. Nelze pochybovat o tom, že satan je žalobcem. Ale všichni bychom měli znát onen tolik významný text: „A slyšel jsem mocný hlas v nebi: ‚Nyní přišlo spasení, moc a království našeho Boha i vláda jeho Mesiáše; neboť byl svržen žalobce našich bratrů, který je před Bohem osočoval dnem i nocí‘“ (Zj 12,10).

Aplikace

I když není dobré příliš se zabývat svými hříchy, občas je třeba, abychom se sebekriticky podívali sami na sebe a upřímně se zamysleli nad svým životem. Je v něm všechno v pořádku? Nebo bys měl něco změnit? Jakých biblických zaslíbení se můžeš dovolávat?

HOSPODINŮV POSEL

Potom mi ukázal velekněze Jóšuu, jak stojí před Hospodinovým poslem, a po pravici mu stál satan, aby proti němu vznesl žalobu. (...) Jóšua totiž, jak stál před poslem, byl oblečen do špinavého šatu. (Za 3,1.3)

Osobní studium

Až dosud jsme se v Zachariášovi 3 soustředili na dvě osoby – na satana a na velekněze Jóšuu. Vystupuje zde však ještě třetí osoba a je zřejmé, že jde o nejdůležitější postavu tohoto příběhu: Je to „Hospodinův posel“.

Situace, která je představena v 1. verši, je obrazem mikrokosmu velkého sporu, bitvy, která se vede o každého člověka, jenž ve víře a pokání odevzdal svůj život do rukou Pána Ježíše. Nezapomeňme však na souvislosti: Přísně pokáraný Izrael „se pokořil před Bohem a navrátil se k němu v opravdovém pokání“ (5T, str. 468). A právě v této chvíli bylo odhaleno působení satana jako žalobce. Není zde řečeno, co přesně říkal, ale s ohledem na biblické dějiny a na to, co víme o lidské přirozenosti, to pravděpodobně nebylo nic hezkého.

Fakt, že byl Jóšua jako velekněz považován za člověka ve špinavých šatech, pouze zdůrazňuje hloubku hříchu. Od nejranějších dob smlouvy mezi Bohem a Izraelem byli kněží obecně, lévijci a zejména velekněz „zvláštním lidem“ dokonce i v rámci vyvoleného národa. Hospodin je povolal, aby v Izraeli plnili jedinečnou roli a funkci, která byla svatá (Ex 38,21; Nu 1,47–53; 3,12). Vyjádřeno symbolicky, měli mít na sobě nejčistší oděv z celého Izraele.

Ale ponechme toto vše stranou; ze zbývajících částí uvedené kapitoly je totiž zřejmé, že navzdory jejich minulosti a nedostatkům je tu „Hospodinův posel“, aby je hájil před satanovými obviněními bez ohledu na to, jak jsou pravdivá či křivá. „Hospodinův posel“, Ježíš, je zde, aby je zachránil a vykoupil. To je bez výjimky ta nejdůležitější pravda z celého Písma.

Navzdory své nehodnosti nesmíme nikdy zapomenout na úlohu, kterou v náš prospěch plní „Hospodinův posel“. Jak můžeš mít tuto pravdu neustále na paměti, aniž bys klamal sám sebe tím, že z ní budeš vyvozovat nesprávné závěry? Jaké nesprávné závěry by to mohly být?

Aplikace

NOVÉ ŠATY

Jóšua totiž, jak stál před poslem, byl oblečen do špinavého šatu. A Hospodin se obrátil k těm, kteří tu před ním stáli: „Svlékněte z něho ten špinavý šat.“ Jemu pak řekl: „Pohleď, sňal jsem z tebe tvou nepravost a dal jsem tě obléci do slavnostního roucha. Řekl jsem: Vstavte mu na hlavu čistý turban.“ Tu mu vstavili na hlavu čistý turban a oblékli mu šat. Hospodinův posel stál při tom. A Hospodinův posel Jóšuaovi dosvědčil: „Toto praví Hospodin zástupů: Budeš-li chodit po mých cestách a budeš-li střežit, co jsem ti svěřil, budeš obhajovat můj dům a střežit má nádvoří a já ti dám právo přicházet mezi ty, kteří zde stojí.“ (Za 3,3–7)

Osobní studium

Dříve než je Jóšua oblečen do nových šatů, jsou z něj podle veršů 3–5 svlečeny ty staré a špinavé. Je to znamením toho, že Hospodin „sňal... z tebe tvou nepravost“ (v. 4), tedy že byl zbaven viny a odsouzení, jež si zasloužil. V souvislosti s tímto textem o Jóšuaovi Ellen Whiteová napsala: „Jeho vlastní hříchy a hříchy jeho lidu byly odpuštěny. Izraelci byli oblečeni do ‚slavnostního roucha‘ – do Kristovy spravedlnosti, která jim byla připočtena. Turban, který byl Jóšuaovi vsazen na hlavu, byl takový, jaký nosili kněží, a byl na něm nápis ‚Svatý Hospodinu‘. Znamenalo to, že bez ohledu na své minulé hříchy byl nyní Jóšua způsobilý sloužit před Hospodinem v jeho svatyni“ (5T, str. 469).

Teprve poté, co Jóšua obdržel zvláštní oděv, byl vyzván, aby poslouchal Hospodina a chodil po jeho cestách. Tuto skutečnost nesmíme přehlédnout: Kristova spravedlnost mu byla udělena na základě víry, byla mu připsána nezávisle na tom, zda chodil „po jeho cestách“, či zda dodržoval, „co jsem ti svěřil“. Ona příkazání následovala až *poté*, protože kdyby Jóšuaovu převlečení předcházela, nebyla by k ničemu. Kdyby nebyl oblečen do „slavnostního roucha“ (Za 3,4), veškeré jeho úsilí by neskončilo ničím jiným než týmiž špinavými šaty, které měl na sobě na začátku.

Aplikace

Na čem je založena tvá záchrana? Jakým způsobem můžeme obdržet „čisté šaty“ místo našich špinavých?

SPASENÍ JE BOŽÍ DAR

Milostí tedy jste spaseni skrze víru. Spasení není z vás, je to Boží dar; není z vašich skutků, takže se nikdo nemůže chlubit. Jsme přece jeho dílo, v Kristu Ježíši stvořeni k tomu, abychom konali dobré skutky, které nám Bůh připravil. (Ef 2,8–10)

Mnozí věřící lidé nevědí, co to znamená, obléknout si roucho spravedlnosti, a nechápou, jaké možnosti jim toto roucho poskytuje. Porozumění tomuto vzácnému daru je však naprosto nezbytné pro každého, kdo ve svém vztahu s Hospodinem touží prožívat mír a radost.

Příliš často konáme dobro jen proto, abychom „mohli být spaseni“. Z poselství obsaženého v Zacharjášovi by nám mělo být zřejmé, že takto to nefunguje a ani fungovat nemůže.

Ellen Whiteová k tomu poznamenává: „Sice bychom si měli uvědomovat svou hříšnost, ale také se smíme spoléhat na Krista, který je zárukou naší spravedlnosti, našeho posvěcení a vykoupení. Nemůžeme se zodpovídat z obvinění, která proti nám vznáší satan. Jedině Kristus je schopen účinně se za nás přimlouvat. Dokáže umlčet žalobce argumenty, které se nezakládají na našich, ale na Kristových zásluhách“ (5T, str. 472).

Poslední věta tohoto citátu by nám měla znít v srdcích. Jde o pravdu, kterou musíme znát nejen rozumově, ale ze své vlastní zkušenosti. V každém okamžiku se potřebujeme spoléhat na Kristovy zásluhy, nikoli na své dobré skutky. Řečeno slovy Davida: „Blaze tomu, z něhož je nevěrnost sňata, jehož hřích je přikryt“ (Ž 32,1).

Poté, co byl Jóšua oblečen do roucha svatosti, měla se tato svatost odrážet v jeho životě. Měli bychom uplatňovat veškerou moc, kterou Bůh nabízí člověku k vítězství nad hříchem. Netolerujeme ani neomlouváme ve svém životě žádný hřích. Vždyť těm, kdo se odevzdali Kristu, bylo tolikrát přislíbeno vítězství! Kristus svým životem dokázal, že můžeme žít v poslušnosti Božího zákona. Když hřešíme, rozhodujeme se pro hřích. Je velmi důležité, abychom vždy dlouho a důkladně zvažovali důsledky tohoto rozhodnutí.

**Osobní
studium**

S jakými hříchy obzvláště zápasíš? Jakých zaslíbení se můžeš dovolávat, abys nad nimi mohl zvítězit?

Aplikace

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Z knihy Ellen Whiteové *Od slávy k úpadku* si přečti kapitolu Jósua a anděl (str. 219) a z knihy *Perly moudrosti* kapitolu *Nezjedná snad Bůh právo svým vyvoleným?* (str. 83).

„Když satan očerňuje Boží lid a chce jej zničit, Kristus zasáhne. Oni sice zhřešili, ale Kristus vzal jejich vinu na sebe. Vytrhl člověka jako oharek z ohně. Svou lidskou podstatou se spojil s člověkem, i když ve svém božství je jedno s nekonečným Bohem. Tím nabídl hynoucímu lidstvu pomoc a pokáral protivníka...

Kristus se neodvrací od těch, které má ve své péči, i když vykazují nedostatky. Má moc změnit jejich šaty. Ty, kteří věří a činí pokání, svléká z jejich ušpiněných oděvů a obléká do vlastního roucha své spravedlnosti. Do nebeských záznamů píše k jejich jménům ‚odpuštěno‘.“ (PM 85.86; COL 169.170)

„A když Boží věrní prosí o čistotu srdce, je jim dán dokonale čistý šat Kristovy spravedlnosti. Poté, co bude všemi zavrhovaný ostatek Božího lidu oblečen do slavnostního roucha, nikdy víc se už neušpiní bezbožností tohoto světa.“ (OSU 222; PK 591)

Otázky k rozhovoru

- 1. Zabývejte se ve své skupince podrobněji skutečností, že Jósua dostal příkaz poslouchat teprve poté, co byl převlečen. Proč je tak důležité, abychom na to nezapomínali? Na čem je založeno naše spasení a jaké jsou jeho důsledky? Proč je důležité rozumět, co je příčina a co důsledek našeho spasení?*
- 2. Přemýšlejte o dobré zprávě, že bez ohledu na to, jak špinavý je náš oděv, můžeme být zcela převlečení. Co by pro náš život, naše postoje i pro celý pohled na svět a na druhé mělo znamenat vědomí toho, že jsme obdrželi tento zcela nový oděv, který zjevuje nový život, jenž se nám v Kristu nabízí?*

NOVÉ ŠATY PRO MARNOTRATNÉHO SYNA

Texty na tento týden

L 15,1–32

Základní verš

„Ale máme proč se veselit a radovat, poněvadž tento tvůj bratr byl mrtev, a zase žije, ztratil se, a je nalezen.“ (L 15,32)

William Somerset Maugham napsal povídku s názvem „Děšť“ pojednávající o misionáři, který obrátil na křesťanství jednu „lehkou“ ženu. Cele se vložil do snahy ji získat, ačkoli občas se jeho metody zdály být drsné a nemilosrdné. Vlastně trval na tom, aby se vrátila do Spojených států (z nichž uprchla) a odpykala si trest ve vězení, a to navzdory všem jejím zoufalým prosbám, aby byla ušetřena týrání, ponižování a potupy, které ji tam čekaly. Misionář tvrdil, že pobyt ve vězení je jen součástí procesu pokání, jímž by měla projít. Tato žena se tedy vrátila a byla odsouzena za dřívější přečin.

Příběh však končí překvapivě – misionář spáchá sebevraždu. Jeho mrtvé tělo vyplaví moře a je nalezeno na pláži. Co jej k tomu vedlo? Misionář patrně trávil s prostitutkou tolik času, až se dopustil hříchu. A protože si nedokázal odpustit, zabil se.

To, co potřebovaly postavy tohoto příběhu, potřebujeme jako hříšníci my všichni – osobní zkušenost s milostí a jistotou, kterou zjevil Ježíš v podobenství o marnotratném synu.

STEJNÍ RODIČE, STEJNÁ VÝCHOVA

Jeden člověk měl dva syny. Ten mladší řekl otci: „Otče, dej mi díl majetku, který na mne připadá.“ On jim rozdělil své jmění. (L 15,11.12)

Osobní studium

„Jeden člověk měl dva syny“ (L 15,11). Dva synové, kteří se narodili témuž otci, představují v tomto podobenství dva charakterové rysy. Starší syn zřejmě projevoval věrnost, houževnatost a pracovitost. Mladší byl nejspíš pohodlný a nebyl ochoten převzít zodpovědnost a svůj díl povinností. Oba vyšli ze stejné rodiny. Oběma tentýž otec nejspíš prokazoval stejnou lásku a oddanost. Jeden syn byl, jak se zdálo, věrný; druhý se choval neuctivě. Co způsobilo tento rozdíl?

V Gn 4,1–4 a 25,25–34 jsou popsáni další bratři a jejich příběhy. Dva sourozenci (nebo jich může být více), kteří mají stejné rodiče, žijí ve stejném domově, učí se stejné věci, dostávají stejnou lásku a mají stejnou stravu, a přitom z jednoho se stane duchovně orientovaný, poctivý člověk, odhodlaný sloužit Hospodinu, zatímco druhý se z nějakého důvodu vydá opačným směrem. I když je velmi těžké to pochopit, dokazuje to, jak velikou moc má svobodná vůle. Někteří mohou přikládat určitý význam tomu, že se vzbouřil mladší z obou bratrů, ale kdo ví, proč právě on jednal tak, jak jednal?

V L 15,12 je zaznamenána otcova reakce na synovu troufalou žádost. Text neříká, k jakému rozhovoru mezi otcem a synem došlo. Nevíme ani, zda otec synovi něco vytýkal či zda ho žádal, aby to ještě zvážil, tolik se neukvapoval a své rozhodnutí si promyslel. Je nanejvýš pravděpodobné, že to udělal, ale nakonec syn dostal „díl majetku“, který na něj připadl, a odešel. V celé Bibli nacházíme stále stejný princip: Bůh dává lidským bytostem svobodu. Mohou se samy rozhodovat, jít si svou vlastní cestou, žít si, jak chtějí. Naše rozhodnutí mají ovšem, jak všichni velmi dobře víme, své následky, které ne vždy domýšlíme a předvídáme.

Aplikace

Jaké byly v poslední době důsledky některých tvých svobodných rozhodnutí?

UPŘÍMNÉ POKÁNÍ

Po nemnoha dnech mladší syn všechno zpeněžil, odešel do daleké země a tam rozmařilým životem svůj majetek rozházel. A když už všechno utratil, nastal v té zemi veliký hlad a on začal mít nouzi. Šel a uchýtil se u jednoho občana té země; ten ho poslal na pole pást vepře. A byl by si chtěl naplnit žaludek slupkami, které žrali vepři, ale ani ty nedostával. Tu šel do sebe a řekl: „Jak mnoho nádeníků u mého otce má chleba nazbyt, a já tu lynu hladem. Vstanu, půjdu k svému otci a řeknu mu: Otče, zhřešil jsem proti nebi i vůči tobě. Nejsem už hoden nazývat se tvým synem; přijmi mne jako jednoho ze svých nádeníků.“ (L 15,13–19)

Představ si otce, který sledoval svého sebevědomého syna, jak si balí věci a chystá se odejít z domu. Možná se otec syna zeptal, kam půjde, kde hodlá pracovat a jaké má sny do budoucnosti. Kdo ví, co mu na to syn řekl. Jeho odpovědi asi nebyly příliš povzbuzivé, alespoň ne pro otce. Syn se zatím nejspíš připravoval na skvělé časy, které ho čekaly.

Koneckonců, proč ne? Byl mladý, měl smysl pro dobrodružství, nějaké peníze na útratu a chtěl poznat svět. Život na rodinném statku mu na rozdíl od možností, které se mu nabízely ve světě, nejspíš připadal jednotvárný a nudný.

V příběhu však dochází k obratu. Po rozmařilém začátku přichází pád. A tehdy marnotratný syn začíná litovat. Je to však lítost nad tím, co udělal, nebo pouze nad důsledky svých činů?

Je těžké se dohadovat, jak by asi tento příběh dopadl, kdyby se marnotratnému synovi vedlo dobře. Dejme tomu, že by přišel na způsob, jak si zajistit trvalý přísun peněz, takže by mu skvělé časy nikdy neskončily. Pak by nejspíš nebylo pravděpodobné, alespoň tak to usuzujeme z podobenství, že by se vrátil zpět. Kdo z nás občas hluboce nelituje ani ne tak svých hříchů, jako spíše jejich důsledků, zvláště jsme-li při svých nepravostech přistiženi? I tomu nejzatvrzelejšímu hříšníkovu bude líto, že se dopustil cizoložství, jestliže se při něm nakazí nějakou pohlavní chorobou. Pokud litujeme jen bolesti, kterou jsme si přivodili svými špatnými rozhodnutími, nejedná se o pravou lítost.

Ale jak tomu bylo v případě mladého muže v podobenství? Velmi nepříjemné okolnosti, v nichž se ocitl, ho sice nepochybně vedly ke změně postoje, k níž by asi jinak nedospěl; jeho myšlenky, které jsou v textu zaznamenány, však naznačují, že cítil opravdovou pokoru a uvědomoval si, že zhřešil proti svému otci i proti Bohu. Opravdu se zdá, že řeč, kterou si připravil ve svém srdci, je projevem upřímného pokání.

**Osobní
studium**

Někdy je třeba, aby nás negativní důsledky našich činů upozornily na realitu našich hříchů. Často svých činů opravdově litujeme teprve poté, co kvůli nim začneme trpět, a přitom nelitujeme toho, že jsme se jich vůbec dopustili. Ať už nyní čelíš jakýmkoli situacím, jak jsi na tom ty? Proč se nerozhodnout, že se vyvaruješ hříchu a ušetříš si veškeré trápení a pokání, které (snad) bude následovat?

Aplikace

MŮŽEŠ SE ZASE VRÁTIT DOMŮ

Pověděl jim toto podobenství: „Má-li někdo z vás sto ovcí a ztratí jednu z nich, což nenechá těch devadesát devět na pustém místě a nejde za tou, která se ztratila, dokud ji nenalezne? Když ji nalezne, vezme si ji s radostí na ramena, a když přijde domů, svolá své přátele a sousedy a řekne jim: ‚Radujte se se mnou, protože jsem našel ovci, která se mi ztratila.‘ Pravím vám, že právě tak bude v nebi větší radost nad jedním hříšníkem, který činí pokání, než nad devadesáti devíti spravedlivými, kteří pokání nepotřebují.“ (L 15,3–7)

„Nebo má-li nějaká žena deset stříbrných mincí a ztratí jednu z nich, což nerozsvítí lampu, nevymete dům a nehlédá pečlivě, dokud ji nenalezne? A když ji nalezne, svolá své přítelkyně a sousedky a řekne: ‚Radujte se se mnou, poněvadž jsem našla peníz, který jsem ztratila.‘ Pravím vám, právě tak je radost před anděly Božími nad jedním hříšníkem, který činí pokání.“ (L 15,8–10)

Osobní studium

Počátkem 20. století napsal Thomas Wolfe román s názvem *Domů se vrátit nemůžeš*. Pojednává o muži, který opustí své skromné rodinné poměry na venkově, vydá se do New Yorku, proslaví se jako spisovatel a pak se snaží vrátit se ke svým kořenům. Není to snadný návrat; a proto nese tato kniha výše uvedený název.

Pokud srovnáme podobenství o ztracené ovci (L 15,3–7) a ztraceném penízi (L 15,8–10) s podobenstvím o marnotratném synu, mohou vyplynout zajímavé souvislosti. V obou prvních podobenstvích ztracené věci „nevěděly“, že jsou ztracené (určitě tomu tak bylo v případě peníze), a nedokázaly by se vrátit, ani kdyby se o to snažily; kdežto marnotratný syn odešel, jak už to tak bývá, od „pravdy“, a teprve když se ocitl ve tmě (viz J 11,9.10), uvědomil si, že je zcela ztracený. V celé historii spasení musel Bůh jednat s lidmi, kteří sice obdrželi světlo, ale úmyslně se od něj odvrátili a vydali se svou vlastní cestou. Dobrou zprávou v tomto podobenství je, že i lidem, kteří poznali Boží dobrotu a lásku, a navzdory tomu se od něj odvrátili, je Bůh stále ochoten vrátit místo, jež kdysi zaujímali v Boží rodině. Nicméně, tak jako se onen mladý muž ze své vlastní svobodné vůle rozhodl odejít, musel se ze své vlastní svobodné vůle rozhodnout, že se vrátí. Stejně to funguje i v případě každého z nás.

Na těchto podobenstvích je zajímavý také kontext, v němž jsou vyprávěna. V L 15,1.2 se dočteme, že Ježíšovým slovům naslouchali různí lidé. Ježíš místo varování před apokalyptickými událostmi konce časů či před zkázou a soudem, které dopadnou na zatvrzelé, vypráví podobenství o Otcově vroucné lásce a péči o všechny ztracené a slabé.

Aplikace

Znáš lidi, kteří odešli od Boha? V jakém směru můžeš z tohoto příběhu čerpat naději, že vše ještě není ztraceno? Je velmi důležité, aby ses modlil za lidi, kteří ještě nedospěli k poznání, k němuž se tak bolestně dopracoval marnotratný syn.

NEJLEPŠÍ ODĚV

I vstal a šel k svému otci. Když ještě byl daleko, otec ho spatřil a hnut lítostí běžel k němu, objal ho a políbil. Syn mu řekl: „Otče, zhřešil jsem proti nebi i vůči tobě. Nejsem už hoden nazývat se tvým synem.“ Ale otec rozkázal svým služebníkům: „Přineste ihned nejlepší oděv a oblečte ho; dejte mu na ruku prsten a obuv na nohy. Přiveďte vykrmené tele, zabijte je, hodujme a budme veselí.“ (L 15,20–23)

Jak jsme viděli, marnotratný syn se musel sám rozhodnout pro návrat. Otec na něj nijak nenaléhal. Bůh nikoho nenutí k poslušnosti; jestliže nenutil k poslušnosti satana v nebi ani Adama a Evu v ráji, proč by to měl dělat teď, kdy následky neposlušnosti již dlouho konají mezi lidmi své zhoubné dílo? (Viz Ř 5,12–20.21.)

V L 15,20–24 je popsána situace, kdy se syn otci sice doznal; při čtení textu je ovšem možné získat dojem, že otec jeho vyznání ani neslyšel. Sledujme pořadí událostí: Otec běžel synovi naproti, padl mu kolem krku a políbil ho. Bylo jistě dobré, že syn vyznal své hříchy, a pravděpodobně mu to prospělo více než otci, ale v této chvíli promlouvalo synovo chování hlasitěji než jeho slova.

Otec také řekl svým služebníkům, aby přinesli „nejlepší oděv“ a syna do něj oblékli. Řecké slovo, které je zde přeloženo jako „nejlepší“, často znamená „první“ nebo „nejpřednější“. Otec dal svému synovi to nejlepší, co měl.

Důležitý je i kontext: Syn žil kdovíjak dlouho v bídě. Mírně řečeno, nejspíš nepřišel domů oblečený do toho nejlepšího oděvu. Koneckonců, vždyť až dosud pásł vepře. Protiklad mezi tím, co měl na sobě, když ho otec objímal (otec nečekal, až bude čistě oblečen, ale vzal jej do své náruče ještě předtím), a oděvem, do kterého jej oblékli, nemohl být výraznější.

Z toho lze vyvodit, že obnova vztahu mezi otcem a synem byla v tomto okamžiku dokonalá. Chápeme-li „nejlepší oděv“ jako roucho Kristovy spravedlnosti, pak vše, co bylo třeba, dostal syn přímo na místě. Marnotratný syn činil pokání, vyznal své hříchy a odvrátil se od svých cest. O ostatní se postaral otec. Není to krásný symbol spasení?

**Osobní
studium**

Úžasné na tomto příběhu je také to, že tu od otce neslyšíme žádné „Já jsem ti to říkal“. Když jednáš s lidmi, kteří se vrací k Pánu poté, co od něj odpadli, jak se můžeš naučit nepředhazovat jim jejich hříchy?

Aplikace

OTCŮV VLASTNÍ ODĚV

Ale otec rozkázal svým služebníkům: „Přineste ihned nejlepší oděv a oblečte ho; dejte mu na ruku prsten a obuv na nohy. Přiveďte vykrmené tele, zabijte je, hodujme a buďme veselí, protože tento můj syn byl mrtev, a zase žije, ztratil se, a je nalezen.“ A začali se veselit. (L 15,22–24)

Osobní studium

V knize Perly moudrosti na straně 102 doplňuje Ellen Whiteová k tomuto příběhu zajímavou podrobnost, kterou v samotném textu nenajdeme. Když popisuje scénu, v níž se otec blíží k synovi, jenž se zkroušeně vrací domů, uvádí: „Otec nechtěl dopustit, aby se zvědaví lidé vysmívali bídě a cárům jeho zuboženého syna. Sňal svůj drahý, bohatě řasený plášť a zahalil jím svého vyhublého chlapce. Syn mezi vzlyky lítosti ze sebe vyřázel slova vyznání: ‚Otče, zhřešil jsem proti nebi i vůči tobě. Nejsem už hoden nazývat se tvým synem‘ (L 5,21). Otec jej však přitiskl k sobě ještě pevněji a uvedl jej do domu. Nedal mu ani příležitost, aby mohl požádat o místo nádeníka. Je to jeho syn, kterého uctí tím nejlepším, co v domě má. Všichni služebníci mu zase budou prokazovat úctu a sloužit mu. ‚Otec rozkázal služebníkům: Přineste ihned nejlepší oděv a oblečte ho; dejte mu na ruku prsten a obuv na nohy. Přiveďte vykrmené tele, zabijte je, hodujme a buďme veselí, protože tento můj syn byl mrtev, a zase žije, ztratil se, a je nalezen. A začali se veselit‘ (L 15,22–24).“ (COL 203.204).

Otec chce okamžitě zakrýt hanbu synových chyb. Z toho vyplývá jedna velmi důležitá myšlenka: Měli bychom se naučit nezabývat se minulostí. Neměli bychom se věnovat minulým chybám druhých ani svým vlastním. Apoštol Pavel nás vybízí: „Bratří, já nemám za to, že jsem již u cíle; jen to mohu říci: zapomínaje na to, co je za mnou, upřen k tomu, co je přede mnou, běžím k cíli, abych získal nebeskou cenu, již je Boží povolání v Kristu Ježíši“ (Fp 3,13.14).

V L 15,24 otec říká: „Protože tento můj syn byl mrtev, a zase žije, ztratil se, a je nalezen.“ V podstatných otázkách spasení neexistuje žádná zlatá střední cesta. Až se posléze všechny věci s definitivní platností uzavrou a velký spor skončí, bude každá lidská bytost buď věčně žít, anebo navěky zemřít. Nic mezi tím neexistuje. O tom bychom měli přemýšlet, když stejně jako onen marnotratný syn děláme svá každodenní rozhodnutí, ať už si volíme dobro, nebo zlo.

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Z knihy Ellen Whiteové Perly moudrosti si přečti kapitoly Ztratil se, a je nalezen (str. 100) a Veliká propast (str. 130); z knihy Touha věků kapitolu Poslední cesta do Jeruzaléma (str. 310).

„Všimni si, jak něžně a soucitně Hospodin jedná se svým stvořením. Miluje své chybné dítě a úpěnlivě ho prosí, aby se vrátilo. Svou paží objímá Otec kajícího se syna; svým oděvem přikrývá jeho rozedrané šaty; na prst mu jako znamení příslušnosti ke vznešené rodině navléká prsten. A přesto je mnoho těch, kteří se na marnotratného syna dívají nejen lhostejně, ale i pohrdavě. Stejně jako onen farizeus říkají: ‚Bože, děkuji ti, že nejsem jako ostatní lidé‘ (L 18,11). Ale jak myslíš, že se Bůh dívá na ty, kteří o sobě sice tvrdí, že jsou Kristovi spolupracovníci, ale stojí jako onen starší bratr z podobenství trucovitě, svéhlavě a sobecky opodál, zatímco jiný člověk zápasí s přívalem pokušení?“ (GW 140)

„Ježíš Kristus posílá anděly, aby dodali sílu a přinesli milost každému, kdo věří. I ten nejhorší člověk se může stát silný, čistý a spravedlivý tím, že přijme Ježíše Krista, který za něj zemřel. Ježíš Kristus z nás chce sejmut špinu našich vin a přikrýt nás čistotou své spravedlnosti. Přeje si, abychom žili, ne abychom zemřeli.“ (CVP 65; SC 55)

Otázky k rozhovoru

- 1. Znovu diskutujte o tom, jak je možné, že se sourozenci, kteří mají stejné rodiče a žijí ve stejném domově a prostředí, mohou vydat tak různými duchovními směry. Proč se to stává?*
- 2. Jak pomáháš lidem, kteří se kdysi odvrátili od Hospodina, odešli do světa a přitom zničili sebe i druhé, a nyní chtějí hodit svou minulost za hlavu, ale nedaří se jim to, protože ať se vydají jakýmkoli směrem, všude narážejí na důsledky svých minulých rozhodnutí? Jakou naději a jaká zaslíbení jim můžeme nabídnout? Jakou pomoc jim můžeme poskytnout?*
- 3. Jedna věc je vědět – stejně jako marnotratný syn – že jste se ocitli ve špatné situaci. Ale co ti, kteří „odešli z domu svého otce“, ale přitom se jim daří docela dobře? Budme upřímní: Ne každý, kdo odejde od Hospodina, skončí jako „pasák vepřů“. Někteří se nakonec stanou „majiteli vepřína“. Jak jim můžeme pomoci, aby si uvědomili, že navzdory okolnostem učinili fatální rozhodnutí?*

SVATEBNÍ ŠAT

Texty na tento týden

Mt 21; Mt 22,1–14; Kaz 12,14; 1K 4,5

Základní verš

„Nyní však není žádného odsouzení pro ty, kteří jsou v Kristu Ježíši, kteří se neřídíme vůlí těla, ale vůlí Ducha.“ (Ř 8,1)

Křesťanské dějiny mají mnoho temných stránek. Někteří z těch, kdo o sobě tvrdili, že jsou Kristovi následovníci, se dopouštěli hrozných skutků. Tento týden budeme přemýšlet o podobenství, které odhaluje trpkou pravdu, že ne všichni, kdo se vydávají za Kristovy následovníky, jimi také skutečně jsou (Mt 22,1–14). Ovšem – kdo jsme my, abychom soudili, kdo je věrný a kdo nevěrný? Kdo jsme, abychom viděli „trísku v oku svého bratra, ale trám ve vlastním oku“ nepozorovali (Mt 7,3)? Takový soud nevynášíme my, ale Bůh.

„Hosté na slavnosti představují lidi, kteří o sobě tvrdí, že slouží Bohu a jejich jména jsou zapsána v knize života. Avšak pravými učedníky nejsou všichni vyznavači křesťanství. Dříve než Bůh udělí konečnou odměnu, musí rozhodnout, kdo se smí podílet na dědictví spravedlivých. Toto rozhodnutí musí být učiněno před slavným druhým příchodem Ježíše Krista. Když Kristus přijde, přinese odplatu, ‚odměni každého podle toho, jak jednal‘ (Zj 22,12).“ (PM 158; COL 310)

ÚHELNÝ KÁMEN

Ježíš jim řekl: „Což jste nikdy nečetli v Písmech: ‚Kámen, který stavitelé zavrhl, stal se kamenem úhelným; Hospodin to učinil a je to podivuhodné v našich očích?‘“ (Mt 21,42)

Když slyšeli velekněží a farizeové tato podobenství, poznali, že mluví o nich. Hleděli se ho zmocnit, ale báli se zástupů, protože ty ho měly za proroka. (Mt 21,45.46)

Evangelista Matouš ve 21. kapitole líčí několik posledních dnů Ježíšovy pozemské služby. Tato kapitola je dramatická, plná napětí a vzrušení. Odhaluje také – jak už to Bible často dělá – že lidé jsou slabí a satan se jim snaží stále zatemňovat mysl, aby nedokázali rozpoznat a přijmout i zcela jasné pravdy. Když se ohlédneme do minulosti, je snadné si pomyslet: Jak mohli být tito náboženští vůdcové tváří v tvář všem důkazům, které jim Ježíš poskytl, tak zatvrzeli, slepí a rozhorlení?

Ale nesmíme si nic namalovat. Existuje nějaký důvod, abychom se domnívali, že jsme jiní – třeba právě proto, že jsme adventisté sedmého dne a že žijeme v tak velkém světle? Neprojevujeme občas zarytou a bezohlednou lhostejnost vůči pravdě, zvláště pokud je tato pravda na překážku našim oblíbeným touhám či hříchům? Jistě, Bůh nás miluje, Kristus za nás zemřel a každému může být odpuštěno. Ale stejná slova lze říci také o lidech v této kapitole, o těch, kteří se k Ježíšovi nejen obrátili zády, ale kteří proti němu i bojovali. Musíme být velmi opatrní. Pokud si totiž myslíme, že my podvedeni být nemůžeme, klameme sami sebe.

Snad nejpůsobivější z celé 21. kapitoly evangelia podle Matouše jsou její poslední dva verše. Jakkoli zatvrzelá byla srdce lidí vůči Ježíšovi, něčemu z jeho poselství museli porozumět, protože věděli, že hovoří o nich. Jiná věc by byla, kdyby vůbec nepochopili, o čem jde. Ale tak tomu nebylo. A právě v tom spočíval jejich problém: Zdá se, že vše pochopili – alespoň natolik, aby se snažili Ježíše zbavit. Fascinující je i to, že právě zástupy Židů, které Ježíš přitahoval, zabránily jejich vůdcům, aby ho zatklí. Je velmi smutné, že ti, kteří měli učit druhé, se od Ježíše potřebovali učit nejvíc.

Nemůže se stát někdy i tobě, že schválně vymýšlíš mnoho důvodů, proč nemůžeš (a tedy nechceš) opustit některé nesprávné chování, i když víš, že je podle Bible špatné?

**Osobní
studium**

Aplikace

POZVÁNÍ OD KRÁLE

A Ježíš k nim znovu mluvil v podobenstvích: „S královstvím nebeským je to tak, jako když jeden král vystrojil svatbu svému synu. Poslal služebníky, aby přivedli pozvané na svatbu, ale oni nechtěli jít. Poslal znovu jiné služebníky se slovy: „Řekněte pozvaným: Hle, hostinu jsem uchystal, býčci a krmný dobytek je poražen, všechno je připraveno; pojdte na svatbu!“ Ale oni nedbali a odešli, jeden na své pole, druhý za svým obchodem. Ostatní chytili jeho služebníky, potupně je ztýrali a zabili je. Tu se král rozhněval, poslal svá vojska, vrahy zahubil a jejich město vypálil. Potom řekl služebníkům: „Svatba je připravena, ale pozvaní nebyli jí hodni.““ (Mt 22,1–8)

Osobní studium

Když pořádá král svatbu svému synovi, je to výjimečná událost. Je-li někdo na takovou svatbu pozván, dostává se mu tím mimořádného uznání. Svatební symbolika, zejména s ohledem na syna, je samozřejmě jasným odkazem na vztah mezi Ježíšem a jeho církví (Zj 21,2.9; Ef 5,21–23).

Král vše připravil – zorganizoval svatbu, nachystal hostinu, nechal porazit dobytek. Pak poslal pro hosty: „Hle, ...všechno je připraveno; pojdte na svatbu!“ (Mt 22,4). Jediné, co lidé měli udělat, bylo přijmout to, co se jim nabízelo.

Je burcující, z jakých důvodů lidé pohrdli královým pozváním. Někteří je brali na lehkou váhu; nezdálo se jim, že by na něm záleželo, nepovažovali je za důležité. To by mohlo symbolizovat ty, kteří dnes neberou Boží požadavky vážně nebo se z nejrůznějších důvodů nikdy úplně neotevrou pravdě. Jiní „odešli“. Ježíš řekl, že cesta ke spasení je úzká (Mt 7,14); lidé si dokážou vymyslet všelijaké výmluvy, aby se mohli vyhnout pozvání a odmítnout je. Další podlehlí vábení materiálních věcí. A někteří dokonce pronásledovali ty, kteří jim vyřizovali pozvání. Ať už měli tito lidé jakýkoli důvod na hostinu nepřijít, se všemi se přestalo počítat. Jak na to reagoval král? „Řekl služebníkům: „Svatba je připravena, ale pozvaní nebyli jí hodni““ (Mt 22,8). Jak tomu máme rozumět? Jsou opravdu pouze někteří z nás hodni pozvání na královskou hostinu? Jak nakonec uvidíme, „být hoden“ vychází v biblickém slova smyslu z toho, co pro nás dělá Kristus. To, zda jsme pozvaní hodni, nespočívá v nás samotných, ale v tom, co dovolíme Bohu, aby udělal pro nás a v nás.

Aplikace

Se kterým z výše uvedených důvodů, kvůli nimž lidé odmítli pozvání, se sám potýkáš a považuješ ho za nejtěžší ve svém životě? Jakých zaslíbení, která ti umožní mu odolat, se můžeš dovolávat?

TI, KDO PŘIŠLI NA HOSTINU

Potom řekl svým služebníkům: „Svatba je připravena, ale pozvaní nebyli jí hodní; jděte tedy na rozcestí, a koho najdete, pozvěte na svatbu.“ Služebníci vyšli na cesty a shromáždili všechny, které našli, zlé i dobré; a svatební sál se naplnil stolovníky. Když král vstoupil mezi stolovníky, spatřil tam člověka, který nebyl oblečen na svatbu. Řekl mu: „Příteli, jak ses sem dostal, když nejsi oblečen na svatbu?“ On se nezmohl ani na slovo. Tu řekl král sloužícím: „Svazte mu ruce i nohy a uvrhněte ho ven do temnot; tam bude pláč a skřípění zubů.“ Neboť mnozí jsou pozváni, ale málokdo bude vybrán. (Mt 22,8–14)

Když pozvaní odmítli dvě výzvy, král se rozhodl oslovit jiné lidi. Nařídil svým služebníkům, aby pozvali na svatbu ty, které najdou (Mt 22,9). V tomto případě se však služebníci setkali se zcela jiným přijetím, protože podle textu vyšli a „shromáždili všechny, které našli“ (Mt 22,10).

Kdo byli lidé, kteří přišli na svatební hostinu? Co to znamená, že mezi nimi byli „zlí i dobří“ (Mt 22,10)? Už sis někdy všiml, že někteří z nejprotivnějších lidí o sobě tvrdí, že jsou křesťané? Anebo že někteří z těch největších pokrytců, kteří tak rádi soudí druhé, chodí do sboru, dovolávají se zaslíbení o spáse a prohlašují, že mají jistotu spasení?

Nejde o nic nového, co by nás mělo překvapovat. V minulosti lze najít dostatek podobných příkladů. Jak si můžeme vysvětlit například víru křizáků, kteří byli natolik oddaní Pánu Ježíši, že za sebou cestou do Svaté země nechávali zkázu a spoušť? Jak to mohlo být pácháno ve jménu Ježíše?

Je možné jednoduše tvrdit, že tito lidé nebyli skutečnými křesťany. Ale jak to můžeme vědět? Jak můžeme soudit jejich srdce? Co když neměli příležitosti získat lepší poznání? Cožpak nemohli někteří z nich později činit pokání a dovolávat se stejných zaslíbení o odpuštění a milosti, jakých se dovoláváme i my? Kdo jsme, abychom posuzovali srdce druhých?

Neměli bychom soudit – soud patří výhradně Bohu (Ř 14,10; Žd 10,30; Kaz 12,14; Da 7,9.10). Adventisté sedmého dne ve své teologii často mluví o tzv. „vyšetřujícím soudu“ – a právě o něm se hovoří i v tomto podobenství.

Osobní studium

Přemýšlej o některých věcech, které v průběhu dějin, a to někdy i ve jménu Ježíše, spáchali údajní křesťané. Jak ti toto podobenství pomáhá pochopit, že Bůh s nimi bude jednat spravedlivě?

Aplikace

BEZ SVATEBNÍHO ŠATU

Když král vstoupil mezi stolovníky, spatřil tam člověka, který nebyl oblečen na svatbu. Řekl mu: „Příteli, jak ses sem dostal, když nejsi oblečen na svatbu?“ On se nezmohl ani na slovo. Tu řekl král sloužícím: „Svažte mu ruce i nohy a uvrhněte ho ven do temnot; tam bude pláč a skřípění zubů.“ Neboť mnozí jsou pozváni, ale málokdo bude vybrán. (Mt 22,11–14)

Osobní studium

Co představuje v tomto podobenství svatební oděv? Proč by mělo být jeho odmítnutí doslova otázkou věčného života nebo smrti? Pokud nevěříme v pojetí „jednou spasen, provždy spasen“, proč bychom pak měli mít problém s myšlenkou, že v určitém okamžiku dějin Bůh definitivně a s konečnou platností oddělí pšenici od plevy (Mt 13,24–30), rozumné od pošetilých (Mt 25,1–13), věrné od nevěrných (Mt 25,14–30) a ty, kdo jsou skutečně zahaleni do jeho spravedlnosti, od těch, kdo jí zahaleni nejsou (Mt 22,1–14)? Bůh bude ze svého lidu vybírat ty, kteří tvrdili, že ho následují, ale zároveň spáchali a třeba stále ještě páchají hroznou věcí, a to možná dokonce i v jeho jménu.

Jak bude vypadat konečné zúčtování? Budeme patřit mezi ty poctivé, anebo nepoctivé? Kdybychom byli spaseni čistě na základě svých skutků, bylo by to snadné; jednoduše bychom si spočítali své dobré skutky. Buď by jich byl dostatek, nebo ne. Ale ve víře, v níž spasení závisí na tom, co pro nás udělal někdo jiný, ve víře, v níž spravedlnost potřebná ke spasení spočívá v někom jiném, než jsme my sami, se celý problém ocitá v jiném světle a stává se spletitějším. A právě o tom pojednává celé toto podobenství: Bůh dělí ty, kdo prohlašují, že jsou jeho následovníky, na poctivé a nepoctivé. A co je tím rozhodujícím kritériem? Zda jsou či nejsou oblečeni do roucha spravedlnosti, které Kristus všem nabídl zdarma a bez výhrad.

Aplikace

Toto podobenství dělá podstatný rozdíl mezi členstvím v církvi a skutečností, že jsme hříšníci zachráněni Kristovou spravedlností. Je jasné, že tu nejde o jednu a tutéž věc. Přemýšlej o svém životě, o svých skutcích, o svém jednání, o svých slovech a myšlenkách a o svém postoji vůči svým přátelům a nepřítelům. Svědčí o tom, že jsi člověkem, který má na sobě roucho Kristovy spravedlnosti? Nebo spíše ukazují na to, že jsi jen někým, kdo přišel na hostinu?

VYŠETŘOVÁNÍ

*Když král vstoupil mezi stolovníky, spatřil tam člověka, který nebyl ob-
lečen na svatbu. (Mt 22,11)*

*Veškeré dílo Bůh postaví před soud, i vše, co je utajeno, ať dobré či zlé.
(Kaz 12,14)*

*Nevyslovujte proto soudy předčasně, dokud Pán nepřijde. On vynese
na světlo to, co je skryto ve tmě, a zjeví záměry srdcí; tehdy se člověku
dostane chvály od Boha. (1K 4,5)*

Jak již bylo uvedeno v části na středu, pokud nevěříte tomu, že jakmile je člověk jednou „spasen“, už nikdy nemůže odpadnout, pak je těžké si představit, že by nedošlo ke konečnému třídění, při kterém bude Bůh oddělovat ty, kteří jsou ob-
lečeni do jeho spravedlnosti, od těch, kteří to o sobě jen prohlašují. To je podstata
podobnosti o hostině.

S ohledem na to, jak chápeme velký spor (Zj 12,7–9; 1Pt 5,8; Jb 2,1), a na zájem
celého vesmíru o tento spor (Da 7,10; 1K 4,9; Ef 3,10) můžeme jako adventisté
sedmého dne odmítnout argument, jenž se opírá o 2. list Timoteovi 2,19: „Pán zná
ty, kdo jsou jeho“, a který je používán k tvrzení, že vyšetřování skutků je nebiblic-
ké. Pán samozřejmě zná ty, kdo jsou jeho, ale ani my, ani nikdo z vesmíru to neví.

Mějme vždy na mysli úplný kontext tohoto sporu. Nezapomínejme na to, že se
celý vesmír zajímá o to, co se zde děje v souvislosti s hříchem, vzpourou a spase-
ním, a zvláště o Boží plán, který se snaží vše otevřeně, spravedlivě a čestně vyřešit.

Souhlasíš s tím, že již samotná myšlenka jakéhokoli soudu předpokládá, že do-
jde k nějakému vyšetřování? Zamysli se nad Gn 3,9–19: Od prvního okamžiku, kdy
hřích vstoupil do světa, se Bůh do celé věci přímo vložil a kladl otázky, na které již
znal odpovědi. Stejně jako toto „vyšetřování“ nebylo určeno pro Boha (pomohlo
Adamovi a Evě pochopit závažnost toho, čeho se dopustili), lze totéž říci o „vyšet-
řujícím soudu“, tedy že Bohu neodhaluje nic nového, ale je užitečný pro všechny
ostatní.

V případě soudu, který je uveden v knize Genesis, ruší Boží milost rozsudek
smrti (viz Gn 3,15). Stejným způsobem působí Boží milost u všech pravých Božích
následovníků na soudu, který právě probíhá.

**Osobní
studium**

***Spasení budeme milostí, ne pro své skutky. Proto je nutné být stále „zahalen
do Kristovy spravedlnosti“. Jakou bys měl naději, kdyby došlo k prošetření
všech tvých skutků, aniž bys měl na sobě Kristovo roucho?***

Aplikace

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Z knihy Ellen Whiteové Perly moudrosti si přečti kapitolu Bez svatebního šatu (str. 157).

„Plán vykoupení měl však ještě širší a hlubší význam než jen spasení člověka. Nebyli to jen obyvatelé tohoto malého světa, kdo měl získat správný pohled na Boží zákon, ale Boží charakter měl být obhájěn před celým vesmírem.“ (NUD 25; PP 68)

„Satan však stále ještě nebyl zničen. Andělé ani tentokrát nepochopili, oč ve velkém sporu jde. Bylo třeba důkladně objasnit všechny zásady, které jsou v sázce. Satanovo bytí je i v zájmu člověka. Lidé i andělé musí zcela jasně poznat rozdíl mezi Knížetem světla a vládcem tmy. Každý se musí rozhodnout, komu bude sloužit.“ (TV 489; DA 761)

Otázky k rozhovoru

- 1. Přemýšlejte o dějinách křesťanství, o všech špatnostech, jichž se dopouštěli lidé, kteří si říkali křesťané, a to často dokonce v Ježíšově jménu. Zamyslete se nad tím, jak lidé používali svou víru, aby zakryli nebo ospravedlnili některé zločiny. Jak nám tato neblahá skutečnost pomáhá lépe pochopit, že je třeba, aby došlo k určitému roztřídění údajných Ježíšových následovníků, jak odhaluje toto podobenství i další biblické texty?*
- 2. Ellen Whiteová objasňuje, že Kristovo roucho představuje Ježíšovu spravedlnost, která nás nejen přikrývá či ospravedlňuje, ale rovněž nás proměňuje k jeho obrazu a umožňuje nám odrážet ve svém životě jeho charakter. Jak bychom měli chápat rozdíl mezi těmito dvěma základními pravdami a proč je důležité, abychom tomuto rozdílu rozuměli?*
- 3. Uvažujte o realitě velkého sporu a o tom, jak velký dopad a vliv má na teologii adventistů sedmého dne. Zkuste shromáždit pokud možno co nejvíce biblických textů, z nichž je zřejmé, jak důležité je toto téma.*
- 4. Ježíš zakončil podobenství o svatebním šatě těmito slovy: „Neboť mnozí jsou pozváni, ale málokdo bude vybrán“ (Mt 22,14). Co chtěl s ohledem na kontext uvedeného podobenství tímto výrokem říci?*

JEŽÍŠ A SYMBOLIKA ŠATŮ V EVANGELIÍCH

Texty na tento týden

Mk 5,24–34; J 13,1–15; Mt 26,59–68; Mt 27,27–31

Základní verš

**„Říkala si totiž: ‚Dotknu-li se aspoň jeho šatu, budu zachráněna!‘“
(Mk 5,28)**

V jistém smyslu bychom se neměli příliš divit, že z oblečení v Bibli můžeme načerpat tolik poučení. Vždyť šaty jsou do značné míry naší součástí; mohou toho o nás velmi mnoho prozradit, aniž bychom vůbec promluvili. Ať právem či neprávem, často si o druhých děláme úsudek podle toho, co nosí nebo jak to nosí.

V úkolu na tento týden se budeme zabývat otázkou oblečení, a to výhradně v souvislosti s Ježíšem. Budeme přemýšlet o ženě, která věřila, že k tomu, aby byla uzdravena, úplně postačí, když se dotkne Ježíšova šatu. Pak tu máme Ježíše, který odkládá svůj šat, aby umyl nohy svým učedníkům. Dále budeme uvažovat o veleknězi, který se postavil před Krista a roztrhl svá roucha. Potom se zaměříme na Ježíše, jemuž se římsí vojáci posmívali kvůli oděvu, do kterého jej sami oblékli. A nakonec budeme hovořit o vojácích, kteří si losem rozdělili Kristovy šaty, čímž naplnili dávné proroctví.

Jsou to jen šaty, ano; nepochybně však mají také symbolický význam.

KDO SE TO DOTKL MÉHO ŠATU?

Ježíš odešel s ním. Velký zástup šel za ním a tlačil se na něj. Byla tam jedna žena, která měla dvanáct let krvácení. Podstoupila mnohé léčení u mnoha lékařů a vynaložila všechno, co měla, ale nic jí nepomohlo, naopak, šlo to s ní stále k horšímu. Když se doslechla o Ježíšovi, přišla zezadu v zástupu a dotkla se jeho šatu. Říkala si totiž: „Dotknu-li se aspoň jeho šatu, budu zachráněna!“ A rázem jí přestalo krvácení a ucítila v těle, že je vyléčena ze svého trápení. Ježíš hned poznal, že z něho vyšla síla, otočil se v zástupu a řekl: „Kdo se to dotkl mého šatu?“ Jeho učedníci mu řekli: „Vidíš, jak se na tebe zástup tlačí, a ptáš se: ‚Kdo se mne to dotkl?‘“ On se však rozhlížel, aby našel tu, která to učinila. Ta žena věděla, co se s ní stalo, a tak s bázní a chvěním přišla, padla mu k nohám a pověděla mu celou pravdu. A on jí řekl: „Dcero, tvá víra tě zachránila. Odejdi v pokoj, uzdravena ze svého trápení!“ (Mk 5,24–34)

Osobní studium

Marek 5,24–34 a Lukáš 8,43–48 vyprávějí příběh o ženě, která „měla dvanáct let krvácení“. Kromě toho, že zdravotní stav této ženy byl již sám o sobě nebezpečný, byla uvedená nemoc v tamější kultuře spjata i se stigmatem obřadní nečistoty, což její trápení nepochybně ještě zhoršovalo. Lékaři jí až dosud nedokázali nijak pomoci; byla tak zoufalá, že za ně utratila všechny své úspory, a přesto se cítila stále hůř. Tomu se nelze divit, uvážíme-li, jaké léčebné postupy se tehdy používaly. Jen stěží si dovedeme představit, kolik utrpení a hanby kvůli své chorobě zakusila.

A pak přichází Ježíš, ten, který koná všechny ty neuvěřitelné zázraky. Tato žena Ježíšovi velmi věřila. Její víra byla tak velká, že se domnívala, že i kdyby se jen dotkla jeho šatu, bude uzdravena. Pochopitelně ji neuzdravil samotný oděv, a dokonce ani onen dotek. Uzdravení způsobila Boží moc působící v člověku, který ze zoufalství a vědomí své vlastní bezmocnosti a bídy přišel ve víře za Pánem. Když se žena dotkla Ježíšova šatu, projevila se její víra ve skutcích. A právě o to v celém křesťanství jde.

Tím, že se Ježíš veřejně otázel: „Kdo se to dotkl mého šatu?“, této ženě umožnil, aby o svém uzdravení vydala svědectví lidem, kteří byli kolem něj. Chtěl, aby se ostatní dozvěděli, co se stalo, a pravděpodobně si přál, aby i ona pochopila, že ji neuzdravila kouzelná moc jeho oděvu, ale Boží moc, která v ní působila prostřednictvím jejího činu víry. Přestože se předtím za svůj stav styděla, nyní byla uzdravena a mohla svědčit o tom, co Kristus vykonal.

Aplikace

Umiš přicházet za Pánem stejně jako tato žena – ve víře, v pokoře a s vědomím vlastní bezmocnosti? Jak si můžeš navíc zachovat svou víru a důvěru v něj, když uzdravení, o které prosíme, nepřichází tak, jak bychom si přáli?

ODLOŽIL SVRCHNÍ ŠAT

Bylo před velikonočními svátky. Ježíš věděl, že přišla jeho hodina, aby z tohoto světa šel k Otcí; miloval své, kteří jsou ve světě, a prokázal svou lásku k nim až do konce. Když byli u večeře a ďábel již vložil do srdce Jidáše Iškariotského, syna Šimonova, aby ho zradil, Ježíš vstal od stolu a vědom si toho, že mu Otec dal všecko do rukou a že od Boha vyšel a k Bohu odchází, odložil svrchní šat, vzal lněné plátno a přepásal se; pak nalil vodu do umyvadla a začal učedníkům umývat nohy a utírat je plátnem, jímž byl přepásán. Přišel k Šimonu Petrovi a ten mu řekl: „Pane, ty mi chceš mýt nohy?“ Ježíš mu odpověděl: „Co já činím, nyní nechápeš, potom však to pochopíš.“ Petr mu řekl: „Nikdy mi nebudeš mýt nohy!“ Ježíš odpověděl: „Jestliže tě neumyjí, nebudeš mít se mnou podíl.“ Řekl mu Šimon Petr: „Pane, pak tedy nejenom nohy, ale i ruce a hlavu!“ Ježíš mu řekl: „Kdo je vykoupán, nepotřebuje než nohy umýt, neboť je celý čistý. I vy jste čisti, ale ne všichni.“ Věděl, kdo ho zradí, a proto řekl: Ne všichni jste čisti. Když jim umyl nohy a oblékl si svůj šat, opět se posadil a řekl jim: „Chápete, co jsem vám učinil? Nazýváte mne Mistrem a Pánem, a máte pravdu: Skutečně jsem. Jestliže tedy já, Pán a Mistr, jsem vám umyl nohy, i vy máte jeden druhému nohy umývat. Dal jsem vám příklad, abyste i vy jednali, jako jsem jednal já.“ (J 13,1–15)

Během několika posledních dnů svého života se Kristus setkal se svými učedníky v horní místnosti, aby s nimi oslavil hod beránka, svátek, jímž si Izraelci připomínali vyjití z Egypta a vysvobození z otroctví. Toto setkání však neprobíhalo v radostné vděčnosti a vzájemném souladu, jak by se mohlo na první pohled zdát. Atmosféra v horní místnosti musela být plná napětí a nepřátelství. Jen krátce předtím se učedníci hádali, kdo z nich bude mít v nebi nejvyšší postavení (Mt 20,20–28). Nyní se sešli, aby oslavili hod beránka, svátek, který je měl upozornit na to, jak velmi potřebují ve svém životě Boží spásnou milost a jak jsou závislí na Bohu.

„Vznikla však ještě další neshoda. Při slavnostních příležitostech bylo zvykem, že sluha umýval hostům nohy. I tentokrát bylo na umývání vše připraveno... Nebyl tam však žádný služebník, a mytí nohou tedy zůstávalo na učednících. Ti se všichni cítili uraženi a nikdo z nich se práce sluhy nechtěl ujmout“ (TV 413). Když Ježíš odložil svrchní šat a začal jim umývat nohy, jejich srdce zjihla. Prohlašovali o něm, že je Boží Syn. Zahanbilo je, že by se Boží Syn měl pokořit a dělat tak podřadnou práci. V textu je napsáno, že než to Ježíš udělal, odložil svrchní šat, čímž dal najevo svou ochotu sklonit se a pokořit se tak hluboko, jak to jen bude třeba, aby své následovníky získal.

Jako prvním umyl nohy Jidášovi, přestože dobře věděl, co je v jeho srdci.

**Osobní
studium**

Jak „hluboko“ jsi ochoten se ponížít pro dobro druhých? Kdy jsi naposledy „odložil svrchní šat“, aby ses postaral o potřeby lidí kolem sebe?

Aplikace

A NEROZTRHNE SVÉ ROUCHO

Kněz, přední mezi svými bratry, na jehož hlavu byl vylit olej pomazání a který byl uveden v úřad, aby oblékal kněžské roucho, nebude mít vlasy na hlavě neupravené a neroztrhne své roucho. (Lv 21,10)

Velekněží a celá rada hledali křivé svědectví proti Ježíšovi, aby ho mohli odsoudit k smrti. Ale nenalezli, ačkoli předstupovalo mnoho křivých svědků. Konečně přišli dva a vypovídali: „On řekl: Mohu zbořit chrám a ve třech dnech jej vystavět.“ Tu velekněz vstal a řekl mu: „Nic neodpovídáš na to, co tihle proti tobě svědčí?“ Ale Ježíš mlčel. A velekněz mu řekl: „Zapřísahám tě při Bohu živém, abys nám řekl, jsi-li Mesiáš, Syn Boží!“ Ježíš odpověděl: „Ty sám jsi to řekl. Ale pravím vám, od nynějška uvidíte Syna člověka sedět po pravici Všemohoucího a přicházet s oblaky nebeskými.“ Tu velekněz roztrhl svá roucha a řekl: „Rouhal se! Nač ještě potřebujeme svědky? Hle, teď jste slyšeli rouhání. Co o tom soudíte?“ Jejich výrok zněl: „Je hoden smrti.“ Pak mu plivali do obličeje, bili ho po hlavě, někteří ho tloukli do tváře a říkali: „Hádej, Mesiáši, kdo tě udeřil!“ (Mt 26,59–68)

Osobní studium

Roztržením svého roucha dal velekněz najevo, že Ježíš má být zabit. Tento čin byl vyjádřením Kaifášova spravedlivého rozhořčení a projevem jeho zdešení nad Ježíšovým údajně rouhavým prohlášením, že je Boží Syn. Mojžíšův zákon zakazoval veleknězi, aby roztrhl svůj bohoslužebný oděv (Lv 10,6; 21,10), protože tento oděv byl symbolem dokonalosti Božího charakteru. Roztržením svého roucha by kněz znesvětil Boží charakter, poskvrnil jeho dokonalost. Ironií tedy bylo, že Kaifáš se provinil porušením právě toho zákona, který sám obhajoval, a tak se stal nezpůsobilým pro svůj úřad. Ještě závažnější však je, že trestem za roztržení kněžského roucha byla smrt. Je to zvláštní paradox, že Ježíš, který se nedopustil ničeho zlého, měl být usmrcen právě na popud kněze, který si sám za své jednání zasloužil smrt.

Symbolika Kaifášova činu měla hluboký smysl. Jednalo se o počátek konce celého pozemského obětního systému a kněžství. Brzy měl být slavnostně zaveden nový a lepší systém s Kristem jako novým Veleknězem, který bude sloužit v nebeské svatyni.

Šaty pozemského velekněze se měly brzy stát symbolem systému, který postrádal svůj smysl a dospěl ke svému konci. Bylo příznačné, že náboženští vůdcové byli tak zaslepeni svou nenávistí, žárlivostí a svým strachem, že když přišel Kristus, k němuž obětní systém symbolicky odkazoval, mnozí z nich (i když ne všichni) ho nepoznali. Ježíše přijali jako Mesiáše obyčejní lidé a ti se pustili do práce, kterou měli konat kněží.

Aplikace

V jakých směrech se můžeš ocitnout v zajetí pocitu své vlastní spravedlnosti či morální a duchovní nadřazenosti, a to do té míry, že bys mohl být slepý k důležitým pravdám, které nám chce Hospodín předat?

VÝSMĚCH KVŮLI ODĚVU

Vladařovi vojáci dovedli Ježíše do místodržitelství a svolali na něj celou setninu. Svlékli ho a oblékli mu nachový plášť, upletli korunu z trní a posadili mu ji na hlavu, do pravé ruky mu dali hůl, klekali před ním a posmívali se mu: „Buď zdrav, židovský králi!“ Plivali na něj, brali tu hůl a bili ho po hlavě. Když se mu dost naposmívali, svlékli mu plášť a oblékli ho zase do jeho šatů. A odvedli ho k ukřižování. (Mt 27,27–31)

Ježíše svlékli a oblékli mu nachový plášť. Mohlo jít o plášť některého z vojáků nebo o jeden ze starých, vyřazených Pilátových plášťů. Nachová byla královskou barvou. S posměchem přehodili tento plášť přes ramena Ježíši – muži, který o sobě prohlašoval, že je Král.

Žádný král není dokonalým králem, pokud nemá korunu. A tak vojáci upletli Ježíšovi korunu z trní, které pocházelo z pichlavých keřů, jež rostou v oblasti Palestiny. Do ruky mu dali rákos, který měl představovat královské žezlo. Klekali před ním, posmívali se mu a zdravili ho jako židovského krále. Zatímco výsměch kněží byl útokem na Kristovu duchovní autoritu, vojáci se vysmívali jeho politické svrchovanosti. Pravý Král oblečený do oděvu, kvůli němuž se stal terčem výsměchu, byl donucen pochodovat k pobavení svých trýznitelů. Ten, který nabídl hříšnému světu, že jej oblékne do pláště své vlastní spravedlnosti a dokonalosti, byl nyní oblečen do roucha, kvůli němuž se mu ostatní posmívali.

**Osobní
studium**

Jak reaguješ, když s tebou někdo jedná nespravedlivě? Jaké poučení si můžeš vzít z Ježíšova příkladu, abys příště, až k tomu opět dojde, dokázal jednat jinak?

Aplikace

LOSEM SI ROZDĚLILI JEHO ŠATY

Dělí se o mé roucho, losují o můj oděv. (Ž 22,19)

Když vojáci Ježíše ukřižovali, vzali jeho šaty a rozdělili je na čtyři díly, každému vojákovi díl; zbýval ještě spodní šat. Ten šat byl beze švů, odshora vcelku utkaný. Řekli si mezi sebou: „Netrhejme jej, ale losujme o něj, či bude!“ To proto, aby se naplnilo Písmo: „Rozdělili si mé šaty a o můj oděv metali los.“ To tedy vojáci provedli. (J 19,23,24)

Osobní studium

Je těžké si představit, jaké ponížení musel Ježíš vytrpět. Po přehlídce před posmívajícími se vojáky je odveden ke kříži a tam je zbaven posledních zbytků svého pozemského majetku – šatů zahalujících jeho bedra. Bili ho, zavrhli, potupili a vysmívali se mu. Nyní, když byl Ježíš nahý a ukřižovaný, skutečně pil kalich hořkosti, který mu měl náležet „od stvoření světa“ (Zj 13,8).

Přímo před vojáky, kteří losovali o jeho oděv, se odvíjí největší čin v dějinách celého vesmíru, a oni se zabývají něčím tak malicherným, jako je dělení šatů jedné z obětí!

A přece není jejich čin sám o sobě tak banální. Z Bible je totiž zřejmé, že to, co vojáci udělali, bylo naplněním prorocství. Jan dává jejich jednání do přímé souvislosti s žalmem a říká, že se to stalo proto, „aby se naplnilo Písmo“ (stejně postupuje i Matouš).

Přemýšlej také o tom, jaký význam mohl mít čin vojáků pro Ježíše. Když na Ježíšovi spočinula tíha hříchů celého světa, když na něj dolehlo odloučení od Otce, spatřil je přímo pod sebou, jak si losem dělí jeho šaty a tím vším naplňují prorocství. Tento fakt mu patrně mohl dodat odvalu, aby vydržel to, co prožíval na kříži. Bez ohledu na to, jak hrozná byla tato zkouška a jak strašlivé bylo jeho utrpení, činy oněch vojáků potvrzovaly, že se naplňuje prorocství a že jeho pozemská služba se blíží ke svému završení. Bude zajištěno spasení pro každou lidskou bytost, která se ho ve víře bude dožadovat.

Aplikace

Která biblická prorocství tě podle tvého názoru nejvíce utvrzují ve víře, a to zejména v „dobách nouze“, kdy je tvá víra prověřována ve zkouškách?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Z knihy Ellen Whiteové Život naplněný pokojem si přečti kapitolu Dotek víry (str. 26); z knihy Touha věků kapitoly Dotek důvěry (str. 218), Rozsudek (str. 462) a Ukřižování (str. 476).

„Ježíšovi nepřátelé s nedočkavostí a plni naděje očekávali jeho smrt. Představovali si, že tato událost navždy umlčí zvěsti o jeho božské moci a podivuhodných zázracích. Namlouvali si, že pak už se nebudou muset třást před jeho vlivem. Bezcitní vojáci, kteří připevnili Ježíšovo tělo na kříž, si mezi sebou rozdělili jeho šat. Přeli se o jednu jeho část, která byla utkána beze švů. Nakonec celou záležitost rozhodli tím, že o ni budou losovat. Inspirovaný pisatel věrně vylíčil tuto scénu již celá staletí předtím, než se odehrála: „Smečka psů mě kruhem svírá, zlovolná tlupa mě obkličuje; sápo se jako lev na mé ruce a nohy... Dělí se o mé roucho, losují o můj oděv“ (Ž 22,17.19).“ (Ellen Whiteová, Story of Redemption, str. 223.224)

Otázky k rozhovoru

- 1. Ve skupince si projděte biblická proroctví, která kdokoli z vás považuje za obzvláště povzbudivá. Jak nám tato proroctví odhalují skutečnost, že Bůh nám opravdu poskytl velmi dobré důvody k tomu, abychom věřili?*
- 2. Projděte si společně několik posledních dnů Kristova života a uvědomte si, jakou neuvěřitelnou potupu, sebezapření a utrpení musel vydržet. Jaká poučení si z nich sami pro sebe můžeme vzít? Jak se můžeme naučit umírat sami sobě tak, jak nám to zde Ježíš předvedl?*
- 3. Přemýšlejte o naprosté nevědomosti vojáků, kteří se vysmívali Ježíšovi oblečenému do nachového pláště a s trnovou korunou na hlavě, nebo těch, kteří se pod křížem dělili o jeho šat, přičemž vůbec netušili, co se ve skutečnosti děje. Zamyslete se i nad nevědomostí velekněze, který roztrhl své roucho, protože se domníval, že Kristova odpověď ho spravedlivě rozhořčila. Všichni tito muži jednali z nevědomosti, přesto se však podíleli na spáchání zločinu. Jsou jejich činy nějak ospravedlněny skutečností, že nevěděli, co činí? Proč by měli být potrestáni za něco, co udělali, když úplně přesně nevěděli, kým Kristus je? Diskutujte o tom.*

OBLEČENÍ V JEŽÍŠE KRISTA

Texty na tento týden

Ga 3,26–29; Ř 13,11–14; Ko 3,1–10; Ef 4,22–24; 1K 15,49–55; 2K 5,1–4

Základní verš

„Nýbrž oblect se v Pána Ježíše Krista a nevyhovujete svým sklonům, abyste nepropadali vášním.“ (Ř 13,14)

Základním zákonem našeho světa postiženého hříchem je to, že všechno směřuje ke svému zániku. Co se děje s věcmi, jsou-li ponechány samy sobě? Mají stále více energie, zdokonaluje se jejich řád a struktura, anebo mizí, rozkládají se a spějí k neuspořádanosti? Odpověď je jasná – vidíme to všude kolem sebe, a dokonce i na sobě (například na svém stárnoucím těle). V Bibli je tento princip zaznamenán v Iz 51,6: „A země zvetší jako roucho.“

Přesto však máme evangelium, plán spasení, v jehož podstatě jde o obnovu, kdy ze starého, zničeného a rozpadajícího se vznikne nové.

V tomto posledním týdnu budeme uvažovat nad několika zvláštními symboly šatů v Písmu, které odhalují zaslíbení obnovy a uzdravení.

DĚDICOVÉ TOHO, CO BŮH ZASLÍBIL

Vy všichni jste přece skze víru syny Božími v Kristu Ježíši. Neboť vy všichni, kteří jste byli pokřtěni v Krista, také jste Krista oblékli. Není už rozdíl mezi židem a pohanem, otrokem a svobodným, mužem a ženou. Vy všichni jste jedno v Kristu Ježíši. Jste-li Kristovi, jste potomstvo Abrahama a dědicové toho, co Bůh zaslíbil. (Ga 3,26–29)

Jeden z největších zápasů křesťanské církve od nejranějších dob, zápas, který byl základem protestantské reformace (a který v různých podobách přetrvává až dodnes, a to dokonce i v naší církvi), se týká otázky evangelia, spasení, toho, jak jsme zachráněni. Pavel se v galatském sboru musel s tímto problémem vypořádat přímo a na rovinu, protože se tam vloudilo falešné učení a ohrožovalo samotné evangelium.

V Ga 3,27 Pavel říká, že všichni, kdo byli pokřtěni, „také... Krista oblékli“. Ačkoli byli hříšníky, jejich hříchy byly obmyty, jejich staré špinavé šaty odstraněny a nyní jsou „oblečení“, zahaleni do Ježíšovy spravedlnosti. Kristův život, jeho dokonalost a charakter mohou nyní prohlašovat za své vlastní. Všechna zaslíbení ve Starém zákoně se naplnila v Ježíšovi, takže se jich teď, když jsou oblečení v Krista, mohou dovolávat. Jsou dědici zaslíbení, která byla poprvé dána Abrahamovi (Gn 12,2.3). Nejsou jimi na základě svého společenského postavení, pohlaví či národnosti, ale pouze na základě víry v Krista.

Co to však konkrétně znamená, „být oblečen“ v Krista? Z Ř 6,1–6 můžeme vyvodit, že je to více než jen právní postavení ve vztahu k Bohu. Křesťané jsou sjednoceni s Kristem; odevzdali se mu; a skrze něj jsou obnovováni, ožívováni a uzdravováni. Křesťané, kteří odmítají změnit své staré způsoby a zvyky a svůj starý životní styl, se potřebují podívat do zrcadla, aby zjistili, co mají doopravdy na sobě.

**Osobní
studium**

Co máš na sobě? Liší se nějak to, co nosíš na veřejnosti, od toho, co si oblekáš, když tě nikdo nevidí (nebo když si myslíš, že tě nikdo nevidí)?

Aplikace

OBLECTE SE V PÁNA JEŽÍŠE KRISTA

Víte přece, co znamená tento čas: už nastala hodina, abyste procitli ze spánku; vždyť nyní je nám spása blíže, než byla tenkrát, když jsme uvěřili. Noc pokročila, den se přiblížil. Odložme proto skutky tmy a oblecme se ve zbroj světla. Žijme řádně jako za denního světla: ne v hýření a opilství, v nemravnosti a bezuzdnostech, ne ve sváru a závisti, nýbrž oblect se v Pána Ježíše Krista a nevyhovujte svým sklonnům, abyste nepropadali vášním. (Ř 13,11–14)

Osobní studium

Přestože Pavlova teologie je hluboká a složitá, dokáže být tento apoštol také velmi praktický. Jakákoli teologie, jakékoli podání „evangelia“, které se zaměřuje výhradně na spasení, a to pouze v neosobních, právních termínech, se mívá svým účinkem. Celé křesťanství je o Ježíši, ale ne o Ježíši vytrženém ze souvislosti. Stojí na tom, co pro nás jako pro padlé lidstvo udělal a dělá svým životem, svou smrtí a svou velekněžskou službou. V křesťanství však nejde jen o změnu našeho právního postavení před Bohem; přináší také změnu, obnovu a znovuzrození, k nimž dochází v nás; je o novém životě v Kristu.

Větší část 13. kapitoly listu Římanům se zabývá tím, co bychom mohli považovat za návod, jak se stát dobrým občanem a bližním. Znovu v těchto verších zaznívají známá slova: „Milovati budeš bližního svého jako sebe samého“ (v. 9).

V úvodu kapitoly hovoří Pavel o poslušnosti vůči politickým mocnostem a pak přechází k důrazu na „pokročilost“ doby. Vyjadřuje myšlenku, že vzhledem k tomu, v jaké době Římané žijí, by se měli vážně zamyslet nad svým chováním. Ve verších 11–14 se však tón textu poněkud mění. Na konci kapitoly je uvedena věta „oblect se v Pána Ježíše Krista“ (v. 14), v níž je použit základ stejného řeckého slova, jaké se nachází v Ga 3,27. Oba verše tedy nesou podobné poselství.

Z kontextu Římanům 13 je jasné, co má Pavel na mysli. Být oblečen v Krista znamená žít ve víře a v poslušnosti. Tentýž řecký slovní základ pro slovo „oblečený“ se objevuje také ve verši 12 v souvislosti s oblékáním „zbroje světla“. Kristus je světlo světa; ti, kdo v něm chodí, nejsou již ve tmě. Odložili „skutky tmy“ a nyní chodí ve světle. Ať už „být oblečen“ v Krista znamená ještě cokoli dalšího, jistě to souvisí s budováním charakteru, s chováním, s láskou, jakou projevoval Kristus, a s odrážením jeho obrazu. V jistém smyslu platí, že zatímco všechny věci kolem nás mají tendenci se zhoršovat, ti, kdo jsou oblečeni v Krista, by měli spět ke stále větší dokonalosti (viz 2K 3,18).

Aplikace

V jakém směru by se tvůj život změnil, kdybys byl celý „oblečen v Krista“? Anebo jinak, jaké oblasti svého života jsi odmítl odevzdat Bohu a v jakých oblastech jsi odmítl zemřít sám sobě tím způsobem, který je nutný k tomu, aby v tobě Hospodin mohl působit? V jakém směru by byl tvůj život jiný, kdyby ses mu takto dokonale odevzdal?

SVLÉKÁNÍ A OBLÉKÁNÍ

Protože jste byli vzkříšeni s Kristem, hledejte to, co je nad vámi, kde Kristus sedí na pravici Boží. K tomu směřujte, a ne k pozemským věcem. Zemřeli jste a váš život je skryt spolu s Kristem v Bohu. Ale až se ukáže Kristus, váš život, tehdy i vy se s ním ukážete v slávě. Proto umrtvujte své pozemské sklony: smilstvo, necudnost, vášeň, zlou touhu a hrabivost, která je modloslužbou. Pro takové věci přichází Boží hněv. I vy jste dříve tak žili. Ale nyní odhodte to všechno: zlobu, hněv, špatnost, rouhání, pomluvy z vašich úst. Neobelhávejte jeden druhého, svlechte ze sebe starého člověka i s jeho skutky a oblecte nového, který dochází pravého poznání, když se obnovuje podle obrazu svého Stvořitele. (Ko 3,1–10)

Odložte dřívější způsob života, staré lidství, které hyne klamnými vášněmi, obnovte se duchovním smýšlením, oblecte nové lidství, stvořené k Božímu obrazu ve spravedlnosti a svatosti pravdy. (Ef 4,22–24)

Podle mnohých teologů je ve verších v Ko 3,1–10, stejně jako v některých dalších, jimiž jsme se zabývali, řeč o křtu. Zjevně se tu opět setkáváme s myšlenkou obnovy, regenerace, kdy se něco stává lepším, než to bylo předtím. V Kristu už nejsme stejnými lidmi, jakými jsme byli kdysi, už nežijeme tak, jak jsme kdysi žili. Pavel zde také dává do souvislosti zkušenost, kterou máme s Kristem nyní, se zkušeností, kterou s ním budeme mít, až se vrátí. To, jak reagujeme na Kristův první příchod, rozhodne samozřejmě i o tom, co se s námi stane při jeho druhém příchodu!

V Ef 4,22–24 je důležitý protiklad mezi „starým lidstvím“ a „novým lidstvím“. „Staré lidství“, původní „já“, v zásadě zemřelo (což je symbolicky vyjádřeno křtem) a důsledkem toho je „nové lidství“, nové stvoření v Kristu. I zde se myšlenka „oblečení“ buď v Krista, nebo v „nové lidství“ objevuje ve spojitosti s křesťanským chováním. Z kontextu vyplývá, že jde o proměnu charakteru, jednání a celé mravní podstaty člověka. Tento motiv, tato myšlenka se neustále opakuje. Jako pokřtění křesťané jsme novými lidmi v Pánu. Být „oblečen“ v Krista není obrazné vyjádření jen pro ospravedlnění, tedy pro Kristovu spravedlnost, která přikrývá naše hříchy a zajišťuje nám nové právní postavení před Bohem. Být oblečen v Krista znamená být novým člověkem, člověkem stvořeným „ve spravedlnosti a svatosti pravdy“ (Ef 4,24).

**Osobní
studium**

Znovu si projdi verše v dnešní lekci a zaměř se na zvláštní pokyny ohledně chování. V jakých oblastech potřebuješ něco změnit? Jestliže zápasíš, co kdybys vyhledal někoho, komu můžeš důvěřovat, a požádal ho, aby ti pomohl lépe uplatňovat zásady, které učí Písmo?

Aplikace

BUDEME V OKAMŽIKU PROMĚNĚNI

A jako jsme nesli podobu pozemského, tak ponese i podobu nebeského. Chci říci to, bratři, že člověk, jak je, nemůže mít podíl na království Božím a pomíjitelné nemůže mít podíl na nepomíjitelném. Hle, odhalím vám tajemství: Ne všichni zemřeme, ale všichni budeme proměněni, naráz, v okamžiku, až se naposled ozve polnice. Až zazní, mrtví budou vzkříšeni k nepomíjitelnosti a my živí proměněni. Pomíjitelné tělo musí totiž obléci nepomíjitelnost a smrtelné nesmrtelnost. A když pomíjitelné obleče nepomíjitelnost a smrtelné nesmrtelnost, pak se naplní, co je psáno: „Smrt je pohlцена, Bůh zvítězil! Kde je, smrti, tvé vítězství? Kde je, smrti, tvá zbraň?“ (1K 15,49–55)

Osobní studium

Být oblečen v Krista znamená stát se novým člověkem v Ježíši. Znamená to také být obnoven, alespoň částečně, „podle obrazu svého Stvořitele“ (Ko 3,10). Velký počet lidí a jejich životních příběhů svědčil a dodnes svědčí o tom, co v nich a pro ně Hospodin vykonal. I naše vlastní životy jsou bez ohledu na naše chyby, zápasy a pády svědectvím o tom, co to znamená, být oblečen v Ježíše.

Kdyby však to, co pro nás Kristus vykonal, nakonec skončilo tímto životem, pak by na nás bez ohledu na to, zda jsme či nejsme oblečení v Krista, čekal jen hrob. Mnozí lidé v tomto životě pro Ježíše a pro svou víru hodně trpěli. Ať už v životě zažíváme cokoli, odměna, jež nás čeká při druhém Kristově příchodu, bohatě převyší jakékoli utrpení a oběti.

Sloveso použité ve verších 53 a 54 v 1. Korintským (často překládané jako „oblečený“) je stejné, s jakým jsme se už setkali. Zde ho však apoštol používá ve zcela jiné významové rovině. Být oblečen v Krista neznamena jen nést Ježíšovu podobu, odrážet jeho charakter a uplatňovat ve svém životě zásady, které nás učil. Jinými slovy, nejde jen o právní a mravní změnu, ale bude k ní patřit i zásadní tělesná proměna. Naše smrtelné tělo, naše bolavé, zraněné a umírající tělo bude oblečeno do téhož nesmrtelného těla, jaké měl vzkříšený Ježíš. To je ta největší naděje, která nás čeká (viz 1K 15,12–19).

Aplikace

Většina z nás (zvláště když stárneme) si uvědomuje, jak křehké a nespolehlivé je naše tělo. Pokud tuto křehkost ještě nevnímáme sami na sobě, vidíme ji na druhých. Přemýšlej o naději, kterou máme v Ježíši a kterou nám odhalují tyto verše. Mohl by nám tento svět nabídnout něco, kůli čemu by stálo za to přijít o zaslíbení, o nichž se tu píše?

NÁŠ NEBESKÝ PŘÍBYTEK

Víme přece, že bude-li stan našeho pozemského života stržen, čeká nás příbytek od Boha, věčný dům v nebesích, který nebyl zbudován rukama. Proto zde sténáme touhou, abychom byli oděni šatem nebeským. Vždyť jen když jej oblékneme, nebudeme shledáni nazí. Pokud jsme totiž v tomto stanu, sténáme pod těžkým břemenem, neboť nechceme, aby z nás bylo svlečeno naše pozemské tělo, nýbrž aby přes ně bylo oblečeno nebeské, aby to, co je smrtelné, bylo pohlceno životem. (2K 5,1–4)

Dokud budeme žít v tomto světě, v tomto těle, v tomto „domě“, budeme „sténat“. Kdo z nás ve svém „pozemském příbytku“, jímž je naše současné tělo, ještě nesténal? Přečti si předchozí kapitolu (2K 4), která pojednává o strastech, s nimiž se v tomto životě setkali Ježíšovi následovníci.

Jistě, sténáme, trpíme a umíráme, ale tím celý příběh nekončí. Dostali jsme zaslíbení, že budeme uvedeni do „nebeského příbytku“.

V některých starých spisech se představa, že je člověk oblečen, chápala podobně, jako by byl uvnitř domu. Jak oděv, tak dům jsou vnější věci, které nás do jisté míry chrání a ukrývají (označení pro oděv, který v Pavlově době nosily chudší vrstvy, bylo odvozeno od slova, které znamenalo „malý dům“). Pavel zde použil různé obrazy, aby zdůraznil rozdíl mezi dvěma základními myšlenkami – mezi dočasným pozemským příbytkem v protikladu k věčnému nebeskému příbytku; mezi nahým člověkem v protikladu k oblečenému; mezi smrtelností (jistotou smrti) v protikladu k životu, a sice k věčnému životu v Kristu. V konečném důsledku všechny tyto metafory hovoří o téže věci: o naději, že při Kristově příchodu budeme oblečeni či ubytováni do nesmrtelného těla. Jinak řečeno, tyto verše jsou jen dalším způsobem, jak vyjádřit, že v Ježíši máme příslib věčného života.

**Osobní
studium**

Přemýšlej o smrti a konečnosti, která je s ní zjevně spjata. Jakou naději bys měl, kdyby neexistovalo zaslíbení, že po smrti bude něco následovat? Přemýšlej o tom, jaké důvody máme pro svou naději, že smrt nebude mít konečné slovo.

Aplikace

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Z knihy Ellen Whiteové Velké drama věků si přečti kapitolu Vítězství lásky (str. 427). „Všichni budou tvořit šťastnou, semknutou rodinu, která bude oblečena do oděvu chvály a díkůvzdání – do roucha Kristovy spravedlnosti. Veškerá příroda ve své neobyčejné nádheře bude vzdávat Bohu čest a chválu a hluboce ho obdivovat. Celý svět bude zalit nebeským světlem. Léta budou radostně ubíhat. Světlo měsíce bude jako světlo slunce a světlo slunce bude sedmkrát jasnější, než je nyní. Nad krajinou budou společně zpívat jitřenky a Boží děti budou výskat radostí, zatímco Bůh a Kristus svorně prohlásí: „Už nebude ani hříchu, ani smrti.““ (Ellen Whiteová, *My Life Today*, str. 348)

Otázky k rozhovoru

1. *Ve skupince se společně sdílejte s odpověďmi na poslední otázku v oddílu na čtvrtek. Jak si můžete vzájemně pomáhat, abyste v tomto úžasném zaslíbení nacházeli naději? Jak můžete pomoci těm, kteří možná právě teď zápasí s pochybnostmi?*
2. *V dnešní době se velmi často stává, že lidé vkládají obrovské naděje do vědy a techniky. Mnozí v ní vidí jedinou cestu k poznání pravdy a jedinou naději pro lidstvo. Pohovořte si podrobněji o tom, proč se jedná o falešnou naději, a to zejména v kontextu lekcí, které jsme studovali během několika posledních dnů. Jakou naději nám může nabídnout věda, pokud jde o největší problém, jemuž čelíme – o smrt? Proč musí naše naděje spočívat v něčem „nadpřirozeném“, jak je popsáno v uvedených zaslíbeních?*
3. *Přemýšlejte o Pavlově otázce ve verši Římanům 7,24: „Kdo mě vysvobodí z tohoto těla smrti?“ Jakou odpověď máme na tuto otázku?*
4. *Jak bychom měli žít, aby pro nás platilo, že jsme „oblečení“ v Krista? Přemýšlejte o tom, jak žijete: o svém jednání, o svých zvycích, myšlenkách, postojích vůči druhým atd. Jak se nám daří odrážet v těchto oblastech existenci Krista? Všichni zápasíme s vypěstovanými a dědičnými sklony k hříchu. Jaká vědomá rozhodnutí můžeme udělat, abychom dokázali žít tak, jak bychom podle biblických rad měli? Jak si také můžeme v rámci sboru vzájemně pomáhat, abychom dokázali uplatňovat biblické ideály, které jsou nám předkládány?*

Použité zkratky

ČEP	Český ekumenický překlad
PBK	Překlad Bible kralické
ČSP	Český studijní překlad
B21	Bible, překlad 21. století
SNC	Slovo na cestu
BC	The Seventh-day Adventist Bible Commentary
RaH	Advent Review and Sabbath Herald

Díla Ellen Whiteové

Zkratka	Anglický název
SD	Sons and Daughters of God
TMK	That I May Know Him
(...)SP	Spirit of Prophecy (1SP – sv. 1; 2SP – sv. 2 atd.)
YI	Youths Instructor
DA	Desire of Ages
COL	Christ's Object Lessons
PP	Patriarchs and Prophets
Mar	Maranatha
PK	Prophets and Kings
(...)SM	Selected Messages (1SM – sv. 1; 2SM – sv. 2 atd.)
(...)T	Testimonies for the Church (4T – sv. 4 atd.)
GW	Gospel Workers
SC	Steps to Christ
ML	My Life Today
SR	Story of Redemption

Zkratka	Český název
TV	Touha věků
PM	Perly moudrosti
NUD	Na úsvitu dějin
OSU	Od slávy k úpadku
CVP	Cesta k vnitřnímu pokoji

Sbírky ve 2. čtvrtletí 2011

Misijní sbírky

V tomto čtvrtletí jsou finanční prostředky z misijních sbírek sobotní školy určeny pro ta oddělení církve, která se zabývají činností mladých lidí, sociálními a humanitárními aktivitami a také misí. Jsou jimi kluby Pathfinder, různé stupně adventistických škol, oddělení mládeže, sobotní škola pro děti, ADRA (sbírka na činnost a provoz proběhne 7. května) a střediska korespondenčních kurzů. Jejich práci a nasazení můžeme podpořit svými dary při sbírkách v sobotní škole. Výnos sbírek bude odeslán na aktivity a misijní projekty těchto organizací ve světě a menší část prostředků zůstane pro misijní činnost ve Slovenském sdružení.

Na odvodech do světového misijního fondu se jednotlivá sdružení podílejí v roce 2011 takto:

České a Moravskoslezské sdružení	100 %
Slovenské sdružení	80 %

Zůstatek je určen Slovenskému sdružení na podporu vlastních misijních projektů.

Sbírka 13. soboty

Finanční prostředky ze sbírky 13. soboty podporují plánované projekty církve v jednotlivých částech světa.

Ve druhém čtvrtletí 2011 jsou finanční dary určeny pro Evro-Asijskou divizi (ESD) se sídlem v Moskvě.

Tvoří ji země: Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzie (včetně Abcházie), Kazachstán, Kyrgyzstán, Moldávie, Rusko, Tádžikistán, Turkmenistán, Ukrajina, Uzbekistán a Sachalin.

V celé této oblasti působí 1 966 sborů, ve kterých se schází 138 827 členů. Celkový počet obyvatel v těchto zemích je 279 459 000.

Více informací naleznete na www.casd.cz.

V roce 2011 všechna sdružení odvádějí na tento účel 75 % darů. Ostatní prostředky jsou určeny na stavební projekty Moravskoslezského sdružení.

Sbírka darů 13. soboty se uskuteční 25. června 2011.

Edvard Miškej, hospodář Česko-Slovenské unie CASD